№ 51 (2802) ■ Вівторок, 19 березня 2002 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Якщо є терпець, буде і млинець

Щоб спробувати традиційних млинців та «посмакувати» справжнім фольклором, кореспондентка «ГУ» вирушила недільного ранку до Національного виставкового центру. На Масляну тут обіцяли велике святкове дійство із традиційним спаленням солом'яної баби — символу зими.

(Закінчення на 16-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1895 р. Народився поет академік Максим Рильський. ■ 1906 р. Страчено Петра Шмідта, лейтенанта Чорноморського флоту, керівника повстання на крейсері «Очаків». ■ 1917 р. У Києві з ініціативи Центральної Ради відбулося Свято свободи, на якому було обрано перше Українське віче. ■ 1951 р. Помер історик, публіцист та громадський діяч Дмитро Дорошенко. ■ 1958 р. У Страсбурзі (Франція) відкрилася перша сесія Європейського парламенту.

На ринки Заходу, інтегруючись на Сході

Минулого недільного дня центром політичного життя СНД стала, можна твердити, Одеса. Там відбулася тристороння українсько-російсько-молдовська зустріч на найвищому рівні. Й хоча президенти Леонід Кучма, Володимир Путін та Володимир Воронін обговорювали проблеми економічної взаємодії, регіональної співпраці на тлі стосунків між своїми країнами, та порушені питання зачіпають інтереси не тільки Києва, Москви і Кишинева.

Йшлося передусім про активізацію участі в діяльності Євроазійського економічного співтовариства, про інтегрування економіки заради успішнішого проникнення на європейський та світовий ринки, на шляхах до яких, відомо, для пострадянських країн виставляється чимало перешкод. І здолати їх, підкреслювалося під час зустрічі, легше спільними зусиллями, розвиваючи співробітництво поміж себе.

(Закінчення на 5-й стор.).

Мета візиту — стимулювати економічне співробітництво

На сьогодні запланована поїздка Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха до Литви. Очікується, що в рамках дводенного офіційного візиту глава українського уряду зустрінеться з керівництвом цієї країни, зокрема з литовським прем'єром. Як повідомили «ГУ» в Посольстві Литви в Україні, в центрі уваги українсько-литовських переговорів буде поглиблення економічного співробітництва наших країн.

Кандидатів знімають з дистанції

Минулої п'ятниці ЦВК зняла з реєстрації ще 110 кандидатів у народні депутати за списками 17 партій і блоків через недостовірні дані в деклараціях про доходи. Зокрема, з дистанції виборчого марафону знято лідера партії "Яблуко" Михайла Бродського, другий номер у списку «Яблука» Віктора Чайку, четвертий номер у списку Всеукраїнської партії трудящих Віктора Козуниті. За даними ДПА, М. Бродський не зазначив у декларації 177 тис. грн., а В. Чайка — 188 тис. грн. внесків у статутні фонди підприємств, В. Козуниті не вказав у графі «зарплата» зароблені ним 10 тис. грн. Партія «Яблуко» має намір оскаржити рішення ЦВК у Верховному Суді.

(Закінчення на 2-й стор.).

ВІД ЦЕНТРАЛЬНОЇ ДО ВЕРХОВНОЇ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

17 березня Україна відзначила 85-річчя створення Української Центральної Ради — першого українського парламенту XX століття. Звісно, її діяльність не можна оцінювати однозначно. Проте саме завдяки Центральній Раді, хоча й через десятиліття, на політичній карті Європи з'явилася нова держава.

(Закінчення на 2-й стор.).

У номер

Газова небезпека

Харківський газопровід потребує термінового ремонту. Такого висновку дійшли члени комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Але швидко розв'язати проблему, найпевніше, не вдасться: бракує грошей.

Майже третина труб газопроводу, а це майже тисяча кілометрів, перебуває в експлуатації більш як двадцять років, а ще п'ятнадцять відсотків труб не міняли вже сорок років. Щоб метал не руйнувався в подальшому і щоб хоч якось вплинути на критичну ситуацію, необхідно відновити роботу спеціальних захисних установок. Вони рятують труби газопроводу від корозії. А то може статися непоправне. Але з усіх установок на сьогодні процює не більше половини.

Ще одна загроза для газопроводу — блукаючі струми. Їх джерело — невідремонтовані трамвайні рейки. Та, знову-таки через брак грошей, ремонтні роботи ведуться повільно: замість запланованих дванадцяти кілометрів на рік реставрують не більш як два, повідомляє **наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

Попереду — відкриття Америки?

Бокс. У Штутгарті (Німеччина) уславлений український спортсмен Володимир Кличко втретє відстояв титул чемпіона світу у суперважкій категорії за версією Всесвітньої боксерської організації (WBO). А суперник у киянина був дуже серйозний — авторитетний Френсіс Бота з ПАР на прізвисько Білий Буйвол. Усе закінчилося у восьмому раунді красивого поєдинку, коли після потужного удару українця його суперник опинився долі.

Тепер подейкують про зустріч Володимира Кличка з відомим супервагковаговиком Реєм Мерсером уже в США. Там давно зачекалися білих чемпіонів.

На знімку: Володимир Кличко притис Білого Буйвола до канатів.

Фото УНІАН.

Спортивну добірку читайте на 3-й стор.

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей під час проведення передвиборної агітації у період виборчого процесу по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року

Затверджено постановою Центральної виборчої комісії від 10 січня 2002 року № 38

Конституція України гарантує громадянам України право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними. Вибори народних депутатів України є вільними та відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Надзвичайно важливим етапом виборчого процесу є проведення передвиборної агітації.

Передвиборна агітація відповідно до частини першої статті 50 Закону України «Про вибори народних депутатів України» розпочинається за 50 днів до дня виборів, тобто 9 лютого 2002 року, і закінчується о 24 годині 29 березня 2002 року.

Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що з метою забезпечення умов для вільного формування та виявлення волі виборців при голосуванні, реалізації принципу рівності всіх кандидатів у народні депутати України частиною шостою статті 56 Закону України «Про вибори народних депутатів України» забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей.

Порушення цієї заборони тягнуть за собою відповідальність у порядку, встановленому законодавством України.

Секретар Центральної виборчої комісії Я. ДАВИДОВИЧ.

P. S. Учора у православних і греко-католиків розпочався Великий піст

Від Центральної до Верховної

(Початок на 1-й стор.).

З нагоди річниці створення першого українського парламенту в столичному Будинку вчителя відбувся урочистий вечір за участю відомих політиків, науковців, діячів культури. Згадуючи минуле, не обминули й сьогодення. Зокрема, вибори до Верховної Ради та зовнішньополітичний курс України. На думку президента УНР в екзилі Миколи Плав'юка, єдина правильна орієнтація — проукраїнська, а не багатовекторна. І потрібно робити все можливе, аби знову не повертатися до проблеми відродження незалежності нашої держави. За словами доктора історичних наук, професора Юрія Шаповала, варто також створити й досконало дослідити біографії лідера УНР Михайла Грушевського та інших політичних діячів того часу. Головне — не робити з них ідолів. Адже, як і кожна людина, вони в чомусь помилялися. Але й ці помилки, як і досягнення, вкрай необхідно вивчати нашим державним діячам. Щоб історія не перетворилася на фарс.

Богдан ДОВНИЧ.

П'ятсот питань соціального захисту

У комітетах ВР

Понад 500 питань з проблем соціального захисту населення, зокрема 190 законопроектів, з яких 62 парламент прийняв у цілому, розглянув на своїх засіданнях Комітет Верховної Ради з питань соціальної політики та праці за період роботи парламенту третього скликання Верховної Ради.

Найважливішими документами, прийнятими Верховною Радою у сфері соціальної політики за період з початку скликання, у комітеті вважають закони «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про прожитковий мінімум», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про організації роботодавців», «Про встановлення розміру мінімальної заробітної плати» тощо.

Парламентський комітет також був ініціатором проведення днів уряду, на яких Кабінет Міністрів України звітував про виконання законодавства з питань охорони праці, зайнятості та безробіття, дотримання Кодексу законів про працю на підприємствах, виконання законів України «Про оплату праці» на підприємствах, в установах і організаціях усіх форм власності, «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України», «Про захист прав споживачів».

Водночас на доопрацюванні в комітеті 31 документ, 95 законопроектів було відхилено та знято з розгляду. Як вважають у комітеті, Верховній Раді наступного скликання, зокрема, потрібно буде прийняти закон про соціальне партнерство, на законодавчому рівні врегулювати питання повернення грошових заощаджень населенню, а також приведення розміру всіх соціальних виплат до рівня прожиткового мінімуму, як це передбачено Конституцією України, **повідомляє Інформуправління ВР.**

Кандидатів знімають з дистанції

У Центрвиборчкомі

(Початок на 1-й стор.).

Найбільше кандидатів у депутати знято з реєстрації за списком Партії зелених України — 31 особу, а також Всеукраїнського об'єднання лівих «Справедливість» — 22 особи.

А Соціал-демократичний партії України (лідер Ю. Буздуган) ЦВК оголосила повторне попередження у зв'язку з демонстрацією на УТ-1 відеоролика з агітаційними виступами лідерів соціал-демократичних партій зарубіжних країн на підтримку СДПУ. Це порушує вимогу виборчого закону, яка забороняє проводити агітацію за українські партії іноземним громадянам. Голова ЦВК Михайло Рябець повідомив, що Верховний Суд України підтвердив обґрунтованість і законність рішення ЦВК про зняття з реєстрації блоку «Райдуга».

На засіданні в суботу ЦВК прийняла рішення про скасування реєстрації ще 19 кандидатів у народні депутати від блоку Юлії Тимошенко, зокрема Степана Хмари та Петра Толочка. ДПА виявила істотні розбіжності у заповнених деклараціях про доходи і в результатах власних перевірок. П. Толочко не вніс у декларацію внески у статутні фонди підприємств розміром 84,5 тис. грн., а С. Хмара — наявність у власності нежилого приміщення площею 91,7 кв. м. Крім того, ЦВК зняла з реєстрації двох кандидатів за списком СДПУ(о), 11 — за списком КПУ, 9 кандидатів списку об'єднання «Жінки за майбутнє», 8 — блоку Наталії Вітренко. Водночас ЦВК відновила реєстрацію трьох кандидатів за списком Компартії (оновленої), оскільки вони повторно подали необхідні документи. Голова ЦВК М. Рябець зазначив, що якщо кандидати, яких знято з реєстрації за недостовірність даних у деклараціях про доходи, нададуть документи, що підтвердять їхню правоту, реєстрацію буде відновлено.

ЦВК оголосила попередження лідеру блоку Наталії Вітренко у зв'язку зі звинуваченнями на адресу лідера блоку Юлії Тимошенко, які пролунали 7 березня в прямому ефірі на телеканалі «1+1». Таке рішення було прийнято за результатами розгляду скарги Ю. Тимошенко про порушення виборчого законодавства з боку Н. Вітренко. За словами члена ЦВК Марини Ставнійчук, висловлювання Наталії Вітренко в прямому ефірі на адресу Юлії Тимошенко порушують частину 1 і частину 3 статті 62 Конституції України, які твердять, що «особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду» і що «обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях».

ЦВК зареєструвала чергову групу офіційних іноземних спостерігачів на виборах, і таким чином на сьогодні вже зареєстровано 518 міжнародних спостерігачів.

Фотофакт

Учасники акції «Живий ланцюг», організованої партією «Нова генерація України», в Києві на Хрещатику.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Економісти на правовому полі

Три роки тому Київський національний економічний університет виграв гранд Комісії Європейського союзу Темпус/ТАСІС, який давав можливість утвердитися новому факультетові — юридичному. У кадрах фахівців —правознавців економічного спрямування — Україна відчуває неабияку потребу.

Минув час, і юрфак КНЕУ став доконаним фактом. Про це йшлося на міжнародній конференції.

Під час здійснення проекту оснащено комп'ютерний клас, створено міні-друкарню, придбано іншу офісну техніку. Інтенсивно працювали курси англійської та німецької мов. На стелажах бібліотеки з'явилися підручники з права, видані за кордоном.

Викладачі і майбутні юристи-економісти стажувалися в університетах Німеччини, Австрії, Великої Британії, знайомилися з досвідом викладання правових наук у цих країнах.

На конференції відбулася презентація першого в Україні підручника «Право Європейського союзу», написаного деканом юрфаку, членом-кореспондентом НАНУ Віталієм Опришком у співавторстві з Андрієм Омельченком та Ганною Фастовець.

Георгій МІРОШНИК.

Бути чи не бути районній пресі

Минулі вихідні голова Державного комітету інформаційної політики Іван Чиж провів з харківськими журналістами та книговидавцями. На його думку, зі свободою слова проблем у країні нема, а от для свободи творчості умови ще лише створюються. Іван Чиж зазначив, що навіть спостерігачі ОБСЄ були здивовані відсотковим співвідношенням державних та комерційних ЗМІ — на долю останніх припадає левова частка медіаструктур. «Тож про тотальний контроль з боку влади говорити не доводиться, радше — про проблему втручання засновників у творчий процес». Регулювання цих відносин — головне завдання нині створюваної концепції інформаційної політики, вершиною якої має стати інформаційний кодекс, зазначив керівник інформаційного відомства. Потрібно виробити цивілізовані правила гри, які дали б змогу передбачати стратегію розвитку вітчизняного ринку інформації. Настав час також виводити на національний рівень і регіональну пресу. Гамлетівське запитання «бути чи не бути» районним газетам закрито — однозначно бути і виконувати важливу функцію інформування сільської глибинки. До речі, серед найближчих планів названо дещо приземленіше завдання — 15-відсоткове підвищення зарплати працівникам державних ЗМІ, послаблення податкового пресу для книговидавців.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Вибори-2002

Фальсифікація неможлива

Лідер виборчого блоку «За єдину Україну!» голова адміністрації Президента України Володимир Литвин виключає можливість фальсифікації результатів виборів до Верховної Ради України, які відбудуться 31 березня.

«Нині, вважаю, кожна людина знає, що це неможливо зробити. Навіть коли хтось має такі плани, гадаю, він дуже прорахується», — заявив В. Литвин, відповідаючи на запитання журналістів 17 березня, **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».**

Мотивуючи свою думку, В. Литвин вважає, що люди голосуватимуть у кабінках, без сторонніх. «До кабінки ніхто не заходитиме й не допомагатиме викреслювати той чи той блок», — сказав лідер блоку «За єдину Україну!».

...Існує вірогідність

Лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко на прес-конференції у Львові у неділю зазначив, що питання щодо можливості фальсифікації залишається відкритим, **повідомило агентство «Інтерфакс-Україна».**

В. Ющенко зазначив, що фальсифікації на виборах можливі — «десь більше, десь менше». При цьому, за його словами, найбільшу тривогу викликає ситуація на сході країни.

В. Ющенко наголосив, що слід віднайти форми й механізми, які блокували б зловживання.

Керівники мріють про мандати

541 особа претендує на 180 депутатських місць в Донецькій обласній раді. Переважну більшість кандидатів висунуто політичними партіями та об'єднаннями. Від кожного міста обласного підпорядкування та району буде обрано по чотири представники. Найбільша конкуренція очікується в обласному центрі (35 претендентів), Макіївці (22 претенденти), Горлівці і Маріуполі — по 21. Водночас в Артемівському, Добропільському, Красноармійському та Олександрівському районах висунуто лише по 4 кандидати.

Значна кількість керівників обласної виконавчої влади включилася в боротьбу за мандати, причому більшість воліє балотуватися в глибинці. Серед кандидатів у депутати обласної ради — голова обласної державної адміністрації Віктор Янукович, а також п'ять його заступників. Ще двоє заступників голови виборюють місця до Верховної Ради в одномандатних округах.

Ліна КУЩ.

Порушують закон

За останні два місяці кількість газет, зареєстрованих в Рескомінформі Криму, зросла на 79 свіжих видань переважно громадсько-політичного і партійного характеру і сягнула 768 назв, а тираж збільшився вдвічі. З такою самою бурхливістю зростає і кількість порушень в деяких з них. Приміром, без належної реєстрації, тобто незаконно, почав друкуватися невідомий раніше інформаційний бюлетень «Читай, думай і вибирай» та підробний додаток до газети «Народна трибуна», де було грубо зачеплено честь і гідність кримських політиків А. Сенченка і В. Куніцина. Фальшивка вийшла під логотипом профспілкової газети 300-тисячним накладом.

За словами виконувача обов'язків голови Рескомінформу автономії Павла Ломакіна, непричетність редакції і співзасновника — Ради федерації незалежних профспілок Криму до цієї підробки доведено так само неспростовно.

Звісно, це не єдині «викрутаси», на які відреагував реском, попередивши всіх видавців про можливі неприємності судових процесів, які, цілком природно, з'являються слідом за допущеними порушеннями. За всіма випадками порушення законодавства Рескомінформом подано позови до прокуратури і суду. Та, схоже, всі ці видання не планують жити довше 31 березня. А ось кримінальну справу, порушену за ознаками 356 статті Кримінального кодексу України — самоуправство — стосовно члена кримського виборчкому Антоніни Устинової, яка взяла з виборчої комісії документи на всіх кандидатів у кримські депутати, припинено. Слідче управління ГУ МВС України в Криму, як повідомив прес-центр прокуратури автономії, в ході розслідування дійшло висновку, що «самоуправні дії А. Устинової не спричинили суттєвої шкоди, умислу на викрадення в неї не було». Рішучу незгоду з таким підсумком розслідування висловив голова виборчкому Іван Поляков, який заявив, що «дії А. Устинової завдали суттєву шкоду, оскільки через них на два тижні була паралізована робота виборчої комісії автономії», тому він наполягатиме на виключенні викрадачки зі складу виборчкому Криму.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

«Тернопіль» захищатиме морські кордони

Репортер

Днями столичне ВАТ «Завод «Ленінська кузня» відсвяткувало своє 140-річчя. Разом з суднобудівниками радувалися й військовики. Щоправда, з іншої причини — зі стапеля підприємства було спущено малий протичовновий корабель «Тернопіль».

Власне, київські корабели виконують замовлення Міністерства оборони України не вперше. Ще у 1993 році на воду було спущено однотипний корвет «Луцьк». Але той корабель було закладено ще за радянських часів. І, за словами почесного президента підприємства, народного депутата Петра Порошенка, на час проголошення Україною незалежності він був готовий на 95 відсотків. А «Тернопіль» — перше військове судно для Військово-морських сил, яке побудовано та спущено на воду за час існування незалежної України. Воно виготовлене з урахуванням оборонної доктрини, відповідає всім вимогам до кораблів такого класу, призначених для охорони водних кордонів, обладнане зенітним, ракетним і протичовновим комплексами, універсальною артилерійською установкою, а також сучасним навігаційним обладнанням. Значно покращено і побутові умови для 90 членів екіпажу. А незабаром тут буде створено й музей історії Тернопільщини.

Щоправда, замість належних трьох років, корвет будували майже одинадцять. Закладений у 1991 році, на перше січня 1992 року його готовність становила 23 відсотки. А з 1993-го по 1998 рік через відсутність коштів спорудження корвета було призупинено. Аби відновити його будівництво, потрібно було кілька президентських розпоряджень, урядових указів та численні депутатські звернення. Але, врешті-решт, ці перипетії закінчилися традиційним розбиттям об борт пляшки шампанського та церковним освяченням. Незвичним був хіба що військовий салют та присутність оркестру почесної варти Міністерства оборони України.

Богдан ДОВНИЧ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пам'ять

Музей легендарного земляка

У селі Дмитрівка Приазовського району відкрито музей-садибу двічі Героя Радянського Союзу генерал-лейтенанта артилерії Василя Петрова. Односельчани Василя Степановича приурочили цю подію до 80-річчя легендарного земляка. У 20 років він командував полком, у 21 — залишився без обох рук, але знайшов у собі сили знову повернутися у стрій.

Сьогодні генерал Петров мешкає в Києві.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

Японія у кіноінтерпретації

Фестивалі

У Києві завершився показ японського кіно. Ретроспектива мультиплікаційних і художніх фільмів Країни сходу сонця проходить в Україні вже вдев'яте. Цього року виповнюється десять років встановленню дипломатичних відносин між Японією і незалежною Україною.

До цієї події й було приурочено показ, який відбувся за підтримки японського посольства, фонду «Далекий Схід» і Національної спілки кінематографістів України у столичному Будинку кіно.

Українському глядачеві презентовано різні за жанром, тематикою і режисурою картини. Японський мультиплікат, показаний у ретроспективі, вирізняє органічне поєднання майстерного технічного виконання і глибокого філософського змісту, закладеного у кожній мальованій кіноісторії. У панорамі повнометражних художніх стрічок відбито широкий спектр жанрових напрямів новітнього японського кінематографа. Тут і кіно європейського напряму («Школа 11» реж. Йодзі Ямада), і психологічна драма «Країна мертвих» реж. Сюнъїчі Нагасакі, і детектив «Зцілення» реж. Кійоші Куросави, і фантастичний трилер... Ці фільми дали глядачеві змогу не тільки отримати уявлення про сучасне японське кіномистецтво, а й краще зрозуміти людей, котрі створюють ці картини і є їх героями.

Ольга ВІТЕР.

Виставки

Не знаєте що робити — запитайте у дітей

У Харкові відбулася виставка дитячого малюнка «Мій Харків через 10 років». На ній представили свої роботи понад 300 школярів. Дорослі, мабуть, важко можуть уявити Харків років так через... А дітям таке завдання було цілком під силу. У своїх малюнках вони залюбки зображували вулиці й парки майбутнього, новітні засоби пересування і навіть самих харків'ян.

На думку журі, найбільшу фантазію виявили наймолодші конкурсанти, не старші 10 років. Вони й намалювали неймовірні картини з майбутнього життя Харкова. А роботи дітей дещо старшого віку містили вже реальніші ідеї. Ну а старшокласники у своїх малюнках показали не абстрактні, а цілком конкретні розв'язання проблем, які, на їхню думку, найактуальніші. Переможців було нагороджено не лише дипломами, а й туристичними путівками до Санк-Петербурга. Втім, без подарунків ніхто не залишився — решта учасників конкурсу отримала набори кольорових олівців та альбоми для малювання.

Микола КОСИЙ.

Альтернатива

Гроші з сміття

Черкаський міськвиконком провів експеримент із сортування сміття на заміському звалищі. Двадцять двірників протягом шести годин розсортували 20 кубічних метрів побутових відходів. «Вилов» був таким: тисяча поліетиленових пляшок, 800 кілограмів металобрухту, 3500 макулатури, стільки ж кілограмів битого скла та півтонни ганчір'я.

Коли розрахувалися з двірниками за роботу, порахували вартість вторинної сировини, додали економію від зменшення кількості сміття, яке потрібно везти на сміттєзвалище, то отримали прибуток майже у 750 гривень.

Після вдалого експерименту міське управління екології впроваджує досвід у всіх районах Черкас. Щоб не вивозити щомісяця на сміттєзвалище сотні тисяч гривень.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Отакої!

Малюк нагодував клофеліном

Дев'ятеро дітей від трьох до шести років отруїлися клофеліном у дитячому садку в селі Сиваське Новотроїцького району Херсонської області. Четверо з них потрапили до реанімації, однак загрози їх життю вже немає. Ще п'ятеро малюків було госпіталізовано до дитячого відділення центральної районної лікарні, **повідомили у прес-службі МінНС.**

Клофелін у дитячий садок приніс один з вихованців. За фактом пригоди проводиться розслідування.

Спорт

Не осоромили

Солт-Лейк-Сіті. Тут минулої неділі фінішували VIII Параолімпійські ігри. Найбільше золотих медалей — 17 — вибороли представники Німеччини. Гідно виступили й українці. На рахунку нашої чудової десятки шість срібних та шість бронзових медалей.

На милосердя лідерів не сподівайся

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 14-й тур.

«Динамо» — «Закарпаття». 5:0. 11 000 глядачів. Голи: Пеєв, 9, 66, Чернат, 17, Шацьких, 54, Серебренников, 71.

«Шахтар» — «Ворскла». 4:0. 32 000. Попов, 68, Воробей, 80, 85, Пестряков, 90.

«Таврія» — «Металург» Д. 1:3. 3 000. Трапаїдзе, 59 —Закарлюка, 2, Зотов, 50, Шищенко, 70.

«Металург» М — «Карпати». 3:1. 10 500. Бабич, 4, Грибанов, 18, 40 — Лучкевич, 14.

«Поліграфтехніка» — «Металіст». 2:0. 5 500. Бабич, 17, Чуйченко, 45.

«Металург» Зп — «Арсенал». 2:0. 5 800. Решітко, 52, Лапко, 78.

«Дніпро» — «Кривбас». 2:0. 20 000. Полтавець, 24, 87.

	В	Н	П	М	О
Шахтар	11	3	0	33—8	36
Динамо	11	3	0	36—5	36
Металург Д	7	4	3	25—12	25
Карпати	7	3	4	18—17	24
Металург Зп	6	3	5	13—12	21
Металіст	6	2	6	18—21	20
Дніпро	5	5	4	14—12	20
Металург М	5	3	6	17—19	18
Поліграфтехніка	4	5	5	13—17	17
Арсенал	4	1	9	11—17	13
Кривбас	3	4	7	16—28	13
Таврія	3	2	9	14—27	11
Ворскла	2	3	9	7—20	9
Закарпаття	2	3	9	15—35	9

Лідери, як з усього видно, часу не марнували, а добре підготувалися до другого кола. Отже, аутсайдерам «Закарпаттю» і «Ворсклі» не варто було розраховувати на якесь милосердя. Щоправда, вони чинили опір. Але, як кажуть, проти лому...

Отож, ведучи заочну дуель, фаворити, схоже, в усіх поєдинках намагатимуться діяти отак на повну потужність. А це, звісно, обіцяє багато цікавого.

З решти увагу до себе привернули поєдинки в Сімферополі та Маріуполі. У Криму підопічні Семена Альтмана показали, що серйозно налаштовані на «бронзу». А от інший претендент на цю відзнаку — львів'яни — не встояв під тиском амбітної команди Миколи Павлова.

Фінал — суто латвійська справа

Хокей. Чемпіонат СЄХЛ. Турнір плей-оф. 1/2 фіналу. На жаль, і київський «Беркут» — чемпіон попередніх двох турнірів — зійшов з дистанції. Нагадаємо, що в Лієпаї українці спершу програли «Металургсу» — 1:4 і виграли — 2:1. Але у двох домашніх матчах кияни зазнали невдач — 1:2 та 3:5. У фінальній серії, яка визначить чемпіона ліги, тепер зустрінуться представники Латвії — «Металургс» і ХК «Рига».

А наша головна увага — до національної збірної, яка візьме участь у чемпіонаті світу у групі А, що відбудеться у квітні-травні у Швеції.

Вихованкам — «золото», наставницям — ордени

Художня гімнастика. Перемогою абсолютної чемпіонки світу, киянки Тамари Єрофеєвої завершився у Палаці спорту столиці України 10-й міжнародний турнір «Кубок Дерюгіної». На помості змагалися спортсменки з Росії, Білорусі, Угорщини, Польщі, Німеччини, США, Казахстану, Латвії, Грузії, Болгарії, Бразилії, Єгипту, Мексики тощо. Другою стала інша киянка — Ганна Безсонова. А вже наступного дня під час турніру з серії Гран-прі розігрувалися медалі в окремих вправах. Єрофеєва виграла вправи з обручем і булавами, Безсонова — зі скакалкою і м'ячем.

Турнір збігся в часі з 50-річчям української Федерації художньої гімнастики і 70-річчям її президента Альбіни Дерюгіної. Президент України Леонід Кучма своїм указом надав іменинниці звання Героя України. А Ірину Дерюгіну, талановиту помічницю своєї мами, відзначено «Орденом Княгині Ольги» III ступеня.

Добірку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння звання Герой України

За визначні особисті заслуги перед Українською державою у розвитку спорту, створення національної школи художньої гімнастики, *постановляю:*

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена Держави ДЕРЮГІНІЙ Альбіні Миколаївні — старшому тренерові, директорові спортивної дитячо-юнацької школи олімпійського резерву з художньої гімнастики, м. Київ.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 березня 2002 року.
№ 256/2002.

***На знімку:** вправу з м'ячем виконує Тамара Єрофеєва.*

Фото Івана ФРОЛОВА (УНІАН).

Політики і виборці: біг на місці... у різні боки

Регіон: політичний спектр

«Поїзд» із п'яти партій під назвою «За єдину Україну» має всі шанси здобути достатню підтримку. А от кожна з них поодинці не має перспектив, визнав, перебуваючи наприкінці січня в Житомирі, Володимир Литвин. Він говорив, зокрема, що треба провести диспансеризацію населення, особливо в селах, згадував, як багато колись на Житомирщині вирощували льону, — потрібно відродити цю галузь... Позитивний імідж політика чи партії можна формувати і без передвиборних закликів. Тим більше що прямий тиск уже й не проходить. Навпаки, як зауважив недавно голова обласної ради Архип Войтенко, він загрожує компрометацією партії. І навів такий приклад. Під час минулих парламентських виборів первинна організація одної зі створених силовим методом партій налічувала більше як 200 осіб, підтримали ж там цю партію своїми голосами аж... 28 виборців.

Про демографію та єдиноборство

Об'єднані соціал-демократи вважають, що на Житомирщині їм працювати дуже складно. Керівник обласної організації СДПУ(о) народний депутат України Володимир Заєць на обласній конференції цієї партії звернувся до «деяких демографічних характеристик області, тому що Житомирщина на тлі України в цілому дуже програє». Отож, за його словами, однопартійці становлять 1 відсоток виборців, 64 відсотки яких є незайнятими — студенти, пенсіонери, безробітні. 47 відсотків жителів області нарікають, що в них бракує коштів навіть на їжу, близько 44 відсотків стверджують, що вони свої доходи витрачають виключно на харчування. Висновок В. Зайця: «90 відсотків жителів області вважають себе бідними. За таких обставин надто важко утверджувати соціал-демократичну ідеологію, яка має орієнтуватися на середній клас із середнім рівнем достатку, чого сьогодні в нас, на жаль, не спостерігається і що вимагає від нас серйозних зусиль, аби ми дійшли до людей».

Об'єднані соціал-демократи переконують людей, що вся передвиборна боротьба зводиться в основному до протистояння двох сил — есдеків і блоку Ющенка. І тут знову варто згадати демографічну ситуацію Житомирщини, яка справді є лідером за питомою вагою пенсіонерів. А вони ще не забули ті часи, коли пенсії їм виплачували не грішми, а чим завгодно, навіть гноєм. В області офіційно проводився експеримент з «натуралізації» пенсій, узаконений Кабміном. Та щойно уряд очолив Ющенко, за лічені місяці пенсійні борги було ліквідовано, а самі пенсії стали зростати. Ще одним плюсом блоку Ющенка на Житомирщині може стати те, що есдеки звинувачують його в тому, що він занадто... український. В області партії національно-демократичного спрямування традиційно мають більшу підтримку, ніж у цілому по Україні. А ще одним мінусом для есдеків є те, що область вочевидь нефутбольна...

БЮТ не був би таким відомим, якби не правоохоронні органи

— Якщо на них так нападають — значить, наступили на хвіст олігархам, — говорили ті, хто під час журналістського опитування заявляв, що голосуватиме за Ющенка або Юлію Тимошенко. А один з них сказав так:

— Раз не дають «Батьківщині» друкувати свою газету — значить, є чого боятися.

Але довелося почути й абсолютно протилежні висловлювання.

На лівому фланзі

У Житомирі відмінність між комуністами й соціалістами помітна значно яскравіше, ніж у столиці. Ще кілька років тому в цьому могла б пересвідчитись навіть людина, невтаємничена в нюанси політики. Для цього достатньо було побувати на відзначенні Першотравня чи річниці Жовтневої революції. Картинка з натури: іде після завершення спільного мітингу колона комуністів з прапорами колишніх республік колишнього Союзу РСР, гасла на транспарантах — по-російськи, лунають заклики «Да здравствует...»; за ними, витримуючи дистанцію, колона соціалістів з державним прапором України, гаслами по-українськи і вигуками «Хай живе...». А перед тим, на самому мітингу, друзі-соратники навіть не підпустили представника соціалістів до мікрофона.

Чи потрібні ще якісь докази, що це таки різні партії?

Ще одна партія лівого спектра — ПСПУ — на Житомирщині організаційно слабка. Чотири роки тому в області вона набрала менше чотирьох відсотків голосів. Відтоді симпатиків у неї навряд чи побільшало, стверджують люди, які пробують дати прогноз на майбутнє. До того ж якусь дещицю голосів може «позичити» КПРС.

Гарна назва, спокуслива обіцянка

Перед самим початком виборчої кампанії керівники області публічно критикували ДемПУ — одноблочника «Демсоюзу». Причому навіть на прес-конференціях, згадуючи для контрасту програмні постулати цієї партії. А пов'язано це було з... ліквідацією заборгованості у виплаті зарплати. Річ у тім, що за одним зі склозаводів, викупленим «Артемідою», лічиться дуже великий борг перед робітниками, причому ситуація — загадкова. А для Житомира «Артеміда» і Демократична партія — близнюки-браття...

Шанс на успіх «двічі демократичного блоку» пов'язаний з назвою. Чотири роки тому в одному з сіл виборці так пояснювали, чому щойно проголосували за «зелених»: «червоні» розвалили, «синьо-жовті» довели до ручки, тож хай будуть «зелені». Кому цього разу дарує прихильність розчарований електорат? Знову «зеленим»? Чи, може, «Жінкам...», «Яблуку»? До речі, з відомих політиків найбільше дратує місцеву владу якраз «той, хто в нас біля автовокзалу сидів, а тепер вимагає відмінити ПДВ». Варто пояснити, що біля автовокзалу — знамените житомирське СІЗО. Податківці спеціально прес-конференцію провели, намагаючись розтлумачити, чим загрожує реалізація заклику відмінити ПДВ. Але кому б не хотілося платити за все на 20 відсотків менше?

* * *

Якщо вдуматися, то не тільки політики для виборців «за склом», а й виборці — для політиків...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Як нас захищатиме Європейський суд

29 листопада 2001 року Верховна Рада прийняла закон про порядок виконання в Україні рішень Європейського суду з прав людини. Водночас було внесено відповідні зміни до Закону «Про виконавче провадження». Тож наша держава виконала ще одне зобов'язання, взяте під час вступу до Ради Європи та приєднання до Європейської конвенції з прав та основних свобод людини. Автором згаданого законопроекту про порядок виконання рішень Європейського суду був голова парламентського підкомітету з питань законотворчості й систематизації законодавства народний депутат Василь ОНОПЕНКО, колишній міністр юстиції та багаторічний суддя-практик. Але радіти з приводу швидкого і якісного європейського правосуддя українцям поки що зарано. Напередодні Нового року Президент України Леонід Кучма повернув цей закон для повторного розгляду до Верховної Ради України з власними пропозиціями. Аргументуючи свій вчинок тим, що прийняття такого закону створить додаткові проблеми із виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Ми звернулися до Василя ОНОПЕНКА з проханням прокоментувати порядок звернення до Європейського суду громадян України.

— Василю Васильовичу, які роль і значення Європейського суду?

— Це — міжнародний суд, до якого з 1950 року звертаються громадяни країн — членів Ради Європи на підставі Конвенції про захист прав і основних свобод людини. Після вступу України до РЄ таку можливість дістали й наші співвітчизники. Рішення цього суду практично ніким не оскаржуються, є остаточними та імперативними, тобто обов'язковими до виконання. З прийняттям закону про порядок виконання рішень Європейського суду з прав людини наша держава повноцінно виступатиме відповідачем у цьому суді й братиме відповідальність за виконання його ухвал.

— А за яких умов можна звертатися до Європейського суду?

— Ідеться передусім про порушення прав на життя, свободу та особисту недоторканність, мирні збори і демонстрації, референдуми, одруження, вільне володіння майном, порушення свободи слова, думки, поглядів, віросповідання тощо. Найбільше громадяни різних країн звертаються по захист права на справедливий суд — ця норма охоплює найширший спектр прав і свобод. Європейський суд розглядає цивільні й кримінальні справи. Із 2 тисяч заяв громадян України, за даними Кабміну, лише по 45 справах розпочато провадження у Європейському суді. Інші ще розглядають. Це не означає, що всіх їх буде зареєстровано. Багато буде відхилено. Все залежить від того, яке право порушено, чи пройшов заявник необхідну процедуру в своїй країні.

— А яку процедуру треба пройти «вдома»?

— До Європейського суду можна звертатися лише тоді, коли зацікавлена особа (юридична чи фізична) використала необхідні засоби захисту у своїй країні. У нас це суди різних рівнів. Якщо людина звернулася до міського чи районного суду й після цього не задоволена рішенням, то повинна оскаржити його в обласному суді. Коли й обласний суд вона вважає несправедливим до себе — тоді може поскаржитися у Європейський.

— Обійшовши Верховний Суд?

— Європейський суд визнає Верховний Суд необов'язковою інстанцією. Однак, якщо справа розглядалася в обласному суді як у першій інстанції, то треба обов'язково пройти і через Верховний Суд.

— Чи є якісь терміни?

— До Євросуду треба звернутися протягом шести місяців після оголошення рішення суду другої інстанції. Можна й пізніше, але справу розглядатимуть лише тоді, коли європейські судді з'ясують, що час змарновано з поважних причин або якщо права порушено дуже істотно.

— Які документи потрібні для звернення до Євросуду?

— Найперше — це проста й лаконічна заява (прізвище, ім'я, по батькові заявника, стать, громадянство, адреса, назва держави-відповідача, коротко — про суть порушення конкретного права чи свободи, ким порушено). Стисло слід писати, які було використано засоби правового захисту у своїй державі (копії рішень двох судів, відповіді інших правозахисних відомств, якщо до таких звертались). Якщо всіх цих вимог дотримано, то Європейський суд реєструє звернення, а потім сам надсилає заявникові офіційний бланк заяви. Про це він повідомляє і уряд України. Суд водночас вимагатиме в України інші документи, необхідні для розгляду.

— Скільки треба платити за таке звернення?

— Жодного мита не передбачено, Європейський суд надає послуги безоплатно. Звертатися треба за адресою:

Au Greffier de la
Cour europeenne des Droits de l'Homme
Conseil de l'Europe
F 67075 Strasbourg Cedex
France

— Чи може громадянин України заявити до Євросуду на юридичну чи фізичну особу іншої держави?

— Може. Але якщо між Україною і тією державою ратифіковано договір про правову допомогу в судових справах, то наш співвітчизник має спочатку звернутися по захист до судів відповідної держави. Якщо результат буде незадовільний, то тільки тоді треба звертатися до Євросуду.

— А якщо є суперечка між позивачем і відповідачем у справі? Хто тоді веде в Україні дорозслідування? Із Франції відряджають слідчих?

— Перш ніж винести рішення, Євросуд глибоко вивчає обставини слідства. Він вимагає всі необхідні матеріали в України — документи, свідчення, докази. А емісарів сюди не направляє.

— Виходить, будь-яке звернення до Євросуду означає автоматичне його задоволення?

— Ні. Євросуд може підтвердити ухвалу українських судів, якщо побачить, що їх рішення правильні, виважені, відповідають законодавству України. Євросуд може частково задовольнити заяву позивача.

— Василю Васильовичу, вам відомі конкретні випадки, коли українці звертались до Європейського суду з прав людини і вигравали справу?

— Є одна така справа — про стягнення зарплати з держпідприємства, у якій було винесено рішення і зобов'язано наш уряд вирішити питання. Але до примусового виконання не дійшло, бо ще не було в нас відповідного закону. До честі українського уряду, він добровільно вжив заходів. Людині виплатили заборговану зарплату.

— Одній людині виплатили, а її колегам-співробітникам підприємство залишилося винне?

— Так і є. Інші ж не зверталися до суду.

— Хто в нас відповідає за виконання рішень Європейського суду?

— Уповноважений з питань захисту прав людини при Міністерстві юстиції, координатор між урядом України і Євросудом. Рішення суду надходить до нього, а потім він звертається з відповідним клопотанням до Кабміну. Є два порядки виконання таких рішень. Якщо країна-відповідач добровільно виконує, то жодних питань не постає. Коли ж доходить до примусового виконання (що небажано і, сподіваюся, такого в нас не буде), то тоді, за новим законом, виписується виконавчий документ і передається державному виконавцю. У разі невиконання може бути порушено кримінальну справу проти конкретного посадовця, а на державу накладено величезні штрафні санкції — мільйони доларів. Крім того, треба розуміти, який міжнародний резонанс буде навколо такої країни! Бо авторитет Євросуду надзвичайно високий.

— Та хоч яким справедливим був би суд, все одно знайдуться незадоволені, бо у кожній справі хтось виграє, а хтось програє?

— Треба будувати таку судову владу, яка мала б суспільний авторитет. Крім того, люди мають консультуватися з юристами, якою мірою їхні заяви обґрунтовані, чи мають вони рацію, коли збираються оскаржувати. Бо можна закидати Євросуд скаргами, які не в його компетенції або неналежно обґрунтовані. Треба шукати юридичні консультації та адвокатські фірми, де є фахівці з міжнародного права, бо не всі юристи, будемо відвертими, знають відповідні норми. Якщо комусь конче необхідна така допомога, хай звертаються у мій офіс, де є кваліфіковані юристи **(Київ, бульвар Лесі Українки, 26, тел.: 296-38-18; 296-18-27).** Ми надішлемо необхідні документи та рекомендації. Для фізичних осіб — безоплатно.

Розмовляв
Олег БАЛАН.

Перш ніж винести рішення, Євросуд глибоко вивчає обставини слідства

На ринки Заходу — інтегруючись на Сході

(Початок на 1-й стор.).

Називалася цифра: товарообіг між Україною та Росією становить близько 10 мільярдів доларів. Начебто й непогана цифра, та вона не зростає. Л. Кучма і В. Путін домовилися дати доручення урядам щодо прискорення створення зони вільної торгівлі між Україною та Росією, що, очікується, зніме низку бар'єрів на шляху просування товарів і послуг, посприяє економічному зростанню обох країн, створенню в них додаткових робочих місць. «Наша власна економіка стане, — висловив думку Володимир Путін, —стабільнішою, на нас більше зважатимуть на Заході як на рівноправних партнерів».

Уже за кілька днів у Кишиневі зберуться представники прикордонних та митних відомств країн СНД, щоб розробити спільну програму щодо створення ЗВТ, яка, очікується, розглядатиметься на присвяченому темі Євроазійського економічного співтовариства саміті керівників країн СНД наприкінці квітня—на початку травня в тому ж Кишиневі.

Уже тепер під час розгляду дво- і тристоронніх відносин погоджено низку конкретних заходів. Прийнято рішення, зокрема, щодо транзиту електроенергії з Росії через територію України та Молодови на Балкани (це, до речі, дещо здешевить вартість електроенергії для молдовських споживачів). Докладно обговорено також проблему транспортування російського (і не тільки) газу в Україну та Європу. Українському та російському урядам у зв'язку з цим доручається оперативно проаналізувати роботу магістрального трубопроводу, вжити конкретних заходів щодо піднесення її ефективності.

Президенти відзначили, що рух країн СНД назустріч одна одній не тільки не перешкоджає їх діалогу з країнами Заходу, а навпаки, робить його ефективнішим. Інтегруючись на Сході, одне слово, є шанс успішніше проникати на ринки Заходу.

Під час тристоронньої зустрічі окрему увагу приділено питанням придністровського врегулювання, гарантами якого є, відомо, Україна та Росія. Переговорний процес між Кишиневом і Тирасполем, що зайшов у глухий кут більш як півроку тому, вдалося, схоже, зрушити з місця. Президент Республіки Молдова погодився з україно-російською позицією щодо необхідності участі в переговорах придністровської сторони. В. Воронін при цьому висловив надію на те, що розпочнеться нарешті нормальний переговорний процес, який приведе до вироблення статусу Придністров'я в рамках єдиної молдовської держави. «Ми готові, — наголосив він, —до того, щоб такий статус був доволі широкий, із закріпленням окремих положень в Конституції країни».

Не обійшли учасники зустрічі й теми наступних виборів до парламенту України. Російський Президент заявив, що ставлення його держави до України не визначається цьогочасною політичною кон'юнктурою, в Росії є загальнонаціональний консенсус щодо відносин із сусідом — «це наш стратегічний партнер». І висловив сподівання, що новий парламент збереже й примножить досягнутий рівень відносин між двома країнами.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Гряде рік соціал-демократії. Як сказали б в Україні

Схоже, вибори, що відбулися 17 березня в Португалії, поклали кінець шестирічному правлінню соціалістів. За попередніми підрахунками, опозиційна Соціал-демократична партія отримала підтримку 40,1% виборців. Представники Соціалістичної партії одержали 37,8% голосів, тож у майбутньому парламенті соціал-демократи матимуть 102 місця, а соціалісти — 95. Усупереч передвиборним обіцянкам лідера партії Хосе Мануеля Дурао Барросо, соціал-демократам не вдалося отримати абсолютну більшість місць у парламенті і тепер їм доведеться укладати політичний альянс з консервативною Народною партією Португалії, що отримала 14 місць.

***На знімку:** Хосе Мануель Дурао Барросо в оточенні журналістів біля виборчої дільниці в Лісабоні.*

«Усе продай, але масляну відгуляй!»

Під такою «шапкою» вийшов минулої неділі спеціальний випуск газети «Россія» (це не помилка, так справді пишеться назва газети), яку безплатно роздавали в місцях масового гуляння москвичам та всім бажаючим. Мені пояснили, що така традиція на Русі існує давно. Не знаю, чи продали москвичі все, але, мабуть, уперше в Москві зиму, яка вже трохи набридла, проводжали з величезним розмахом і веселощами.

Підготовка до проводів зими тривала весь тиждень. Планувалося, що головною подією стане випічка найбільшого у світі млинця, який мав потрапити не тільки на стіл москвичів, а й до Книги рекордів Гіннесса. Дощ, що обрушився на столицю Росії у четвер, не дав змоги зареєструвати рекорд велетоманії. Млинці спробували лише туристи, котрих організовано вивезли на площу Революції, де мав народитися рекорд. На іноземців, здебільшого, й було розраховано масляне шоу. Навіть на вечерю, що її організатори провели в найбільшому пивному ресторані «Тінькофф» (він має свій пивзавод), було запрошено туристів і представників туристичного бізнесу з Японії, Китаю, Домініканської Республіки та інших країн Латинської Америки та Південно-Східної Азії.

А росіяни повалили до парків, на центральні площі та на Тверську вулицю в неділю. Повсюди пропонували не тільки традиційні млинці та горілочку, а й шашлики з пивком, яке лилося буквально річкою. Вони добре йшли під жарти-примовки витівників, котрі вміло розігрівали публіку на території Музею-садиби Коломенське. Але для іноземців, які прийшли на свято, це язичеське гульбище залишилося таємницею за сімома печатками.

— У нас на будь-якому святі столів і частувань вистачає на всіх, а тут скрізь черги. Ось хотіли випити пива, але стояти за ним майже годину не звикли, — поскаржилися троє німців, які, заблукавши в натовпі, намагалися вибратися з парку. — Але гуляють тут гарно. Щоправда, грязюки забагато.

Та коли гучномовці оголосили про спалення величезної ляльки, яка символізує зиму, натовп поніс знайомих німців до Москви-ріки, на березі якої на вітрі у передсмертних конвульсіях билося величезне опудало. Ті, хто зміг вирватися з людського потоку, наодинці палили невеликі опудала із клоччя, що їх за два долари продавали по всій Москві. Гадаю, тільки на таких сувенірах організаторам удалося підзаробити. Я вже не кажу про пиво-горілчаний потік у шашличних берегах, що захлеснув усю столицю.

Офіційно Москва розпрощалася з зимою, яка триває вже півроку. Але синоптики попереджають про те, що ховати зимові речі ще рано: зима зі снігом і міцним морозом може нагрянути до російської столиці навіть у квітні. Лише на день-два, але цього буде достатньо, щоб паралізувати рух транспорту і пішоходів на кілька діб.

Златка РАДОСЛАВОВА.

Москва.

Задоволення не по кишені

У Німеччині не вщухають пристрасті навколо замовлених оборонним відомством у європейського повітряно-космічного концерну EADS 73 військово-транспортних літаків «Аеробус 400-М». Експерти Рахункової палати вважають замовлення невиправдано дорогим і непідйомним для економіки. Крім того, для придбання літаків бракує 4 млрд. 400 млн. євро. Тому оборонному відомству пропоновано придбати для Бундесверу таку кількість машин, за яку Німеччина в змозі заплатити, бо ця вартісна покупка може призвести до непередбачуваних фінансових проблем.

Але з'ясувалося, що угода, укладена з європейським повітряно-космічним концерном, передбачала такий поворот подій: машин, звичайно, можна взяти менше, але Німеччина мала б сплатити за завданий фінансовий збиток чималі гроші — саме стільки, скільки коштують всі замовлені літаки. Поки що сім країн—учасниць проекту зробили для німецького партнера поступку. Вони згодні зачекати до кінця березня з тим, щоб кошти для сплати за замовлення були віднайдені.

А тим часом вибухнув новий скандал. З'ясувалося, що третина замовлених військових транспортних «Аеробусів», які мають застосовуватися в кризових регіонах світу, зокрема в Афганістані, лише умовно відповідає майбутньому призначенню. «Новий військовий транспортник легко обстрілюється, бо він не має необхідного оснащення для запобігання можливим ракетним ударам», — такого висновку дійшли фахівці літакобудівної галузі. Вони твердять, що лише 24 із 73 замовлених машин матимуть необхідні пристрої для запобігання радарному виявленню та «обману» ракет противника, керованих спеціальною комп'ютерною системою.

Для виконання миротворчих місій Бундесвер нині використовує німецькі транспортні літаки «Трансаль» та машини партнерів по НАТО «Геркулес», технічні можливості яких уже не відповідають сучасним вимогам. Тому німецьке оборонне відомство для доставки вояків та військової техніки в Афганістан орендує також україно-російські військові транспортники.

Щоб одержати бюджетні кошти на таку вартісну та ще й незаплановану покупку, оборонне відомство має отримати згоду Бундестагу. Однак попри те, що депутати кілька разів обговорювали це питання, необхідної більшості голосів поки що не одержано.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

Женева

На порядку денному — Чечня і Близький Схід

Учора в Женеві розпочалося щорічне засідання Комісії ООН з прав людини, яке триватиме шість тижнів. На порядку денному — обговорення ситуації у Чечні, Китаї, Колумбії, на Близькому Сході та деяких інших країнах. На засіданні буде ухвалено резолюцію, запропоновану Саудівською Аравією, в якій засуджено дії ізраїльських військових у палестинських таборах біженців.

Рим

Затримано іммігрантів

Ліванське судно «Моніса» приблизно з 1 000 нелегальних іммігрантів із Туреччини на борту було відбуксовано італійським фрегатом до одного із портів острова Сицилія. Більша частина іммігрантів — турецькі курди.

Гуджарат

Загинуло ще четверо

Ще четверо осіб загинуло внаслідок сутичок індусів і мусульман у штаті Гуджарат на заході Індії. Двох убито натовпом індусів і ще двоє застрелено поліцією, коли охоронці порядку намагалися розігнати ворогуючі натовпи. Починаючи з 27 лютого, кількість загиблих у сутичках між індусами і мусульманами досягла 700 осіб.

Манагуа

Вимагають арешту екс—президента

Понад 2000 осіб, включаючи колишніх повстанців і генералів, які вийшли на пенсію, пройшли в неділю вулицями столиці Нікарагуа Манагуа, вимагаючи арешту екс-президента країни Арнольдо Алемана за участь у «хабарницькому» скандалі.

Тель-Авів

Переговори будуть. Але не політичні

Попри два останні теракти, що відбулися в неділю в Єрусалимі та Кфар-Сабе, Ізраїль має намір відновити переговори з палестинцями про припинення вогню. З такою заявою виступив прем'єр-міністр Ізраїлю Аріель Шарон. Переговори на політичні теми буде відновлено, за словами Шарона, лише після припинення збройного протистояння.

Богота

Убивство архієпископа

У Колумбії вбито невідомим архієпископа Римської католицької церкви в місті Калі Ісайас Дуарте Канчино. Вбивство скоєно в бідному районі Калі після того, як священик обвінчав майже сотню пар. Архієпископ Дуарте відверто критикував наркобаронів, повстанців та ополченців лівого гатунку.

Белград

Попросити вибачення

Міністр закордонних справ Югославії Горан Свіланович попросив вибачення у Сполучених Штатів за арешт американського дипломата, затриманого днями разом з віце-прем'єром Сербії Момчило Перішичем за підозрою у шпигунстві. Обох їх звільнено.

Барселона

...А антиглобалісти проти

На минулому саміті ЄС лідери країн—членів Європейського союзу досягли згоди про часткове відкриття енергетичних ринків. З 2004 року корпоративним користувачам буде надано право самостійно вибирати собі постачальників електрики та газу.

Підписання угоди про часткову лібералізацію енергетичного ринку збіглося в часі з підготовкою тисяч антиглобалістів до потужної демонстрації, наміченої в Барселоні на суботній вечір. В акції протесту під гаслом «Проти Європи капіталу та війни!» взяло участь майже 300 тисяч осіб із багатьох країн. У результаті заворушень більш як 20 осіб поранено і 38 затримано поліцією.

***На знімку:** під час демонстрації антиглобалістів постраждав фоторепортер іспанського агентства EFE Луїс Жен. Ліворуч його підтримує під руку колега — фотокореспондент агентства Рейтер Альберт Жеа.*

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

«Голос України», 19 березня 2002 року. № 51 (2802)

Генеральний конструктор сердець

«Слава пришла между делом — дело достойно ее»

Нарис

Як ми відлічуємо своє життя? Хтось ділить його на час до першого кохання, до народження дитини, до... «До» чи «після». У генерального конструктора ЗМКБ «Прогрес», академіка, доктора технічних наук Федора МУРАВЧЕНКА, окрім цих звичайних відзначень людського життя, є ще й інший відлік — «до» і «після» створення того чи того авіадвигуна.

Можливо, для когось це й не така вже подія, а для нього — справа всього життя. І дивлячись у пережите Федором Михайловичем, у те, що він спізнав, відчув та зберіг, знаходиш нове розуміння і бачення світу, які далися конструкторові у праці, в любові до свого КБ.

Від коваля до «генерала»

Федір Муравченко був наймолодшою дитиною Варвари Миронівни та Михайла Юхимовича. Голод і хвороби забрали життя семи їхніх дітей. Зазнали сповна й сталінської колективізації, й гітлерівської окупації, й післявоєнної розрухи. Майбутня кар'єра генерального конструктора розпочиналась у сільській кузні, хоча коваля, котрому не було ще й 15-ти, все-таки більше тягло не до горна, а на риболовлю чи полювання.

— Полювання так і залишилося для мене непереборною пристрастю, — каже Федір Михайлович. — Але тоді полювання для нас було не просто розвагою, а істотною підмогою. Особливо в 47-му, та й пізніше... Між нашими сільськими мисливцями йшло заочне змагання. До речі, мій особистий рекорд за одну зиму — 66 зайців, 18 лисиць і два вовки...

— Він завжди був у лідерах, — зауважує Зінаїда Іванівна, дружина Муравченка.

Коли тільки й встигав? Адже до школи-десятирічки йому доводилося добиратися у райцентр пішки. І в бездоріжжя, і в хуртовину...

Немов учора це було. І випускний у школі, і недовге збирання у Харківський авіаційний інститут, і до болю знайома дорога з села. Від правди не сховаєшся: довго ще тільки у рідному Призові відчував себе Федір Михайлович вдома. Бувало, як тільки підходить час відпустки, так і збираються Муравченки у дорогу. Маршрут завжди один і той самий: на Дніпропетровщину до Варвари Миронівни та Михайла Юхимовича.

— Від станції до села діставалися зазвичай пішки — розповідає донька конструктора Наталія Федорівна. — Ніч. Зоряне небо. Навколо — ні душі. Я йду разом з батьками. Вони співають дуетом: «Я — не третій, я — не лишний...». І ось він, крутий підйом з поворотом, за яким хата бабусі та дідуся. Стукаємо в шибку. Засвічується лампа, скриплять двері... Скільки радості — приїхав син з родиною!

Минулого в житті кожної людини, певно, більше, ніж майбутнього. Бо минуле конкретно вміщає у собі не лише твоє життя, а й життя твоїх батьків, духовний і моральний досвід всіх попередніх поколінь, завдяки якому сміливо дивишся вперед, ідеш у майбутнє, усвідомлюючи, що продовжуєш початий задовго до тебе шлях.

З навчанням в інституті у Федора Михайловича не було труднощів.

— Однак, закінчивши школу з золотою медаллю, я все-таки попервах відчував себе якимось неповноцінним, зізнається Муравченко. Особливо, коли заходила мова про театр чи оперу. Довелося надолужувати, викраюючи гроші зі стипендії...

Чи не тоді народжувався нинішній Муравченко-економіст? У будь-якому разі, з-поміж однокурсників він вирізнявся не лише кирзовими чоботами та солдатською шинеллю, яка була основним «обмундируванням» відмінника ХАІ.

Кажуть, є щасливі люди на землі та й щасливі покоління. Чи належить до них Федір Муравченко?

— А що таке щастя? — посміхається Федір Михайлович. — Я якось над цим не замислювався.

... По-моєму, головне — коли людина ставить собі щось за мету й досягає її. Вже те, що ти людина і живеш у цьому житті — це щастя..

І в авіабудуванні була нова ера

Початок 50-х — ера народження газотурбінних авіадвигунів. Генеральний конструктор Олександр Івченко, чиє ім'я нині з ініціативи Муравченка носить ЗМКБ «Прогрес», відбирає на своє підприємство випускників авіавузів усього Союзу. Серед прибулих до Запоріжжя — і Федір Муравченко.

Більшість молодих фахівців прагнули попрацювати у відділі компресорів — це один з головних та складних вузлів двигуна. Але туди брали не всіх. Муравченко підійшов. Пощастило? Але хіба шлях у конструктори визначається везінням? Тут безпрограшний лише один варіант... У конструкторів не буває талісманів. Їм доводиться розраховувати лише на себе, на своє терпіння, свою працю.

Муравченку робота давалася легко. Можливо, виявилися вирішальним те органічне поєднання особистої цілеспрямованості та професійної готовності до роботи конструктора, які так доречні та необхідні в колективному пошуці. Незабаром Федора Михайловича призначать начальником щойно організованої бригади. Під його керівництвом уперше в СРСР розробляють повітряну систему запуску газотурбінного двигуна (ГТД) замість складної та громіздкої електричної. Те, над чим працювала бригада, для КБ було цілком незнайомою справою. Згодом нова система запуску ГТД набула широкого застосування на літальних апаратах транспортної та пасажирської авіації, де й сьогодні використовують для запуску практично всі ГТД великої і середньої потужності.

Професіоналізм, талант і самовіддача Муравченка виявилися і тоді, коли він очолював конструкторську бригаду камер згорання. Його вміння знаходити оптимальні оригінальні рішення вперше у світовій практиці двигунобудування — досягти ще в 1965 році ресурсу 4000 годин. Тільки щодо камери згорання у Федора Михайловича більше десяти авторських свідоцтв на винахідництво.

Той, хто потрібний сьогодні і завжди

Муравченко завжди визначав наперед день завтрашній. Не випадково йому — вже заслуженому конструкторові — доручили керувати роботами і з наземного застосування авіаційних газотурбінних двигунів. За безпосередньої участі Федора Михайловича на базі АІ-24 розроблено двигуни для приводу низки бурових установок. Паралельно виконується і комплекс робіт з переведення цих двигунів на дизпаливо та газ.

Муравченко успішно працює над конвертуванням двигунів АІ-20 та АІ-24 для силових установок газотурбоходів «Буревісник», «Сормович», «Тайфун».

Уже коли став заступником головного конструктора, він очолив розробку першого у СРСР турбореактивного двигуна з великим ступенем двоконтурності Д-36. А на початку 70-х висунув ідею створення вертолітного ГТД Д-136 на базі двокаскадного газогенератора двигуна Д-36. І цю ідею втілено в життя — у 1979 році створено найпотужніший і економічний у світі двигун для вертольота Мі-26, який не мав аналогів у авіації.

Та хіба все перелічиш! За роки своєї творчої діяльності Федір Муравченко брав участь у створенні 17 типів і модифікацій авіадвигунів, які експлуатують на 42 типах літальних апаратів у 60 країнах світу. Генеральний конструктор ЗМКБ «Прогрес» — автор... 7 наукових праць і публікацій, має 26 авторських свідоцтв на винахідництво.

Усі роки опорою і порадником Федора Михайловича був колектив його КБ. І коли на найвищому рівні з'явилися заклики про реструктуризацію авіавиробництва, Муравченко відстояв свій колектив, переконавши у доцільності іншого шляху — шляху до дорогих технологій завтрашнього дня, виявивши себе не лише талановитим конструктором і організатором виробництва, а й незвичайним економістом-практиком. Казенне підприємство «Прогрес» практично без держфінансування працює сьогодні над створенням 15(!) нових двигунів і їх модифікацій. Лише за останні роки авіадвигуни, розроблені у КБ «Прогрес», підняли у небо Ан-70, Ан-140, Бе-200, Ту-304. Нині до першого польоту готується й Ту-324.

Працю генерального конструктора відзначено багатьма державними нагородами. Ні, Федір Муравченко не шукав їх у «високих кабінетах»... Це про нього сказано: «Слава пришла между делом — дело достойно ее».

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Вітчизняний стиль

Сміливий на дрібниці не розмінюється

Ще три роки тому підприємство «Теплокомуненерго» було, як лялечка, сповите боргами — 19 мільйонів! Сьогодні вже йому винні дев'ять мільйонів.

Валерій Григорович Гордійчук, генеральний директор «Теплокомуненерго», ходив колись у президентах — керував енергетикою Павлодарської області. В Україну потягнуло, коли з'явилися онуки. Хотілося посидіти з вудочкою біля ставка у рідному селі, що поблизу Шепетівки. Та вийшло не так, як мріялось.

Прийнявши підприємство, застосував свою перевірену тактику: не розмінюватися на дрібниці. 1999 року протягнули п'ять кілометрів теплотраси вже за сучасними технологіями. Внаслідок цього зупинили три котельні, зекономили 20 відсотків газу, максимально завантажили ТЕЦ.

На мережах, прокладених вже за Гордійчука, зелена трава взимку не росте. Сказавши «А», кам'янецькі теплоенергетики почали «висватувати» ТЕЦ з Міненерго, якому щорічно перераховували сім мільйонів гривень за тепло та ще півтора мільйона — за електроенергію. З цією ТЕЦ, залучивши на підприємстві, наш директор прожив у столиці місяців з вісім. І таки домігся свого.

Генератор знайшли аж у Рахові. Турбіна ожила в кінці минулого року саме на День енергетика.

Уже три місяці зарплатню в «Теплокомуненерго» отримують завдяки продажі електроенергії. Середній заробіток на підприємстві — 517 гривень. Віднедавна почали активно збирати кошти на розвиток підприємства, зокрема, ремонт котельні, на який у міському бюджеті передбачено... 140 тисяч гривень.

Повальна приватизація обл-енерго примушує міську владу та керівництво підприємства діяти так, аби завтра місто не залишилося без електрики і тепла. Кам'янчани вже звикли зимувати з теплом і світлом, які подаються безперервно. Та й влітку люди не гріють воду у виварках.

Ставши кращим господарником 2000—2001 років в енергетичній галузі України, отримавши цілу серію кубків, другий в Україні (після Львова) виробник муніципальної електроенергії викликав великий інтерес до себе у відомої компанії «Сіменс». Договір щойно підписано. Його реалізація зніме з населення зашморг непосильних комунальних платежів.

А це і є мета Гордійчука.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський

Хмельницької області.

На знімку:
Валерій Гордійчук.

Новотроїцький інкубатор вундеркіндів

Досвід

Цим тепер нікого не здивуєш: ну, гімназія. Так їх тепер безліч. Дві іноземні мови, комп'ютерний клас? Теж мені дивина! Етнографічні, хорові, театральні, спортивні гуртки? Так і група брейк-дансу — не новина. Ну хіба що тир і секція при ньому виглядають дещо екзотично. Будь-який читач-скептик скаже: «Знайшов чим захоплюватись. Гімназія у них, учні наукові роботи пишуть, місця призові на олімпіадах займають...» Почекайте! А я не сказав, де все це відбувається? Справа в тому, що йдеться про сільську гімназію, розташовану в центрі селища міського типу Новотроїцьке. Всередині відвідувача охоплює дивне відчуття зміщення — чи то простору, чи то часу. Ніби перебуваєш не в самому серці херсонських степів, а в стольному граді. Ніби перенесло тебе, як у сталінських мюзиклах, у світле майбутнє.

А тепер прикиньте, скільки в середньостатистичному райцентрі може жити людей, які знають іноземну мову. Скільки з них можуть її викладати на хорошому рівні? Те саме — про математиків, фізиків, філологів, психологів... У новотроїцькій гімназії — 17 викладачів іноземних мов (весь педагогічний колектив нараховує 80 учителів). На моє запитання, як можна в умовах п'ятнадцятитисячного селища набрати таку кількість професіоналів і як їх утримати, директор гімназії Лариса Галицька тільки загадково усміхнулась.

У результаті десятирічної копіткої селекції створено колектив, здатний дати людині знання, розкрити її внутрішній потенціал, не покалічивши при цьому душу. Як це вдається, мені не розповіли. Втім, Лариса Дмитрівна та її співробітники готові поділитися своїми секретами з колегами. До міністра освіти включно. Якщо він захоче подивитися, якою повинна бути сільська середня освіта. І не на якійсь там Алабамщині, а в рідній Україні.

Олег ДЕНИСОВ.

На знімку: поезія Пушкіна найкраще сприймається на балу. У гімназії — пушкінський бал.

Фото автора.

Передвиборна програма виборчого блоку політичних партій «Виборчий блок Юлії Тимошенко»

Традиційні політичні ідеології подарували світу такі основоположні поняття, як громадянське суспільство, демократія, права людини, рівність усіх форм власності, соціальна захищеність. Але людське невдоволення, економічні та політичні кризи, тероризм залишилися. Потрібні нові рушійні сили, які дадуть нову динаміку позитивного розвитку.

Пріоритетний розвиток технічної та ринкової сфери послідовно руйнував духовне буття людства. Наша мета — зробити пріоритетом розвиток духовності. Це — перша складова нового прогресу.

Друга складова — воля до справедливості — не як гасло, а як науковий метод удосконалення суспільства, заснований на виявленні, оприлюдненні і врегулюванні всіх суспільних конфліктів.

Втіливши ці дві складові в життя, Україна виконає свою історичну місію і доведе, що здатна бути взірцем духовності та еталоном побудови справедливого суспільства.

Така ідея здатна об'єднати українську націю, свідомо роз'єднану, ошукану, зраджену безвідповідальною владою чужинців.

Духовне життя

***Сьогодні існує головний конфлікт:** між бажанням поліпшити життя та нехтуванням духовності. Для розв'язання цього конфлікту ми:*

Звіримо законодавчу базу України з вищими духовними цінностями.

Запровадимо добровільну духовну освіту в школі.

Об'єднаємо зусилля держави і конфесій у боротьбі проти наркоманії, СНІДу, дитячої безпритульності, проституції, злочинності та інших суспільних хвороб.

Захистимо національну культуру та мову як чинники консолідації громадян України.

Гарантуємо вільний розвиток мов і культур усіх етносів, які є в Україні.

ЗМІ не можуть бути тільки бізнесом. Введемо новий розділ Конституції, який народить реальну свободу слова.

Політичне життя

***Головний конфлікт:** злиття влади і капіталу в антинародний конгломерат, який, володіючи ЗМІ, фінансами й адміністративним ресурсом, проводить у життя власні інтереси, що суперечать інтересам суспільства. Люди не можуть вплинути на якість свого життя. Ми:*

Організуємо ефективну систему навчання людей тому, як здійснювати владу.

Внесемо зміни до Конституції, які розумно збалансують права та обов'язки гілок влади, передбачимо в законах процедуру імпічменту (відкликання) для всіх недобросовісних виборних осіб.

Зробимо парламентську опозицію повноцінним державним інститутом контролю суспільства над владою. Статус опозиції буде визначено в Конституції. Опозиція одержить право формувати керівництво державних органів контролю за дотриманням законності й фінансової дисципліни, ключових комітетів парламенту, наглядових рад державного телебачення й радіо; ініціювати всеукраїнський референдум та процедуру імпічменту.

Розірвемо фінансовий зв'язок влади і капіталу. Зробимо так, щоб владою управляв не капітал, а народ. Частина існуючого прибуткового податку спрямовуватиметься безпосередньо громадянином на рахунок обраної ним партії (блоку) — зі зменшенням для нього загального обсягу податку. Заборонимо фінансування партій та виборчих кампаній юридичними особами.

Забезпечимо розвиток реального місцевого самоврядування.

Правова сфера

***Головний конфлікт:** між декларованим правом громадян на правосуддя і неможливістю для більшості реалізувати його. Ми:*

Зробимо правосуддя доступним для всіх громадян: скасуємо судове мито та запровадимо інститут безкоштовних державних адвокатів для тих, хто цього потребує.

Забезпечимо школярам справжню правову освіту.

Захистимо суди особливим порядком їхнього фінансування, незалежним від виконавчої влади.

Для очищення судочинства від зловживань та корупції створимо дисциплінарні комісії, сформовані на принципах дії суду присяжних. Комісії накладатимуть на суддів, винних у порушенні процесуальних норм і законів, весь діапазон стягнень.

Переглянемо законність та адекватність кримінального покарання. Ув'язнення передбачатиметься лише за тяжкі злочини проти особи й суспільства. Покаранням за інші злочини стане штраф, конфіскація майна та примусові роботи різної тривалості.

Запровадимо суд присяжних.

Економічне життя

***Перший конфлікт:** між інтересами суспільства і приватного капіталу щодо володіння засобами виробництва та прибутком. Ми:*

Закріпимо власність держави на володіння природними монополіями й об'єктами стратегічного значення.

Запровадимо нову модель управління державною власністю із залученням на засадах відкритого тендеру ефективних підприємницьких структур, за рахунок чого збільшимо прибуток державних підприємств і додатково спрямуємо в бюджет 10-12 млрд. грн. щорічно.

Перевіримо законність приватизації та проведемо інвентаризацію державної власності.

***Другий конфлікт:** відсутність справедливого розподілу прибутку між власниками контрольного пакету акцій та дрібними акціонерами. Ми:*

Запровадимо щомісячний розподіл усього прибутку у вигляді дивідендів між усіма без винятку власниками акцій.

***Третій конфлікт:** відсутність справедливого розподілу прибутку між капіталом і найманою працею.*

Оскільки прибуток формується не лише капіталом і ресурсами території, але й найманою працею, гарантуємо право найманих працівників на частину прибутку, в тому числі через його капіталізацію.

***Четвертий конфлікт:** між декларативною обов'язковістю сплати податку та існуванням законодавчо закріплених можливостей для ухиляння від цього обов'язку. Ми:*

Законодавчо перекриємо всі можливості для ухиляння від податків.

Суттєво зменшимо податкове навантаження шляхом скасування прогресивної шкали оподаткування, заміною ПДВ та податку на прибуток податком з реалізації за ставкою 5-8%.

***П'ятий конфлікт:** між слабкістю національного капіталу та необхідністю конкурувати з транснаціональним капіталом на рівних. Ми:*

Легалізуємо національний капітал, створимо для нього відверто протекціоністські умови на етапі його становлення.

Подолаємо державний рекет, заборонимо податкові перевірки частіше, ніж раз у три роки.

Знизимо економічними важелями кредитні ставки до 5-6% річних.

Для всіх, хто хоче розпочати малий бізнес, забезпечимо гарантоване державне інвестування стартового капіталу, навіть з елементами ризику.

Ліквідуємо механізми функціонування тіньового сектора економіки, за рахунок чого мінімум вдвічі підвищимо надходження до бюджету.

***Шостий конфлікт:** між декларованою підтримкою сільськогосподарського виробництва і його фактичною руйнацією. Подолаємо цей конфлікт таким чином:*

Земля буде належати тільки громадянам України, які живуть і працюють на ній. Власники отримають не сертифікати, а реальну ділянку землі. Не допустимо поновлення поміщицького землеволодіння.

Юридичні особи не матимуть права володіти сільськогосподарськими землями.

Надійно захистимо тих, хто здає землю в оренду, від свавілля недобросовісних орендарів.

Стартова ціна землі буде не нижчою, ніж у країнах Європейського союзу.

Забезпечимо довгострокове, гарантоване державою інвестування в аграрне виробництво, введемо дотування сільськогосподарських підприємств.

Соціальна сфера

***Головний конфлікт:** між декларуванням повноцінного соціального захисту і реальною беззахисністю громадян. Ми:*

Подолаємо свідомо створену несправедливість, яка полягає у фактичній нерівності дітей від народження щодо можливостей формування їх особистості.

Забезпечимо рівний доступ до високоякісної освіти та охорони здоров'я для всіх громадян — незалежно від матеріального становища, соціального статусу чи місця проживання. Застосуємо для цих сфер принципово нову модель фінансування.

Запровадимо розгалужену систему суспільних та надомних робіт.

Кожна людина отримає комфортабельне житло, повноцінне харчування, транспортні засоби, предмети побуту не під кінець життя, а в молодості — за рахунок підвищення оплати праці та відновлення всеохоплюючого довгострокового пільгового кредитування населення.

Збережемо на існуючому рівні вік виходу на пенсію. Суттєво підвищимо пенсію, яка буде нараховуватися залежно від стажу та умов праці.

Забезпечимо протягом чотирьох років повернення знецінених та вкрадених заощаджень.

Гарантуємо молоді забезпечення першого робочого місця.

Запровадимо відшкодування матеріальних та моральних збитків депортованим (у тому числі з земель Холмщини, Підляшшя, Лемківщини, Надсяння).

Захистимо довкілля, забезпечимо чисту воду та якісні харчі для всіх.

Зовнішня політика

***Головний конфлікт:** між потужними потенційними можливостями України та її низьким статусом на міжнародній арені. Ми:*

Визначимо чіткі національні пріоритети України, знімемо принизливе питання: з ким ми? Зовнішня політика буде здійснюватися в ім'я своєї нації, на основі мирних рівноправних стосунків **з усіма державами,** з якими Україна має спільні інтереси.

Зробимо інтелект нації та інформаційні ресурси досконалою зброєю України в конкуренції за гідне місце в світі.

Максимально використаємо транзитні можливості України. Транзитні системи залишимо в державній власності як головний фактор посилення позицій України в світі.

Наш основний закон — Воля до справедливості!

Постанова Центральної виборчої комісії

Про внесення зміни до постанови від 5 лютого 2002 року № 228 «Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від політичної партії Українська Національна Асамблея по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року»

Розглянувши звернення кандидата у народні депутати України Огорового С. В., керуючись статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є:**

1. Внести зміни до постанови від 5 лютого 2002 року № 228 «Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від політичної партії Українська Національна Асамблея по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року» в частині зазначення відомостей про місце проживання та місце роботи кандидата в народні депутати України Іщенка Андрія Анатолійовича, включеного до виборчого списку політичної партії Українська Національна Асамблея під № 21, зазначивши «проживає в м. Одесі, психолог-консультант відкритого акціонерного товариства «Одеська книжкова фабрика» замість «проживає в м. Калуші Івано-Франківської області, апаратник змішування цеху з виробництва виробів з поліетилену заводу «Поліетилен».

2. Видати представнику політичної партії Українська Національна Асамблея в Центральній виборчій комісії копію цієї постанови.

3. Цю постанову оприлюднити в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
12 березня 2002 року.
№ 490.

Податківці вимагають авансу

Податківців просять припинити практику авансового стягнення податків з підприємців. Про це заявив представник «Нашої України» Роман Безсмертний.

За його словами, до представників блоку звертаються підприємці з проханнями захистити від «наполегливих пропозицій» податкових органів сплатити податки заздалегідь. А уряд практикує «аванси» через проблеми з виконанням узятих на себе соціальних зобов'язань та передвиборних обіцянок.

Тому «Наша Україна» має намір звернутися до Державної податкової адміністрації з проханням роз'яснити дії представників податкових органів, повідомляє пресслужба блоку.

Точка зору

Постанова Центральної виборчої комісії

Про скасування постанови Центральної виборчої комісії від 1 лютого 2002 року № 179 «Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року» в частині реєстрації окремих кандидатів у народні депутати України від цього блоку в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року

Розглянувши результати перевірки достовірності відомостей, внесених кандидатами у народні депутати України, зареєстрованими у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі та включеними до виборчого списку від виборчого блоку політичних партій «Проти всіх», до декларації про майно та доходи кандидатів у народні депутати України та членів їх сімей, проведеної Державною податковою адміністрацією України відповідно до частини другої статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України», Центральна виборча комісія встановила таке.

З декларацій про майно та доходи окремих кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від виборчого блоку політичних партій «Проти всіх», та результатів зазначеної перевірки вбачається, що:

Лотоцький Володимир Адамович у розділі V не задекларував суму внесків до статутного фонду підприємства в розмірі 20000 гривень;

Пашинський Сергій Володимирович у розділі V не задекларував суму внесків до статутного фонду підприємства в розмірі 14550 гривень;

Штефан Володимир Давидович у розділі IV не задекларував легковий автомобіль ГАЗ-5312, а також у розділі V — суму внесків до статутного фонду підприємства в розмірі 390 гривень;

Сокол Олександр Іванович у розділі V не задекларував суму внесків до статутного фонду підприємств у розмірі 2894 грн., зазначивши лише суму в розмірі 1000 гривень;

Шадура Артур Вікторович у розділі V не задекларував суму внесків до статутного фонду підприємств у розмірі 11175 грн., зазначивши лише суму в розмірі 2425 гривень;

Філіпов Володимир Геннадійович у розділі V не задекларував суму внесків до статутного фонду підприємства у розмірі 8000 гривень;

Шелест Віталій Миколайович у розділі V зазначив суму внесків до статутного фонду підприємств у розмірі 15000 купонів, а за результатами перевірки не задекларована сума внесків до статутного фонду підприємств становить 19660 гривень;

Федотов Вячеслав Львович у розділі V не задекларував суму внесків до статутного фонду підприємства в розмірі 1381 гривня.

Розходження між відомостями, зазначеними у деклараціях про майно та доходи вищеназваних кандидатів у народні депутати України, і відомостями, виявленими Державною податковою адміністрацією України, Центральна виборча комісія вважає суттєво недостовірними, що відповідно до пункту 8 частини першої статті 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» є підставою для скасування рішення про реєстрацію цих кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі.

З урахуванням викладеного, керуючись пунктом 8 частини першої, частиною п'ятою статті 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України», статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія *п о с т а н о в л я є:*

1. Скасувати постанову Центральної виборчої комісії від 1 лютого 2002 року № 179 «Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року» в частині реєстрації в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» таких кандидатів у народні депутати України:

Лотоцького Володимира Адамовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 7;

Пашинського Сергія Володимировича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 12;

Штефана Володимира Давидовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 25;

Сокола Олександра Івановича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 31;

Шадура Артура Вікторовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 35;

Філіпова Володимира Геннадійовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 60;

Шелеста Віталія Миколайовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 71;

Федотова Вячеслава Львовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цього блоку під № 80

у зв'язку з виявленням суттєво недостовірних відомостей, поданих ними відповідно до вимог пункту 10 частини першої статті 41, частини першої статті 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України».

2. Виключити осіб, зазначених у пункті 1 цієї постанови, з виборчого списку кандидатів у народні депутати України від виборчого блоку політичних партій «Проти всіх».

3. Цю постанову довести до відома осіб, зазначених у пункті 1 постанови, та видати копію постанови представникові виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» у Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу.

4. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ, 13 березня 2002 року.
№ 493.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про судоустрій України

Цей Закон визначає правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні, систему судів загальної юрисдикції, основні вимоги щодо формування корпусу професійних суддів, систему та порядок здійснення суддівського самоврядування, а також встановлює загальний порядок забезпечення діяльності судів та регулює інші питання судоустрою.

Розділ I. ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Глава I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Судова влада

1. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи судової влади здійснюють свої повноваження виключно на підставах, у межах та порядку, передбачених Конституцією України та законами.

2. Судова влада реалізується шляхом здійснення правосуддя у формі цивільного, господарського, адміністративного, кримінального, а також конституційного судочинства. Судочинство здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції.

3. Юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі.

Стаття 2. Завдання суду

Суд, здійснюючи правосуддя, на засадах верховенства права забезпечує захист гарантованих Конституцією України та законами прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, інтересів суспільства і держави.

Стаття 3. Судова система України

1. Судову систему України складають суди загальної юрисдикції та Конституційний Суд України.

2. Суди загальної юрисдикції утворюють єдину систему судів. Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні.

3. Судова система забезпечує доступність правосуддя для кожної особи в порядку, встановленому Конституцією України та законами.

4. Створення надзвичайних та особливих судів не допускається.

5. Порядок організації і діяльності Конституційного Суду України встановлюється Конституцією України та законом про Конституційний Суд України.

Стаття 4. Законодавство про судоустрій України

Судоустрій в Україні визначається Конституцією України та цим Законом.

Глава 2. ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ

Стаття 5. Здійснення правосуддя виключно судами

1. Правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

2. Особи, які незаконно взяли на себе виконання функцій суду, несуть передбачену законом відповідальність.

3. Народ безпосередньо бере участь у здійсненні правосуддя через народних засідателів і присяжних. Участь народних засідателів і присяжних у здійсненні правосуддя є їхнім громадянським обов'язком.

Стаття 6. Право на судовий захист

1. Усім суб'єктам правовідносин гарантується захист їх прав, свобод і законних інтересів незалежним і неупередженим судом, утвореним відповідно до закону.

2. Для забезпечення всебічного, повного та об'єктивного розгляду справ, законності судових рішень в Україні діють суди першої, апеляційної та касаційної інстанцій.

3. Ніхто не може бути позбавлений права на розгляд його справи у суді, до підсудності якого вона віднесена процесуальним законом. Угоди про відмову у зверненні за захистом до суду є недійсними.

4. Ніхто не може бути позбавлений права на участь у розгляді своєї справи у визначеному процесуальним законом порядку в суді будь-якого рівня.

5. Іноземці, особи без громадянства та іноземні юридичні особи користуються в Україні правом на судовий захист нарівні з громадянами та юридичними особами України.

Стаття 7. Рівність перед законом і судом

Правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом незалежно від статі, раси, кольору шкіри, мови, політичних, релігійних та інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, роду і характеру занять, місця проживання та інших обставин.

Стаття 8. Правова допомога при вирішенні справ у судах

1. Кожен має право користуватися правовою допомогою при вирішенні його справи в суді.

2. Для надання правової допомоги при вирішенні справ у судах в Україні діє адвокатура. У випадках, передбачених законом, правову допомогу надають також інші особи. Порядок та умови надання правової допомоги визначаються законом. У випадках, передбачених законом, правова допомога надається безоплатно.

Стаття 9. Гласність судового процесу

1. Ніхто не може бути обмежений у праві на отримання в суді усної або письмової інформації щодо результатів розгляду його судової справи.

2. Розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, передбачених процесуальним законом. Учасники судового розгляду та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, мають право робити письмові нотатки. Проведення в залі судового засідання фото-і кінозйомки, теле-, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслювання судового засідання допускаються з дозволу суду, в порядку, встановленому процесуальним законом.

3. Розгляд справи у закритому судовому засіданні допускається за рішенням суду у випадках, передбачених процесуальним законом.

4. При розгляді справ перебіг судового процесу фіксується технічними засобами в порядку, встановленому процесуальним законом.

Стаття 10. Мова судочинства

1. Судочинство в Україні провадиться державною мовою.

2. Застосування інших мов у судочинстві здійснюється у випадках і порядку, визначених законом.

3. Особи, які не володіють або недостатньо володіють державною мовою, мають право користуватися рідною мовою та послугами перекладача у судовому процесі. У випадках, передбачених процесуальним законом, це право забезпечується державою.

Стаття 11. Обов'язковість судових рішень

1. Судове рішення, яким закінчується розгляд справи у суді, ухвалюється іменем України.

2. Судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, об'єднаннями громадян та іншими організаціями, громадянами та юридичними особами на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиціальність) судових рішень для інших судів, органів прокуратури, слідства, дізнання визначається процесуальним законом.

3. Судові рішення інших держав є обов'язковими до виконання на території України за умов, визначених законом України відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

4. Невиконання судових рішень тягне передбачену законом відповідальність.

Стаття 12. Право на оскарження судового рішення

Учасники судового процесу та інші особи у випадках і порядку, передбачених процесуальним законом, мають право на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення.

Стаття 13. Колегіальний та одноособовий розгляд справ

1. Справи у судах першої інстанції розглядаються суддею одноособово, колегією суддів або суддею і народними засідателями, а у випадках, визначених процесуальним законом, — також судом присяжних.

2. Суддя, який розглядає справу одноособово, діє як суд.

3. Розгляд справ в апеляційному, касаційному порядку, а також в інших випадках, передбачених законом, здійснюється судом колегіально у складі не менше трьох професійних суддів відповідно до закону. Справи в порядку повторної касації розглядаються складом суддів відповідної судової палати (Військової судової колегії) Верховного Суду України згідно з вимогами процесуального закону.

Стаття 14. Самостійність судів і незалежність суддів

1. Суди здійснюють правосуддя самостійно. Судді при здійсненні правосуддя незалежні від будь-якого впливу, нікому не підзвітні і підкоряються лише закону.

2. Гарантії самостійності судів і незалежності суддів визначаються Конституцією України, цим та іншими законами.

3. Органи та посадові особи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, громадяни та їх об'єднання, а також юридичні особи зобов'язані поважати незалежність суддів і не посягати на неї.

4. Звернення до суду громадян, організацій чи посадових осіб, які відповідно до закону не є учасниками судового процесу, з приводу розгляду конкретних справ судом не розглядаються, якщо інше не передбачено процесуальним законом.

5. Втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб з метою завдати шкоди їх авторитету чи вплинути на неупередженість суду забороняється і тягне передбачену законом відповідальність.

6. Суддям забезпечується свобода неупередженого вирішення судових справ відповідно до їх внутрішнього переконання, що грунтується на вимогах закону.

7. Гарантії самостійності судів і незалежності суддів забезпечуються:

особливим порядком призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення суддів;

незмінюваністю суддів та їх недоторканністю;

порядком здійснення судочинства, встановленим процесуальним законом, таємницею постановлення судового рішення;

забороною втручання у здійснення правосуддя;

відповідальністю за неповагу до суду чи судді, встановленою законом;

особливим порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів, встановленим законом;

належним матеріальним та соціальним забезпеченням суддів;

функціонуванням органів суддівського самоврядування;

визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки суддів, їх сімей, майна, а також іншими засобами їх правового захисту.

8. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу передбачених законом гарантій самостійності судів, незалежності та правової захищеності суддів.

Стаття 15. Недоторканність суддів

1. Недоторканність суддів гарантується Конституцією України, законом про статус суддів та іншими законами.

2. На народних засідателів і присяжних на час виконання ними у суді обов'язків, пов'язаних із здійсненням правосуддя, поширюються гарантії недоторканності суддів.

Стаття 16. Незмінюваність суддів

1. Професійні судді судів загальної юрисдикції обіймають посади безстроково, крім суддів, які призначаються на посаду судді вперше.

2. Судді, обрані безстроково, перебувають на посаді судді до досягнення ними шістдесяти п'яти років. До закінчення цього строку вони можуть бути звільнені з посади лише з підстав, зазначених у пунктах 3—9 частини п'ятої статті 126 Конституції України.

Стаття 17. Суддівське самоврядування

Для вирішення питань внутрішньої діяльності судів діє суддівське самоврядування відповідно до цього Закону.

Розділ II. СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Глава 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ СИСТЕМИ СУДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Стаття 18. Види судів загальної юрисдикції

1. Система судів загальної юрисдикції відповідно до Конституції України будується за принципами територіальності і спеціалізації.

2. Систему судів загальної юрисдикції складають:

1) місцеві суди;
2) апеляційні суди, Апеляційний суд України;
3) Касаційний суд України;
4) вищі спеціалізовані суди;
5) Верховний Суд України.

3. Найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є Верховний Суд України. Вищими судовими органами спеціалізованих судів є відповідні вищі спеціалізовані суди.

4. Єдність системи судів загальної юрисдикції забезпечується:

єдиними засадами організації та діяльності судів;

єдиним статусом суддів;

обов'язковістю для всіх судів правил судочинства, визначених законом;

забезпеченням Верховним Судом України однакового застосування законів судами загальної юрисдикції;

обов'язковістю виконання на території України судових рішень;

єдиним порядком організаційного забезпечення діяльності судів;

фінансуванням судів виключно з Державного бюджету України;

вирішенням питань внутрішньої діяльності судів органами суддівського самоврядування.

Стаття 19. Спеціалізація судів загальної юрисдикції

1. Відповідно до Конституції України в системі судів загальної юрисдикції утворюються загальні та спеціалізовані суди окремих судових юрисдикцій. Військові суди належать до загальних судів і здійснюють правосуддя у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до закону.

2. Спеціалізованими судами є господарські, адміністративні та інші суди, визначені як спеціалізовані суди.

3. У судах різних судових юрисдикцій може запроваджуватися спеціалізація суддів з розгляду конкретних категорій справ даної юрисдикції.

Стаття 20. Порядок утворення судів

1. Суди загальної юрисдикції утворюються і ліквідуються Президентом України відповідно до цього Закону за поданням Міністра юстиції України, погодженим з Головою Верховного Суду України або головою відповідного вищого спеціалізованого суду.

2. Місцезнаходження і статус суду визначаються з урахуванням принципів територіальності (адміністративно-територіального устрою) та спеціалізації.

3. Підставами для утворення чи ліквідації суду є зміна адміністративно-територіального устрою, передислокація військ або реорганізація Збройних Сил України, зміна визначеної цим Законом системи судів, а також інші підстави, передбачені законом.

4. Кількість суддів у судах визначається Президентом України за поданням Голови Державної судової адміністрації України, погодженим із Головою Верховного Суду України чи головою відповідного вищого спеціалізованого суду, з урахуванням обсягу роботи суду, та в межах видатків, затверджених у Державному бюджеті України на утримання судів.

5. Голова суду, заступник голови суду призначаються на посаду строком на п'ять років з числа суддів та звільняються з посади Президентом України за поданням Голови Верховного Суду України (а щодо спеціалізованих судів — голови відповідного вищого спеціалізованого суду) на підставі рекомендації Ради суддів України (щодо спеціалізованих судів — рекомендації відповідної ради суддів). Призначення на інші адміністративні посади в судах, а також призначення (обрання) на адміністративні посади у Верховному Суді України та звільнення з цих посад здійснюється в порядку, встановленому цим Законом. Суддя може бути звільнений з адміністративної посади (крім адміністративних посад у Верховному Суді України) в порядку, визначеному цією статтею, також за ініціативою Вищої ради юстиції.

Призначення судді на адміністративну посаду без додержання вимог цієї статті не допускається.

6. Перебування судді на адміністративній посаді не звільняє його від здійснення повноважень судді відповідного суду, передбачених цим Законом.

7. Звільнення судді з адміністративної посади не припиняє його повноважень судді. Припинення повноважень судді припиняє здійснення ним повноважень на адміністративній посаді в суді.

Глава 4. МІСЦЕВІ СУДИ

Стаття 21. Види і склад місцевих судів

1. Місцевими загальними судами є районні, районні у містах, міські та міськрайонні суди, а також військові суди гарнізонів.

2. Місцевими господарськими судами є господарські суди Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, а місцевими адміністративними судами є окружні суди, що утворюються в округах відповідно до указу Президента України.

3. Місцевий суд складається з суддів місцевого суду, голови та заступника голови суду. У місцевому суді, в якому кількість суддів перевищує п'ятнадцять, може бути призначено більше одного заступника голови суду.

Стаття 22. Повноваження місцевого суду

1. Місцевий суд є судом першої інстанції і розглядає справи, віднесені процесуальним законом до його підсудності.

2. Місцеві загальні суди розглядають кримінальні та цивільні справи, а також справи про адміністративні правопорушення.

3. Місцеві господарські суди розглядають справи, що виникають з господарських правовідносин, а також інші справи, віднесені процесуальним законом до їх підсудності.

4. Місцеві адміністративні суди розглядають адміністративні справи, пов'язані з правовідносинами у сфері державного управління та місцевого самоврядування (справи адміністративної юрисдикції), крім справ адміністративної юрисдикції у сфері військового управління, розгляд яких здійснюють військові суди.

5. Підсудність окремих категорій справ місцевим судам, а також порядок їх розгляду визначаються процесуальним законом.

Стаття 23. Суддя місцевого суду

Суддя місцевого суду здійснює:

1) правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) процесуальні дії та організаційні заходи з метою забезпечення розгляду справи;

3) контроль відповідно до закону за своєчасним зверненням до виконання судових рішень, постановлених під його головуванням;

4) інші передбачені законом повноваження.

Стаття 24. Голова місцевого суду та його заступник (заступники)

1. Голова місцевого суду:

1) здійснює організаційне керівництво діяльністю суду;

2) визначає обсяг обов'язків заступника (заступників) голови суду;

3) на підставі акта про призначення на посаду судді чи обрання суддею безстроково або припинення повноважень судді видає відповідний наказ;

4) приймає на роботу і звільняє працівників апарату суду, присвоює їм ранги державного службовця у встановленому законом порядку, застосовує щодо них заохочення та накладає дисциплінарні стягнення;

5) здійснює заходи щодо забезпечення формування складу народних засідателів;

6) організовує ведення судової статистики;

7) організовує роботу щодо підвищення кваліфікації працівників апарату суду;

8) представляє суд у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадянами та організаціями;

9) здійснює інші передбачені законом повноваження.

Голова місцевого суду з питань, що належать до його повноважень, видає накази і розпорядження.

2. Голова місцевого суду має заступника (заступників). Заступник голови місцевого суду відповідно до визначених головою суду обов'язків бере участь в організації діяльності суду. У разі відсутності голови суду виконання його обов'язків здійснюється відповідно до встановленого ним розподілу обов'язків щодо організації діяльності суду.

3. Голова місцевого суду та його заступники призначаються на посаду і звільняються з посади в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону.

4. Голова і заступники голови місцевого суду можуть бути призначені на адміністративні посади повторно.

Глава 5. АПЕЛЯЦІЙНІ СУДИ

Стаття 25. Види і склад апеляційних судів

1. У системі судів загальної юрисдикції в Україні діють загальні та спеціалізовані апеляційні суди.

2. Апеляційними загальними судами є: апеляційні суди областей, апеляційні суди міст Києва та Севастополя, Апеляційний суд Автономної Республіки Крим, військові апеляційні суди регіонів та апеляційний суд Військово-Морських Сил України, а також Апеляційний суд України. У разі необхідності замість апеляційного суду області можуть утворюватися апеляційні загальні суди, територіальна юрисдикція яких поширюється на декілька районів області.

3. Апеляційними спеціалізованими судами є апеляційні господарські суди та апеляційні адміністративні суди, які утворюються в апеляційних округах відповідно до указу Президента України.

4. До складу апеляційного суду входять судді, як правило, обрані на посаду судді безстроково, голова суду та його заступники.

5. В апеляційних судах утворюються судові палати. У складі загального апеляційного суду утворюються судова палата у цивільних справах та судова палата у кримінальних справах. У складі спеціалізованого апеляційного суду можуть утворюватися судові палати з розгляду окремих категорій справ за встановленою спеціалізацією в межах відповідної спеціальної судової юрисдикції.

6. Апеляційний суд України діє у складі:

1) судової палати у цивільних справах;
2) судової палати у кримінальних справах;
3) військової судової палати.

7. Судді апеляційного суду призначаються до складу відповідної судової палати розпорядженням голови апеляційного суду.

8. В апеляційних судах для вирішення організаційних питань діє президія апеляційного суду відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 26. Повноваження апеляційних судів

1. Апеляційні суди:

1) розглядають справи в апеляційному порядку відповідно до процесуального закону;

2) розглядають по першій інстанції справи, визначені законом (крім апеляційних господарських судів);

3) ведуть та аналізують судову статистику, вивчають і узагальнюють судову практику;

4) надають методичну допомогу у застосуванні законодавства місцевим судам;

5) здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

2. Апеляційний суд України розглядає справи, віднесені до його підсудності, в апеляційному порядку відповідно до вимог процесуального закону.

Стаття 27. Суддя апеляційного суду

Суддя апеляційного суду здійснює:

1) правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) процесуальні дії та організаційні заходи з метою забезпечення розгляду справи;

3) контроль відповідно до закону за своєчасним зверненням до виконання постановлених за його участі судових рішень;

4) інші передбачені законом повноваження.

Стаття 28. Голова апеляційного суду

1. Голова апеляційного суду:

1) здійснює організаційне керівництво діяльністю суду;

2) розподіляє обов'язки між заступниками голови суду;

3) на підставі акта про обрання (призначення) суддею чи припинення повноважень судді видає відповідний наказ; утворює судові палати та вносить на затвердження президії суду їх персональний склад;

4) організовує роботу президії суду, вносить на її розгляд питання і головує на засіданнях президії;

5) організовує ведення та аналіз судової статистики, вивчення й узагальнення судової практики,

має право витребувати з відповідного суду справи, судові рішення в яких набрали законної сили;

6) приймає на роботу та звільняє працівників апарату суду, присвоює їм ранги державного службовця у порядку, встановленому законом, застосовує щодо них заохочення та накладає дисциплінарні стягнення;

7) організовує підвищення кваліфікації суддів і працівників апарату відповідного суду;

8) подає в установленому порядку пропозиції щодо фінансування витрат на утримання суду та організаційного забезпечення його діяльності;

9) представляє суд у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадянами та організаціями;

10) вносить пропозиції Голові Верховного Суду України чи голові відповідного вищого спеціалізованого суду щодо кандидатур для призначення на посади голів місцевих судів та їх заступників;

11) здійснює інші передбачені законом повноваження.

Голова апеляційного суду з питань, що належать до його повноважень, видає накази і розпорядження.

2. Голова апеляційного суду має першого заступника та заступників голови суду — голів судових палат.

3. Голова апеляційного суду призначається на посаду і звільняється з посади в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону. Голова апеляційного суду може бути призначений на цю посаду повторно.

4. У разі відсутності голови апеляційного суду його обов'язки виконує перший заступник голови, а за його відсутності — старший за віком заступник голови апеляційного суду — голова судової палати.

Стаття 29. Заступники голови апеляційного суду

1. Перший заступник голови апеляційного суду відповідно до розподілу обов'язків здійснює організаційне керівництво роботою структурних підрозділів суду та виконує інші обов'язки, визначені головою суду.

2. Заступник голови апеляційного суду — голова судової палати:

1) організовує роботу відповідної судової палати;

2) формує колегії суддів для розгляду справ, головує в судових засіданнях або призначає для цього суддів;

3) організовує ведення судової статистики, аналіз та узагальнення судової практики у справах, віднесених до компетенції палати; має право витребувати з відповідного суду справи, судові рішення в яких набрали законної сили;

4) інформує президію суду про діяльність судової палати;

5) здійснює інші передбачені законом повноваження.

3. Перший заступник та заступники голови апеляційного суду призначаються на посаду з числа суддів та звільняються з посади в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону. Вони можуть бути призначені на адміністративні посади повторно.

4. У разі необхідності голова апеляційного суду за погодженням з президією суду може з числа суддів цього суду призначити у складі судової палати заступника голови судової палати.

5. Заступник голови судової палати апеляційного суду виконує доручення голови судової палати щодо організації її діяльності та здійснює обов'язки голови судової палати у разі його відсутності. За відсутності заступника голови судової палати обов'язки голови судової палати виконує старший за віком суддя палати.

Стаття 30. Президія апеляційного суду

1. До президії апеляційного суду входять голова суду, його заступники, а також судді, кількісний склад яких визначається рішенням загальних зборів суддів цього суду. Судді обираються до складу президії загальними зборами суддів цього суду шляхом таємного голосування.

2. Президія апеляційного суду:

1) розглядає питання організації діяльності суду, судових палат та апарату суду;

2) за поданням голови апеляційного суду затверджує персональний склад судових палат, визначає кількість заступників голів судових палат;

3) заслуховує інформацію голів судових палат щодо діяльності судових палат;

4) розглядає матеріали узагальнення судової практики та аналізу судової статистики, приймає відповідні рекомендації;

5) розглядає питання організаційного забезпечення діяльності суду та виробляє пропозиції щодо його поліпшення;

6) розглядає питання роботи з кадрами суддів і працівників апарату суду та підвищення їх кваліфікації;

7) заслуховує інформацію голів місцевих судів щодо організації діяльності цих судів;

8) надає методичну допомогу місцевим судам з метою забезпечення правильного застосування ними законодавства;

9) забезпечує виконання рішень зборів суддів відповідного суду;

10) здійснює інші передбачені законом повноваження.

3. Засідання президії апеляційного суду проводяться не рідше одного разу на місяць. Засідання президії є повноважним, якщо на засіданні присутні не менше двох третин її складу. Постанови президії приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів її членів, які брали участь у засіданні, і підписуються головою суду чи його заступником, який головував на засіданні.

Стаття 31. Суд присяжних

1. Для розгляду справ, визначених процесуальним законом, у загальних апеляційних судах (крім Апеляційного суду України) діють суди присяжних.

2. Порядок формування складу присяжних встановлюється цим Законом, а порядок участі їх у здійсненні правосуддя — процесуальним законом.

Глава 6. КАСАЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

Стаття 32. Склад Касаційного суду України

1. Касаційний суд України діє у складі суддів, обраних на посаду безстроково, голови суду та його заступників.

2. У складі Касаційного суду України діють:

1) судова палата у цивільних справах;

2) судова палата у кримінальних справах;

3) військова судова палата.

3. Склад судових палат формується за поданням голови суду в порядку, встановленому пунктом 2 частини другої статті 30 цього Закону.

4. У Касаційному суді України для вирішення організаційних питань діє президія відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 33. Повноваження Касаційного суду України

1. Касаційний суд України:

1) розглядає в касаційному порядку справи, віднесені до його підсудності, а також інші справи у випадках, визначених процесуальним законом;

2) веде та аналізує судову статистику, вивчає й узагальнює судову практику;

3) надає методичну допомогу у застосуванні законодавства судам нижчого рівня;

4) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Розгляд справ у Касаційному суді України здійснюється колегіями у складі не менше трьох суддів.

Стаття 34. Суддя Касаційного суду України

Суддя Касаційного суду України здійснює:

1) правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) процесуальні дії та організаційні заходи з метою забезпечення розгляду справи;

3) контроль відповідно до закону за своєчасним зверненням до виконання постановлених за його участі судових рішень;

4) інші передбачені законом повноваження.

Стаття 35. Голова Касаційного суду України

1. Голова Касаційного суду України здійснює повноваження, передбачені статтею 28 цього Закону.

2. Голова Касаційного суду України призначається на посаду і звільняється з посади в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону. Голова Касаційного суду України може бути призначений на цю посаду повторно.

3. Голова Касаційного суду України має першого заступника та заступників голови суду — голів судових палат.

4. У разі відсутності голови Касаційного суду України його обов'язки виконує перший заступник голови, а за його відсутності — старший за віком заступник голови суду — голова судової палати.

Стаття 36. Заступники голови Касаційного суду України

1. Перший заступник голови Касаційного суду України відповідно до розподілу обов'язків здійснює організаційне керівництво роботою структурних підрозділів суду та інші повноваження, визначені головою суду.

2. Заступник голови Касаційного суду України — голова судової палати здійснює повноваження, передбачені статтею 29 цього Закону.

3. Перший заступник та заступники голови Касаційного суду України призначаються на посаду з числа суддів цього суду та звільняються з посади в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону. Вони можуть бути призначені на адміністративні посади повторно.

4. Голова Касаційного суду України за погодженням з президією суду може з числа суддів цього суду призначити у складі судової палати заступника голови судової палати.

5. Заступник голови судової палати Касаційного суду України виконує доручення голови судової палати щодо організації її діяльності та за його відсутності здійснює обов'язки голови судової палати. За відсутності заступника голови судової палати обов'язки голови судової палати виконує старший за віком суддя палати.

Стаття 37. Президія Касаційного суду України

1. До президії Касаційного суду України входять голова суду, його заступники, а також судді, кількісний та персональний склад яких визначається рішенням загальних зборів суддів цього суду.

2. Президія Касаційного суду України здійснює повноваження, передбачені статтею 30 цього Закону.

3. Засідання президії Касаційного суду України проводяться не рідше одного разу на місяць. Засідання президії є повноважним, якщо на засіданні присутні не менше двох третин її складу. Постанови президії приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів її членів, які брали участь у засіданні, і підписуються головою суду чи його заступником, який головував на засіданні.

Глава 7. ВИЩІ СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СУДИ

Стаття 38. Вищі судові органи спеціалізованих судів

1. Вищими судовими органами спеціалізованих судів є Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України, а також інші відповідні вищі спеціалізовані суди, що утворюються Президентом України в порядку, встановленому цим Законом.

2. Вищі спеціалізовані суди складаються з суддів, обраних на посаду безстроково, голови суду та його заступників.

3. У вищому спеціалізованому суді можуть утворюватися судові палати з розгляду окремих категорій справ за визначеною спеціалізацією в межах відповідної спеціальної судової юрисдикції.

4. Склад судових палат вищого спеціалізованого суду формується за поданням голови суду в порядку, передбаченому пунктом 2 частини другої статті 43 цього Закону.

5. У вищому спеціалізованому суді для вирішення організаційних питань діє президія суду у складі голови суду, його заступників, заступників голів палат, а також суддів даного суду, обраних до складу президії відповідно до цього Закону.

6. Для вирішення загальних питань діяльності відповідних спеціалізованих судів у вищому спеціалізованому суді діє Пленум вищого спеціалізованого суду.

7. Вищі спеціалізовані суди можуть мати друковані органи.

8. При вищих спеціалізованих судах можуть утворюватися науково-консультативні структури.

9. Вищі спеціалізовані суди знаходяться у місті Києві.

Стаття 39. Повноваження вищого спеціалізованого суду

1. Вищий спеціалізований суд:

1) розглядає в касаційному порядку справи відповідної судової юрисдикції, а також інші справи у випадках, визначених процесуальним законом;

2) веде та аналізує судову статистику, вивчає й узагальнює судову практику;

3) надає методичну допомогу судам нижчого рівня з метою однакового застосування норм Конституції України та законів у судовій практиці на основі її узагальнення та аналізу судової статистики; дає спеціалізованим судам нижчого рівня рекомендаційні роз'яснення з питань застосування законодавства щодо вирішення справ відповідної судової юрисдикції;

4) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Розгляд справ у вищому спеціалізованому суді здійснюється колегіально.

Стаття 40. Суддя вищого спеціалізованого суду

1. Суддя вищого спеціалізованого суду:

1) здійснює правосуддя в порядку, визначеному процесуальним законом;

2) провадить процесуальні дії та здійснює організаційні заходи, необхідні для забезпечення своєчасного та якісного розгляду справ;

3) здійснює відповідно до закону контроль за своєчасним зверненням до виконання постановлених за його участю судових рішень;

4) здійснює інші передбачені законом повноваження.

2. Суддя вищого спеціалізованого суду має помічника. Помічником судді може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту.

Стаття 41. Голова вищого спеціалізованого суду

1. Голова вищого спеціалізованого суду:

1) здійснює організаційне керівництво діяльністю суду;

2) розподіляє обов'язки між заступниками голови суду;

3) на підставі акта про обрання суддею вищого спеціалізованого суду або припинення повноважень судді цього суду видає відповідний наказ; утворює судові палати та вносить на затвердження президії суду пропозиції щодо їх персонального складу;

4) організовує роботу президії суду, вносить на її розгляд питання та головує на її засіданнях; скликає Пленум вищого спеціалізованого суду, вносить на його розгляд питання та головує на його засіданнях; може головувати в судових засіданнях колегій суддів вищого спеціалізованого суду при розгляді будь-якої справи, що належить до юрисдикції даного суду;

5) керує організацією роботи судових палат, здійснює керівництво роботою апарату відповідного вищого спеціалізованого суду;

6) організовує ведення та аналіз судової статистики, вивчення й узагальнення судової практики, має право витребувати з відповідного суду справи, судові рішення в яких набрали законної сили;

7) приймає на роботу та звільняє працівників апарату суду, присвоює їм ранги державного службовця в порядку, встановленому законом, застосовує щодо них заохочення та накладає дисциплінарні стягнення;

8) погоджує подання щодо утворення та ліквідації відповідних місцевих та апеляційних спеціалізованих судів;

9) вносить подання про призначення та обрання безстроково суддів відповідних місцевих і апеляційних спеціалізованих судів, вищого спеціалізованого суду, а також про звільнення їх з посад;

10) вносить подання про призначення суддів на адміністративні посади в порядку, встановленому цим Законом;

11) затверджує штатний розпис і кошторис витрат на утримання відповідного вищого спеціалізованого суду;

12) організовує підвищення кваліфікації суддів і працівників апарату вищого спеціалізованого суду;

13) подає в установленому порядку пропозиції щодо фінансування витрат на утримання суду та організаційного забезпечення його діяльності;

14) інформує Пленум Верховного Суду України про діяльність вищого спеціалізованого суду;

15) представляє вищий спеціалізований суд та відповідну систему спеціалізованих судів у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадянами і організаціями, органами влади та організаціями інших держав;

16) здійснює інші передбачені законом повноваження.

Голова вищого спеціалізованого суду з питань, що належать до його повноважень, видає накази та розпорядження.

2. Голова вищого спеціалізованого суду призначається на посаду з числа суддів даного суду і звільняється з посади за поданням Голови Верховного Суду України в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону.

3. Голова вищого спеціалізованого суду може бути призначений на цю посаду повторно.

4. Голова вищого спеціалізованого суду має першого заступника та заступників голови суду.

5. У разі відсутності голови вищого спеціалізованого суду його обов'язки виконує перший заступник голови суду, а за його відсутності —один із заступників голови цього суду відповідно до розподілу обов'язків.

Стаття 42. Заступники голови вищого спеціалізованого суду

1. Перший заступник і заступник голови вищого спеціалізованого суду здійснюють керівництво роботою структурних підрозділів суду відповідно до встановленого розподілу обов'язків та виконують інші обов'язки, визначені головою суду; можуть головувати у судових засіданнях колегій суддів відповідного вищого спеціалізованого суду.

2. Заступник голови вищого спеціалізованого суду — голова судової палати:

1) організовує роботу відповідної судової палати;

2) формує колегії суддів для розгляду судових справ, головує в судових засіданнях або призначає для цього суддів;

3) організовує ведення та аналіз судової статистики, вивчення й узагальнення судової практики у справах, віднесених до компетенції судової палати; має право витребувати з відповідного суду справи, судові рішення щодо яких набрали законної сили;

4) інформує президію вищого спеціалізованого суду про діяльність судової палати;

5) надає методичну допомогу спеціалізованим судам з метою правильного застосування законодавства;

6) здійснює інші передбачені законом повноваження.

3. Перший заступник і заступники голови вищого спеціалізованого суду призначаються на посаду з числа суддів даного суду та звільняються з посади за пропозицією голови вищого спеціалізованого суду в порядку, встановленому статтею 20 цього Закону. Вони можуть бути призначені на адміністративні посади повторно.

4. Голова вищого спеціалізованого суду за погодженням з президією суду може з числа суддів цього суду призначити у складі судової палати заступника голови судової палати.

5. Заступник голови судової палати вищого спеціалізованого суду виконує доручення голови судової палати щодо організації її діяльності та за його відсутності здійснює обов'язки голови судової палати. За відсутності заступника голови судової палати обов'язки голови судової палати виконує старший за віком суддя палати.

Стаття 43. Президія вищого спеціалізованого суду

1. До президії вищого спеціалізованого суду входять голова вищого спеціалізованого суду, його заступники, а також судді, кількісний склад яких визначається Пленумом вищого спеціалізованого суду. Судді обираються до складу президії загальними зборами суддів цього суду шляхом таємного голосування.

2. Президія вищого спеціалізованого суду:

1) розглядає питання організації діяльності суду, судових палат та апарату суду;

2) за поданням голови вищого спеціалізованого суду затверджує склад кожної з судових палат;

3) заслуховує інформацію голів судових палат про діяльність судових палат;

4) розглядає матеріали узагальнення судової практики та аналізу судової статистики, приймає відповідні рекомендації;

5) розглядає питання організаційного забезпечення діяльності суду і виробляє пропозиції щодо його поліпшення;

6) розглядає питання роботи з кадрами суддів і працівників апарату вищого спеціалізованого суду та підвищення їх кваліфікації;

7) заслуховує інформацію голів апеляційних та місцевих спеціалізованих судів щодо організації роботи цих судів;

8) опрацьовує пропозиції щодо кількості суддів у відповідних спеціалізованих місцевих та апеляційних судах;

9) надає методичну допомогу апеляційним та місцевим судам для забезпечення правильного застосування ними законодавства;

10) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

3. Засідання президії вищого спеціалізованого суду проводяться не рідше одного разу на два місяці. Засідання президії є повноважним за присутності не менше двох третин її складу. Постанови президії приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів членів президії, присутніх на засіданні, і підписуються головою суду чи його заступником, який головував на засіданні.

Стаття 44. Пленум вищого спеціалізованого суду

1. Пленум вищого спеціалізованого суду діє у складі всіх суддів вищого спеціалізованого суду та голів апеляційних спеціалізованих судів.

2. Пленум вищого спеціалізованого суду:

1) дає роз'яснення з питань застосування спеціалізованими судами законодавства при вирішенні справ відповідної судової юрисдикції;

2) затверджує склад Науково-консультативної ради при вищому спеціалізованому суді та положення про неї; затверджує склад редакційної колегії друкованого органу вищого спеціалізованого суду;

3) визначає кількісний склад суддів — членів президії вищого спеціалізованого суду;

4) заслуховує інформацію голови вищого спеціалізованого суду про діяльність відповідних спеціалізованих судів, а також повідомлення заступників голови вищого спеціалізованого суду та голів апеляційних і місцевих спеціалізованих судів про практику вирішення судових справ;

5) вносить в установленому порядку пропозиції щодо необхідності змін чинного законодавства;

6) приймає рішення про звернення до Конституційного Суду України з поданням щодо офіційного тлумачення Конституції України;

7) розглядає та вирішує інші питання, віднесені законом до його повноважень.

3. Пленум вищого спеціалізованого суду скликається не рідше двох разів на рік. Про дату його скликання члени Пленуму повідомляються за десять днів до засідання. У цей же строк надсилаються матеріали щодо питань, які вносяться на розгляд Пленуму.

4. Засідання Пленуму вищого спеціалізованого суду є повноважним, якщо в ньому беруть участь не менше двох третин складу Пленуму. При розгляді Пленумом питань щодо роз'яснень про застосування законодавства у роботі Пленуму беруть участь Генеральний прокурор України та Міністр юстиції України.

5. Постанови Пленуму вищого спеціалізованого суду приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів членів Пленуму і підписуються головуючим на його засіданні.

Стаття 45. Науково-консультативна рада вищого спеціалізованого суду

1. Науково-консультативна рада створюється при вищому спеціалізованому суді для опрацювання питань, пов'язаних з роз'ясненням законодавства, а також для надання висновків щодо проектів законів та інших нормативно-правових актів та з інших питань, пов'язаних з необхідністю наукового забезпечення діяльності вищого спеціалізованого суду.

2. Порядок організації та діяльності Науково-консультативної ради визначається положенням, що затверджується Пленумом вищого спеціалізованого суду.

Стаття 46. Друкований орган вищого спеціалізованого суду

Вищий спеціалізований суд має офіційний друкований орган, в якому публікуються матеріали судової практики, рішення з організаційних питань діяльності вищого спеціалізованого суду та відповідних спеціалізованих судів, інші матеріали.

Глава 8. ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

Стаття 47. Верховний Суд України — найвищий судовий орган

1. Верховний Суд України є найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції. Верховний Суд України здійснює правосуддя, забезпечує однакове застосування законодавства усіма судами загальної юрисдикції.

2. Верховний Суд України:

1) розглядає у касаційному порядку рішення загальних судів у справах, віднесених до його підсудності процесуальним законом; переглядає в порядку повторної касації усі інші справи, розглянуті судами загальної юрисдикції в касаційному порядку; у випадках, передбачених законом, розглядає інші справи, пов'язані з виключними обставинами;

2) дає судам роз'яснення з питань застосування законодавства на основі узагальнення судової практики та аналізу судової статистики; у разі необхідності визнає нечинними роз'яснення Пленуму вищого спеціалізованого суду, зазначені в пункті 1 частини другої статті 44 цього Закону;

3) дає висновок щодо наявності чи відсутності в діяннях, у яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; надає за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;

4) звертається до Конституційного Суду України у випадках виникнення у судів загальної юрисдикції при здійсненні ними правосуддя сумнівів щодо конституційності законів, інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів;

5) веде та аналізує судову статистику, вивчає та

(Закінчення на 10–14-й стор.).

Закон друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

узагальнює судову практику, знайомиться в судах з практикою застосування законодавства;

6) у межах своїх повноважень вирішує питання, що випливають з міжнародних договорів України; представляє суди загальної юрисдикції у зносинах з судами інших держав;

7) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 48. Склад Верховного Суду України

1. Верховний Суд України очолює Голова Верховного Суду України. До складу Верховного Суду України входять судді Верховного Суду України, обрані на посаду безстроково, кількість яких встановлюється указом Президента України за поданням Голови Верховного Суду України, погодженим з Радою суддів України. До складу судових палат, що здійснюють розгляд справ з питань юрисдикції спеціалізованих судів, призначаються судді, які мають стаж суддівської діяльності у відповідному вищому суді не менше трьох років, або відповідному апеляційному спеціалізованому суді не менше п'яти років.

2. У складі Верховного Суду України діють:

1) Судова палата у цивільних справах;

2) Судова палата у кримінальних справах;

3) Судова палата у господарських справах;

4) Судова палата в адміністративних справах.

У складі Верховного Суду України діє Військова судова колегія.

3. Для вирішення внутрішніх організаційних питань діяльності Верховного Суду України діє Президія Верховного Суду України у складі та порядку, визначених цим Законом.

4. У Верховному Суді України діє Пленум Верховного Суду України для вирішення питань, визначених Конституцією України та цим Законом. Склад і порядок діяльності Пленуму Верховного Суду України визначаються відповідно до цього Закону.

5. При Верховному Суді України утворюється Науково-консультативна рада, статус якої визначається відповідно до цього Закону.

6. Верховний Суд України має офіційний друкований орган та може бути співзасновником інших друкованих видань.

7. Верховний Суд України знаходиться у місті Києві.

Стаття 49. Суддя Верховного Суду України

1. Суддя Верховного Суду України:

1) здійснює правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) здійснює необхідні процесуальні та організаційні заходи з метою забезпечення своєчасного та якісного розгляду справ;

3) бере участь у розгляді питань, що вносяться на засідання відповідної Судової палати та Пленуму Верховного Суду України;

4) вивчає у судах нижчого рівня стан організації здійснення судочинства і надає їм методичну допомогу;

5) аналізує судову практику, вносить в установленому порядку пропозиції щодо її поліпшення та удосконалення законодавства;

6) здійснює інші передбачені законом повноваження.

2. Суддя Верховного Суду України має помічника. Помічником судді може бути громадянин України, який має вищу юридичну освіту та стаж роботи в галузі права не менше трьох років.

Стаття 50. Голова Верховного Суду України

1. Голова Верховного Суду України:

1) організовує діяльність Верховного Суду України;

2) розподіляє обов'язки між заступниками Голови Верховного Суду України;

3) організовує роботу Президії та скликає Пленум Верховного Суду України, вносить питання на їх розгляд і головує на їх засіданнях;

4) може головувати в судових засіданнях колегій суддів Верховного Суду України при розгляді будь-якої справи;

5) погоджує відповідно до цього Закону подання щодо утворення та ліквідації судів загальної юрисдикції;

6) вносить подання про призначення та обрання, а також звільнення з посади суддів відповідно до цього Закону; вносить подання про призначення суддів на адміністративні посади у випадках і порядку, передбачених цим Законом; вносить подання до відповідної кваліфікаційної комісії про надання висновку щодо можливості обрання або призначення суддів на посади;

7) на підставі актів про обрання суддею Верховного Суду України або припинення повноважень судді видає відповідний наказ;

8) вносить на розгляд Пленуму Верховного Суду України пропозиції щодо кількості суддів у складі Президії Верховного Суду України та у складі судових палат Верховного Суду України; вносить пропозиції Президії Верховного Суду України щодо персонального складу судових палат;

9) вносить подання до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про проведення кваліфікаційної атестації суддів відповідних судів;

10) вносить Президенту України подання про затвердження переліку штатних посад військових суддів та відповідних цим посадам військових звань, а також про присвоєння відповідно до закону військових звань військовим суддям;

11) організовує фінансування та здійснює керівництво організаційним забезпеченням діяльності Верховного Суду України, затверджує штатний розпис і кошторис витрат на утримання Верховного Суду України;

12) затверджує положення про структурні підрозділи Верховного Суду України;

13) керує організацією роботи судових палат; здійснює керівництво роботою апарату Верховного Суду України, приймає на роботу та звільняє працівників апарату, присвоює їм ранги державного службовця в установленому законом порядку, застосовує щодо них заохочення та накладає дисциплінарні стягнення відповідно до законодавства;

14) інформує Пленум та Президію Верховного Суду України про діяльність Верховного Суду України;

15) представляє Верховний Суд України та систему судів загальної юрисдикції у зносинах з іншими органами державної влади України, органами місцевого самоврядування, а також з судовими органами інших держав та міжнародними організаціями;

16) здійснює інші передбачені законом повноваження.

2. Голова Верховного Суду України з питань, що належать до його повноважень, видає накази та розпорядження.

3. Голова Верховного Суду України за посадою входить до складу Вищої ради юстиції.

4. Голова Верховного Суду України має Першого заступника та заступників Голови Верховного Суду України. У разі відсутності Голови Верховного Суду України його повноваження здійснює Перший заступник Голови, а за відсутності Першого заступника — заступник Голови Верховного Суду України згідно з розподілом обов'язків.

Стаття 51. Порядок обрання Голови Верховного Суду України

1. Голова Верховного Суду України обирається Пленумом Верховного Суду України строком на п'ять років шляхом таємного голосування. Голова Верховного Суду України вважається обраним, якщо за нього подано більшість голосів від загального складу Пленуму.

2. Процедура обрання Голови Верховного Суду України та звільнення його з посади встановлюється Регламентом Пленуму Верховного Суду України, затвердженим Пленумом. Не допускається зміна регламентної процедури пізніше шести місяців до закінчення строку повноважень Голови Верховного Суду України.

3. Голова Верховного Суду України не може бути обраний на цю посаду більш ніж на два строки підряд.

Стаття 52. Заступники Голови Верховного Суду України

1. Перший заступник Голови Верховного Суду України та заступники Голови Верховного Суду України здійснюють керівництво роботою структурних підрозділів Суду відповідно до встановленого розподілу обов'язків, можуть головувати у судових засіданнях колегій суддів Верховного Суду України, організовують роботу відповідних судових палат, виконують інші обов'язки, визначені розпорядженням Голови Верховного Суду України.

Перший заступник та заступники Голови Верховного Суду України з питань, що належать до їх повноважень, видають накази та розпорядження.

2. Перший заступник та заступники Голови Верховного Суду України призначаються на посаду з числа суддів Верховного Суду України строком на п'ять років та звільняються з посади Пленумом Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України, погодженим з Радою суддів України. Рішення Пленуму про призначення на посаду Першого заступника та заступника Голови Верховного Суду України приймається шляхом таємного голосування у строк не пізніше трьох місяців з дня утворення відповідної вакантної посади. Вони можуть бути призначені на адміністративні посади повторно.

3. Перший заступник та заступники Голови Верховного Суду України можуть бути достроково звільнені з посади також за ініціативою Ради суддів України в порядку, встановленому Регламентом Пленуму Верховного Суду України.

Стаття 53. Судові палати Верховного Суду України

1. Судові палати Верховного Суду України:

1) здійснюють судочинство у справах, віднесених до їх відання, в порядку, встановленому процесуальним законом;

2) аналізують судову статистику та вивчають судову практику;

3) готують проекти постанов Пленуму Верховного Суду України;

4) здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

2. Судова палата Верховного Суду України утворюється за рішенням Пленуму Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України. Судову палату Верховного Суду України очолює голова Судової палати.

3. Голова Судової палати:

1) організовує роботу відповідної Судової палати;

2) формує колегії суддів для розгляду судових справ, головує в судових засіданнях або призначає для цього суддів;

3) організовує ведення та аналіз судової статистики, вивчення і узагальнення судової практики у справах юрисдикції Судової палати; має право витребувати з відповідних судів справи, судові рішення в яких набрали законної сили;

4) інформує Президію Верховного Суду України про діяльність Судової палати;

5) вносить на розгляд Пленуму Верховного Суду України пропозиції щодо необхідності роз'яснення судам окремих питань застосування законодавства у судовій практиці;

6) забезпечує надання методичної допомоги відповідним судам нижчого рівня з метою правильного застосування законодавства;

7) здійснює інші передбачені законом повноваження.

4. Голова Судової палати Верховного Суду України призначається на посаду за рекомендацією Президії Верховного Суду України з числа суддів Верховного Суду України строком на п'ять років та звільняється з посади Пленумом Верховного Суду України шляхом таємного голосування.

5. Голова Судової палати має заступника, який забезпечує організацію розгляду справ у судових засіданнях, виконує інші доручення голови палати щодо організації діяльності Судової палати, а також виконує обов'язки голови Судової палати за його відсутності. Заступник голови Судової палати призначається на посаду з числа суддів Верховного Суду України та звільняється з посади в порядку, передбаченому для призначення голови Судової палати.

6. Пропозиція про звільнення судді з посади голови Судової палати чи його заступника може бути внесена Головою Верховного Суду України або не менш як половиною складу суддів відповідної палати за їх підписами.

7. Голова Судової палати та його заступник можуть бути призначені на адміністративні посади повторно.

8. Військову судову колегію очолює голова колегії, який за посадою прирівнюється до заступника голови Судової палати.

9. При Судовій палаті діє група наукових консультантів Верховного Суду України.

Стаття 54. Президія Верховного Суду України

1. Президія Верховного Суду України діє у складі Голови Верховного Суду України, його заступників, голів судових палат, секретаря Пленуму Верховного Суду України та суддів Верховного Суду України, кількісний склад яких визначається Пленумом Верховного Суду України.

2. Судді Верховного Суду України обираються до складу Президії Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України чи за пропозицією суддів Верховного Суду України Пленумом Верховного Суду України шляхом таємного голосування строком на п'ять років. Обраним вважається суддя, за якого подано більшість голосів суддів, присутніх на засіданні Пленуму. У такому ж порядку судді звільняються достроково від обов'язків члена Президії.

3. Президія Верховного Суду України:

1) розглядає питання організації діяльності Верховного Суду України, судових палат та апарату Верховного Суду України;

2) затверджує персональний склад судових палат; заслуховує інформацію голів судових палат і Військової судової колегії про їх діяльність;

3) розглядає матеріали узагальнення судової практики та аналізу судової статистики, приймає відповідні рекомендації;

4) розглядає питання фінансування та організаційного забезпечення діяльності Верховного Суду України і виробляє пропозиції щодо їх поліпшення; схвалює пропозиції до проекту Державного бюджету України щодо фінансування діяльності Верховного Суду України;

5) розглядає питання роботи з кадрами суддів і працівників апарату Верховного Суду України та підвищення їх кваліфікації;

6) затверджує положення про преміювання суддів і працівників апарату Верховного Суду України, про надання матеріальної допомоги; встановлює надбавки до посадових окладів суддів, які займають адміністративні посади;

7) заслуховує інформацію голів апеляційних загальних судів, Касаційного суду України та вищих спеціалізованих судів щодо організації роботи цих судів;

8) виробляє пропозиції щодо кількості суддів у відповідних судах на основі нормативів навантаження суддів у судах усіх рівнів;

9) вирішує питання щодо заснування друкованих видань Верховного Суду України та заслуховує звіти про роботу редакційних колегій цих органів; затверджує за поданням Голови Верховного Суду України положення про Науково-консультативну раду при Верховному Суді України та її персональний склад;

10) вносить на розгляд Пленуму Верховного Суду України питання відповідно до його Регламенту;

11) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

4. Засідання Президії Верховного Суду України проводяться не менш як один раз на два місяці. Засідання Президії є повноважним за умови присутності на ньому не менш як двох третин її складу. Постанови Президії приймаються відкритим чи таємним голосуванням більшістю голосів членів Президії, присутніх на засіданні, і підписуються Головою Верховного Суду України або його заступником, який головував на засіданні. У засіданнях Президії, на яких розглядаються питання діяльності спеціалізованих судів, беруть участь голови вищих спеціалізованих судів.

5. Для підготовки проектів постанов Пленуму Верховного Суду України, вивчення окремих питань, пов'язаних із вдосконаленням здійснення правосуддя, Президія Верховного Суду України може створювати робочі групи з числа суддів та фахівців у відповідних галузях права.

Стаття 55. Пленум Верховного Суду України

1. Пленум Верховного Суду України є колегіальним органом, повноваження якого визначаються Конституцією України та цим Законом. До складу Пленуму Верховного Суду України входять усі судді Верховного Суду України, голови вищих спеціалізованих судів, їх перші заступники, голова Касаційного суду України та голова Апеляційного суду України.

2. Пленум Верховного Суду України:

1) відповідно до Конституції України обирає на посаду та звільняє з посади шляхом таємного голосування Голову Верховного Суду України, а також здійснює призначення та звільнення суддів з інших адміністративних посад у Верховному Суді України в порядку, встановленому цим Законом;

2) утворює судові палати Верховного Суду України, визначає їх кількісний склад, призначає голів судових палат та їх заступників;

3) визначає кількісний склад суддів Президії Верховного Суду України та обирає їх в порядку, передбаченому цим Законом;

4) призначає на посаду з числа суддів Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України та звільняє з посади секретаря Пленуму Верховного Суду України;

5) заслуховує інформації Голови Верховного Суду України, голів судових палат Верховного Суду України, голів вищих спеціалізованих судів, Касаційного суду України та апеляційних судів щодо організації роботи судових палат та діяльності відповідних судів;

6) дає роз'яснення судам загальної юрисдикції з питань застосування законодавства, у разі необхідності визнає нечинними відповідні роз'яснення вищих спеціалізованих судів;

7) приймає рішення про звернення до Конституційного Суду України з питань конституційності законів та інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів;

8) відповідно до Конституції України схвалює висновок щодо наявності чи відсутності в діяннях, у яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину, а також ухвалює подання до Верховної Ради України про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;

9) затверджує Регламент Пленуму Верховного Суду України;

10) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

3. Засідання Пленуму Верховного Суду України є повноважним за умови присутності на ньому не менш як двох третин складу Пленуму. У роботі Пленуму Верховного Суду України беруть участь Голова Вищої ради юстиції, Генеральний прокурор України та Міністр юстиції України.

4. Пленум Верховного Суду України скликається за необхідністю, але не менш як один раз на три місяці. Про час скликання Пленуму та питання, що виносяться на його розгляд, учасники засідання Пленуму повідомляються не пізніш як за десять днів до засідання.

5. Проекти постанов Пленуму Верховного Суду України щодо надання роз'яснення з питань застосування законодавства при вирішенні судових справ повинні бути надіслані Генеральному прокурору України та Міністру юстиції України не пізніш як за десять днів до засідання.

6. Засідання Пленуму веде Голова Верховного Суду України, а у разі його відсутності — Перший заступник або інший заступник Голови Верховного Суду України відповідно до Регламенту.

7. Порядок роботи Пленуму Верховного Суду України встановлюється цим Законом та прийнятим відповідно до нього Регламентом Пленуму Верховного Суду України.

8. Пленум Верховного Суду України приймає з розглянутих питань постанови. Постанови Пленуму Верховного Суду України підписуються головуючим на засіданні Пленуму та секретарем Пленуму і публікуються в офіційному друкованому органі Верховного Суду України.

9. Секретар Пленуму Верховного Суду України організовує роботу секретаріату Пленуму, підготовку засідань Пленуму, забезпечує ведення протоколу та контролює виконання постанов, прийнятих Пленумом Верховного Суду України.

Стаття 56. Апарат Верховного Суду України

1. Організаційно-методичне та інформаційне забезпечення діяльності Верховного Суду України здійснює апарат Верховного Суду України. Загальну чисельність і структуру апарату затверджує Президія Верховного Суду України за поданням Голови Верховного Суду України, а положення про апарат — Голова Верховного Суду України за погодженням з Президією Верховного Суду України.

2. Для забезпечення Верховного Суду України нормативно-правовими актами, науковою та іншою спеціальною літературою, матеріалами судової практики діє бібліотека Верховного Суду України, положення про яку затверджується Головою Верховного Суду України.

3. Матеріали, пов'язані з діяльністю Верховного Суду України, зберігаються в архіві Верховного Суду України.

Стаття 57. Науково-консультативна рада та офіційне друковане видання Верховного Суду України

1. При Верховному Суді України діє Науково-консультативна рада, яка утворюється з числа висококваліфікованих фахівців у галузі права для попереднього розгляду проектів постанов Пленуму Верховного Суду України щодо роз'яснення законодавства, надання висновків щодо проектів законодавчих актів та з інших питань діяльності Верховного Суду України, підготовка яких потребує наукового забезпечення.

2. Порядок організації та діяльності Науково-консультативної ради Верховного Суду України визначається положенням, що затверджується Президією Верховного Суду України.

3. Верховний Суд України має офіційний друкований орган, у якому публікуються матеріали судової практики Верховного Суду України та інших судів загальної юрисдикції, матеріали з питань організації діяльності судів загальної юрисдикції та інші матеріали.

Розділ III. ПРОФЕСІЙНІ СУДДІ, НАРОДНІ ЗАСІДАТЕЛІ ТА ПРИСЯЖНІ

Глава 9. УЧАСТЬ ПРОФЕСІЙНИХ СУДДІВ У ЗДІЙСНЕННІ ПРАВОСУДДЯ

Стаття 58. Здійснення правосуддя професійними суддями, народними засідателями та присяжними

1. Правосуддя в Україні здійснюють професійні судді та, у визначених законом випадках, народні засідателі і присяжні.

2. Розгляд справ в апеляційному та касаційному порядку здійснюють виключно професійні судді.

Стаття 59. Професійні судді

1. Професійними суддями є громадяни, які відповідно до Конституції України призначені чи обрані суддями і займають штатну суддівську посаду в одному з судів, передбачених цим Законом.

2. На посаду судді може бути рекомендований кваліфікаційною комісією суддів громадянин України, не молодший двадцяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж роботи в галузі права не менш як три роки, проживає в Україні не менш як десять років і володіє державною мовою.

3. Суддями спеціалізованих судів крім осіб, зазначених у частині другій цієї статті, можуть бути також особи, які мають фахову підготовку з питань юрисдикції цих судів. У цьому разі на посаду судді спеціалізованого суду може бути рекомендований відповідною кваліфікаційною комісією суддів громадянин України, не молодший тридцяти років, який проживає в Україні не менш як десять років, володіє державною мовою, має вищу освіту у галузі знань, що охоплюються межами юрисдикції відповідного спеціалізованого суду, та стаж роботи за спеціальністю не менше п'яти років. Ці судді відправляють правосуддя лише у складі колегій суддів.

4. Не можуть бути рекомендовані на посаду професійного судді громадяни:

1) визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними;

2) які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків судді;

3) щодо яких провадиться дізнання, досудове слідство чи судовий розгляд кримінальної справи або які мають не зняту чи не погашену судимість.

5. Порядок добору кандидатів у судді, їх призначення чи обрання суддею, а також додаткові вимоги до окремих категорій суддів щодо стажу, віку та їх професійного рівня визначаються цим Законом.

6. Вимоги до професійного судді, порядок захисту професійних інтересів суддів, умови і порядок забезпечення їх соціального захисту визначаються цим Законом та законом про статус суддів.

Стаття 60. Добір кандидатів у професійні судді

1. Добір кандидатів у професійні судді здійснюється з числа осіб, які відповідають вимогам, встановленим частинами другою і третьою статті 59 цього Закону, за результатами проходження кваліфікаційної атестації відповідно до вимог цього Закону. Кандидат на посаду судді військового суду крім того повинен перебувати на військовій службі і мати військове звання офіцерського складу.

2. При доборі кандидатів забезпечується рівність їх прав незалежно від походження, соціального та майнового стану, расової та національної приналежності, статі, політичних поглядів, релігійних переконань та інших обставин.

3. Кожен, хто відповідає встановленим вимогам до кандидата в судді, має право звернутися до відповідної кваліфікаційної комісії суддів із заявою про рекомендацію його для призначення чи обрання професійним суддею.

4. Суддя, строк повноважень якого закінчився, за його заявою має бути рекомендований для обрання суддею безстроково, якщо відсутні визначені законом обставини, що перешкоджають цьому.

Стаття 61. Порядок призначення (обрання) судді на посаду

1. Перше призначення на посаду професійного судді строком на п'ять років здійснюється Президентом України на підставі рекомендації відповідної кваліфікаційної комісії суддів за поданням Вищої ради юстиції. Усі інші судді обираються безстроково Верховною Радою України на підставі рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за поданням Голови Верховного Суду України (голови відповідного вищого спеціалізованого суду).

2. Порядок внесення подання про призначення

судді на посаду встановлюється законом про Вищу раду юстиції.

3. Особа, призначена на посаду судді чи обрана суддею безстроково згідно з вимогами цього Закону, набуває статусу професійного судді відповідного рівня і спеціалізації судів: судді місцевого чи апеляційного загального або військового суду, судді Апеляційного суду України, судді Касаційного суду України, судді місцевого, апеляційного або вищого спеціалізованого суду або судді Верховного Суду України.

4. Посада судді та інші умови його праці згідно з законодавством про працю визначаються в наказі голови відповідного суду. Суддя може бути переведений до іншого суду в порядку, встановленому цим Законом.

5. Судді, призначеному на посаду, видається посвідчення встановленого зразка відповідно до цього Закону.

6. Підстави та порядок звільнення судді з посади, умови його відповідальності та інші питання статусу суддів визначаються відповідно до Конституції України законом про статус суддів.

Стаття 62. Порядок переведення судді до іншого суду

1. Суддя може бути переведений до іншого суду за його письмовою заявою.

2. Переведення судді за його заявою з одного суду до іншого суду того самого рівня і спеціалізації здійснюється Президентом України за поданням Голови Верховного Суду України або голови відповідного вищого спеціалізованого суду згідно з вимогами закону.

3. Усі інші переведення судді з одного суду до іншого суду здійснюються у порядку призначення чи обрання судді, встановленому цим Законом.

Стаття 63. Особливості статусу військових суддів

1. Судді військових судів перебувають на військовій службі і входять до штатної чисельності Збройних Сил України.

2. Військові звання суддям військових судів присвоюються Президентом України за поданням Голови Верховного Суду України, якщо інше не встановлено законом. Строки та порядок присвоєння військових звань, порядок звільнення з військової служби суддів визначаються законом.

3. Військовий суддя крім здійснення правосуддя не може залучатися до виконання інших обов'язків військової служби.

Стаття 64. Здійснення судочинства професійними суддями

Професійний суддя розглядає справи по першій інстанції одноособово або в складі колегії суддів відповідно до вимог процесуального закону.

Глава 10. УЧАСТЬ НАРОДНИХ ЗАСІДАТЕЛІВ ТА ПРИСЯЖНИХ У ЗДІЙСНЕННІ ПРАВОСУДДЯ

Стаття 65. Народні засідателі

1. Народними засідателями є громадяни України, які у випадках, визначених процесуальним законом, вирішують у складі суду справи разом з професійними суддями, забезпечуючи згідно з Конституцією України безпосередню участь народу у здійсненні правосуддя.

2. Народні засідателі під час здійснення правосуддя користуються усіма правами судді.

3. Список народних засідателів затверджується відповідною місцевою радою за поданням голови місцевого суду. До списку включаються у кількості, зазначеній у поданні голови суду, громадяни, які постійно проживають на території, на яку поширюється юрисдикція даного суду, та відповідають вимогам статті 66 цього Закону і дали згоду бути народними засідателями.

4. Список народних засідателів місцевого військового суду за поданням голови цього суду затверджується начальником відповідного гарнізону. До списку включаються у кількості, зазначеній у поданні голови суду, військовослужбовці гарнізону, які відповідають вимогам, зазначеним у статті 66 цього Закону.

5. Списки народних засідателів затверджуються на строк чотири роки і переглядаються у разі необхідності, але не рідше, ніж через два роки. Список народних засідателів публікується в друкованих засобах масової інформації відповідної місцевої ради.

Стаття 66. Вимоги до народних засідателів

1. Народним засідателем може бути громадянин України, який досяг 25-річного віку і постійно проживає на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного суду.

2. Не підлягають включенню до списків народних засідателів громадяни:

1) визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними;

2) які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків народного засідателя;

3) щодо яких провадиться дізнання, досудове слідство чи судовий розгляд кримінальної справи або які мають не зняту чи не погашену судимість;

4) депутати усіх рівнів, члени Кабінету Міністрів України, судді, прокурори, державні службовці апарату судів, працівники органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів, адвокати, нотаріуси.

3. Особа, включена до списку народних засідателів, зобов'язана повідомити суд про обставини, що виключають можливість її участі у здійсненні правосуддя.

Стаття 67. Підстави та порядок звільнення від виконання обов'язків народного засідателя

1. Підлягають звільненню від виконання обов'язків народного засідателя за розпорядженням голови суду на їх прохання:

1) громадяни, старші 65 років;

2) жінки, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною, а також які мають дітей дошкільного чи молодшого шкільного віку або утримують дітей-інвалідів, інших хворих або похилого віку членів сім'ї;

3) керівники та заступники керівників органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

4) особи, які не володіють державною мовою;

5) особи, які через свої релігійні переконання вважають для себе неможливою участь у здійсненні правосуддя;

6) інші особи, якщо голова суду визнає поважними причини, на які вони посилаються.

2. Особи, зазначені в частині першій цієї статті, повинні подати заяву про звільнення від виконання обов'язків народного засідателя у конкретній справі до залучення їх для виконання цих обов'язків.

Стаття 68. Присяжні

1. Присяжними визнаються громадяни України, які у випадках, передбачених процесуальним законом, залучаються до здійснення правосуддя, забезпечуючи згідно з Конституцією України безпосередню участь народу у здійсненні правосуддя.

2. Суд присяжних утворюється для розгляду по першій інстанції судових справ, визначених процесуальним законом.

3. Список присяжних за поданням голови апеляційного суду формується на підставі списків виборців комісією, склад якої затверджується відповідно Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, головою обласної ради, Київським та Севастопольським міськими головами. До складу комісії повинні входити уповноважені представники суду, органів юстиції та відповідної ради. До списків присяжних включаються громадяни, які постійно проживають на території відповідної області тощо і відповідають вимогам статті 69 цього Закону. Список присяжних затверджується рішенням відповідної ради.

4. Списки присяжних апеляційних військових судів за поданням голів цих судів формуються з числа військовослужбовців, рекомендованих зборами військових частин та військових установ військових гарнізонів, розташованих на території, на яку поширюється юрисдикція апеляційного військового суду. Від кожного гарнізону до списку присяжних включаються від п'ятнадцяти до двадцяти військовослужбовців, які відповідають вимогам статті 69 цього Закону. Список присяжних апеляційного військового суду затверджується рішенням відповідної ради, на території якої розташований гарнізон.

5. Списки присяжних затверджуються не пізніше одного місяця з дня одержання подання голови суду і в той же строк надсилаються до суду, а також публікуються в друкованих засобах масової інформації відповідної місцевої ради.

6. Списки присяжних затверджуються строком на чотири роки і переглядаються кожних два роки.

Стаття 69. Вимоги до присяжних

1. Присяжним може бути громадянин, який досяг 30-річного віку.

2. Не можуть бути присяжними особи, зазначені в частині другій статті 66 цього Закону.

3. Одна й та сама особа не може бути одночасно включена до списку народних засідателів і списку присяжних.

4. Особа, включена до списку присяжних, зобов'язана повідомити голову апеляційного суду про обставини, що виключають можливість її участі у здійсненні правосуддя.

Стаття 70. Підстави і порядок звільнення від виконання обов'язків присяжного

1. Підлягають звільненню від виконання обов'язків присяжного за розпорядженням голови суду на їх прохання особи, зазначені в частині першій статті 67 цього Закону.

2. Особи, зазначені в частині першій цієї статті, повинні подати заяву про звільнення від виконання обов'язків присяжного у конкретній справі до залучення їх для виконання цих обов'язків.

Стаття 71. Залучення народних засідателів і присяжних до виконання обов'язків у суді

1. Народні засідателі залучаються до здійснення правосуддя в порядку черговості на строк не більше одного місяця на рік, крім випадків, коли продовження цього строку зумовлено необхідністю закінчити розгляд справи, розпочатої за їх участі. Народні засідателі у здійсненні правосуддя спеціалізованими судами участі не беруть.

2. Письмове запрошення для участі у здійсненні правосуддя має бути надіслано судом народному засідателю або присяжному не пізніш ніж за два тижні до початку судового засідання. У запрошенні зазначаються права та обов'язки відповідно народного засідателя та присяжного, перелік вимог щодо народних засідателів та присяжних, а також підстави для звільнення їх від виконання вказаних обов'язків.

3. Суд, який запрошує народного засідателя чи присяжного, повинен письмово повідомити про це керівництво підприємства, установи, організації за місцем його роботи не пізніш як у двотижневий строк до початку судового засідання.

4. Керівник підприємства, установи, організації, незалежно від форми власності, зобов'язаний звільнити народного засідателя або присяжного від роботи на час виконання ним обов'язків у суді. Відмова у звільненні від роботи вважається неповагою до суду і тягне передбачену законом відповідальність винних посадових осіб.

5. Народний засідатель або присяжний зобов'язані вчасно з'явитися за запрошенням суду для участі в судовому засіданні. Неявка без поважних причин у судове засідання вважається неповагою до суду.

6. Порядок відбору присяжних для розгляду справи, порядок принесення ними присяги та її зміст визначаються процесуальним законом.

Стаття 72. Права народних засідателів і присяжних та гарантії їх захисту

1. При вирішенні всіх питань, пов'язаних з розглядом справи і постановленням судового рішення, народні засідателі мають такі самі права, як і професійний суддя.

2. Гарантії незалежності і недоторканності професійних суддів, передбачені законом, поширюються на народних засідателів і присяжних на час виконання ними обов'язків по здійсненню правосуддя.

3. Народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов'язків у суді виплачується винагорода, виходячи з розміру їх середньомісячного заробітку чи пенсії, але не меншого, ніж посадовий оклад судді відповідного суду, їм відшкодовуються витрати на проїзд і наймання житла, а також виплачуються добові. Зазначені виплати здійснюються судом за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України.

4. Звільнення народного засідателя чи присяжного з роботи або переведення на іншу роботу без його згоди під час виконання ним обов'язків у суді, а також з мотивів виконання обов'язків народного засідателя або присяжного визнається грубим порушенням законодавства про працю і тягне передбачену законом відповідальність винних осіб.

Розділ IV. КВАЛІФІКАЦІЙНІ КОМІСІЇ СУДДІВ

Глава 11. СИСТЕМА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КОМІСІЙ СУДДІВ

Стаття 73. Статус кваліфікаційних комісій суддів

1. Кваліфікаційні комісії суддів є постійно діючими органами в системі судоустрою України, повноваження яких визначаються Конституцією України та цим Законом.

2. Завданнями кваліфікаційних комісій є забезпечення формування корпусу професійних суддів, здатних кваліфіковано, сумлінно і неупереджено здійснювати правосуддя, шляхом відбору і рекомендування осіб для зайняття посади професійного судді та визначення рівня фахової підготовленості професійних суддів, а також розгляд питань про дисциплінарну відповідальність суддів та щодо надання висновків про звільнення судді з посади.

3. Члени кваліфікаційних комісій суддів здійснюють свої повноваження на громадських засадах і на час роботи в комісіях звільняються від виконання службових обов'язків за основним місцем роботи із збереженням середнього заробітку.

Стаття 74. Види кваліфікаційних комісій суддів

1. У системі судоустрою України діють:

кваліфікаційні комісії суддів загальних судів; кваліфікаційна комісія суддів військових судів; кваліфікаційні комісії суддів відповідних спеціалізованих судів;

Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

2. Кваліфікаційні комісії суддів загальних судів здійснюють свою діяльність у центрах апеляційних округів, зазначених у частині третій статті 25 цього Закону. Усі інші кваліфікаційні комісії здійснюють свою діяльність у місті Києві.

3. Строк повноважень кваліфікаційних комісій суддів становить три роки з дня їх утворення.

Стаття 75. Склад кваліфікаційних комісій суддів

1. Кваліфікаційні комісії суддів діють у складі 11 членів, які мають вищу юридичну освіту. До складу кваліфікаційної комісії входять:

шість суддів, обраних до складу кваліфікаційної комісії відповідно до вимог цього Закону;

дві особи від Міністерства юстиції України;

дві особи, уповноважені відповідною обласною (Київською міською) радою за місцезнаходженням кваліфікаційної комісії суддів;

одна особа від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України діє у складі 13 членів, які мають вищу юридичну освіту. До її складу входять:

сім суддів, обраних до Комісії відповідно до вимог цього Закону;

дві особи, призначені Верховною Радою України;

дві особи, призначені Президентом України;

одна особа від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

одна особа від Міністерства юстиції України.

Стаття 76. Порядок формування кваліфікаційних комісій суддів

1. Члени кваліфікаційних комісій з числа суддів обираються таємним або відкритим голосуванням конференціями суддів відповідних судів, а члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України — з'їздом суддів України відкритим або таємним голосуванням. У разі вибуття судді — члена кваліфікаційної комісії суддів до закінчення її повноважень замість нього на строк повноважень комісії, що залишився, Радою суддів України призначається інша особа з числа суддів.

До складу кваліфікаційних комісій суддів та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не можуть бути обрані Голова Верховного Суду України, голови вищих спеціалізованих судів, голови Касаційного суду України та апеляційних судів, а також їх заступники, члени Вищої ради юстиції.

2. Верховна Рада України приймає постанову про призначення двох членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з числа осіб, які не є народними депутатами України.

3. Президент України призначає своїм указом двох членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини призначає членів кваліфікаційних комісій суддів своїм розпорядженням.

5. Міністр юстиції України призначає членів кваліфікаційних комісій суддів своїм наказом.

6. Відповідна рада, зазначена у частині першій статті 75 цього Закону, приймає рішення про призначення членів кваліфікаційної комісії в порядку, встановленому її регламентом.

7. Кваліфікаційна комісія суддів вважається повноважною за умови призначення (обрання) не менше дев'яти членів комісії, а Вища кваліфікаційна комісія суддів України — за умови призначення (обрання) не менше одинадцяти членів Комісії.

8. Повноваження нового складу кваліфікаційної комісії суддів починаються з дня закінчення повноважень попереднього складу комісії, а повноваження новоутвореної комісії — з дня призначення її повноважного складу відповідно до цієї статті.

Глава 12. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КОМІСІЙ СУДДІВ

Стаття 77. Повноваження кваліфікаційної комісії суддів

1. Кваліфікаційна комісія суддів:

1) перевіряє відповідність кандидатів у судді вимогам, встановленим законом, проводить їх кваліфікаційне атестування і дає висновок про підготовленість до судової роботи кожного кандидата, який пропонується на посаду судді; дає висновки про звільнення з посади судді;

2) проводить кваліфікаційну атестацію суддів відповідних судів і присвоює суддям кваліфікаційні класи (не вище другого);

3) розглядає звернення та подання про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих судів, проводить пов'язані з цим службові перевірки, за наявності підстав порушує дисциплінарне провадження і вирішує питання про дисциплінарну відповідальність судді;

4) припиняє перебування у відставці суддів місцевих судів;

5) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Кваліфікаційна комісія суддів має право для здійснення своїх повноважень витребовувати та одержувати необхідну інформацію від голів судів, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, а також громадян та їх об'єднань. Посадові особи, які безпідставно відмовляють у наданні інформації чи ухиляються від її надання, несуть передбачену законом відповідальність.

Стаття 78. Організація роботи кваліфікаційної комісії суддів

1. Кваліфікаційна комісія суддів обирає зі свого складу відкритим або таємним голосуванням голову комісії, його заступника та секретаря комісії. Обраним головою комісії вважається кандидат, який одержав більшість голосів від загального складу комісії. Заступник голови комісії та секретар обираються більшістю від присутніх на засіданні членів комісії.

2. Голова кваліфікаційної комісії суддів організовує роботу комісії, розподіляє обов'язки між членами комісії, скликає засідання комісії та головує на них, несе відповідальність за організацію діловодства комісії.

3. Обов'язки голови кваліфікаційної комісії у разі його відсутності виконує заступник голови комісії, а за відсутності заступника — секретар комісії.

Стаття 79. Засідання кваліфікаційної комісії суддів

1. Кваліфікаційна комісія суддів проводить свої засідання в міру необхідності, але не пізніш як у двомісячний термін післях надходження до комісії відповідної заяви чи подання.

2. Підготовку засідань кваліфікаційної комісії суддів забезпечує голова комісії або, за дорученням голови, секретар комісії. Голова кваліфікаційної комісії визначає час і місце проведення засідання комісії, перелік питань, що виносяться на засідання, і не пізніш як за десять днів до засідання повідомляє про це особу, щодо якої має розглядатися питання, суб'єктів подання, а також друковані засоби масової інформації відповідної місцевої ради.

3. Засідання кваліфікаційної комісії суддів є повноважним, якщо в ньому бере участь не менш як дві третини її складу.

4. Засідання кваліфікаційної комісії суддів проводяться відкрито і гласно, крім випадків, коли комісія приймає інше рішення.

5. Засідання кваліфікаційної комісії суддів веде її голова, а у разі його відсутності — заступник або секретар комісії. На засідання комісії можуть бути запрошені особи, присутність яких комісія визнає необхідною.

6. Розгляд питань, що підлягають вирішенню на засіданні кваліфікаційної комісії суддів, здійснюється в порядку, встановленому регламентом роботи кваліфікаційної комісії суддів, прийнятим комісією відповідно до Типового регламенту роботи кваліфікаційної комісії суддів, затвердженого Головою Верховного Суду України за погодженням з Радою суддів України та Міністерством юстиції України.

Стаття 80. Права члена кваліфікаційної комісії суддів

Член кваліфікаційної комісії суддів має право:

1) знайомитися з матеріалами, поданими на розгляд комісії, брати участь у їх дослідженні та перевірці;

2) заявляти клопотання, наводити свої мотиви та міркування, а також подавати додаткові документи з питань, що розглядаються;

3) вносити пропозиції щодо проекту рішення комісії з будь-яких питань та голосувати за або проти того чи іншого рішення;

4) підписувати рішення комісії;

5) висловлювати письмово окрему думку щодо рішення кваліфікаційної комісії суддів, що має бути додана до рішення.

Стаття 81. Відвід члена кваліфікаційної комісії суддів

1. Член кваліфікаційної комісії суддів не може брати участь у розгляді питання та прийнятті рішення і підлягає відводу (самовідводу), якщо будуть встановлені обставини, які викликають сумнів у його неупередженості. За наявності таких обставин член комісії повинен заявити самовідвід. З таких же підстав відвід члену комісії можуть заявити особи, щодо яких або за поданням яких розглядається питання.

2. Відвід повинен бути вмотивованим і поданим до початку розгляду питання у формі письмової заяви на ім'я комісії. Головуючий на засіданні зобов'язаний ознайомити з заявою про відвід члена комісії, якому заявлено відвід.

3. Рішення про відвід (самовідвід) члена комісії приймається більшістю голосів членів комісії, які беруть участь у засіданні, за відсутності члена комісії, щодо якого вирішується питання про відвід (самовідвід).

Стаття 82. Прийняття рішення кваліфікаційної комісії суддів

1. Рішення кваліфікаційної комісії суддів приймається більшістю голосів членів комісії, які беруть участь у засіданні. Голосування проводиться за відсутності особи, щодо якої вирішується питання, і запрошених осіб.

2. При розгляді питання щодо судді, який є членом кваліфікаційної комісії суддів, останній не може брати участь у його обговоренні та голосуванні.

3. Рішення (висновок) кваліфікаційної комісії суддів викладається в письмовій формі. У рішенні (висновку) зазначаються дата і місце прийняття рішення, склад комісії, питання, що розглядалися, мотиви прийнятого рішення. Рішення (висновок) підписується головуючим і членами комісії, які брали участь у засіданні.

4. За наявності окремої думки, вона викладається членом комісії у письмовій формі і приєднується до справи, про що головуючий повідомляє на засіданні, але зміст думки оголошенню в засіданні не підлягає.

5. Копія рішення (висновку) кваліфікаційної комісії суддів протягом семи днів надсилається особі, за поданням якої вирішувалося питання, та особі, щодо якої вирішувалося питання.

Стаття 83. Оскарження рішення кваліфікаційної комісії суддів

Особа, стосовно якої прийнято рішення кваліфікаційної комісії суддів, або особа, за поданням якої вирішувалося питання, у разі незгоди з цим рішенням мають право оскаржити його в порядку і строки, передбачені цим Законом.

Стаття 84. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України:

1) дає висновок про можливість обрання суддів Верховного Суду України, суддів вищих спеціалізованих судів, Касаційного суду України та суддів Апеляційного суду України, а також висновок про звільнення зазначених суддів з посади;

2) перевіряє додержання кандидатами на посади суддів, зазначених у пункті 1 цієї статті, а також суддями цих судів вимог Конституції України та законів щодо їх статусу;

3) відповідно до цього Закону проводить атестацію суддів Верховного Суду України, суддів вищих спеціалізованих судів, Касаційного суду України та Апеляційного суду України і присвоює їм відповідні кваліфікаційні класи;

4) розглядає звернення про дисциплінарну відповідальність суддів Касаційного суду України та суддів апеляційних судів; проводить пов'язані з цим службові перевірки, за наявності підстав порушує дисциплінарні провадження та вирішує справи про дисциплінарну відповідальність суддів зазначених судів;

5) розглядає скарги на рішення (висновки) кваліфікаційних комісій суддів;

6) дає дозвіл на складання та приймає повторний (додатковий) іспит у суддів, яким відмовлено в рекомендації до обрання суддею безстроково;

7) припиняє перебування у відставці судді (крім суддів місцевих судів);

8) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України

за результатами розгляду скарги має право залишити рішення (висновок) кваліфікаційної комісії суддів без змін, змінити рішення (висновок) або скасувати рішення і припинити провадження у дисциплінарній справі.

3. Порядок роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України визначається її Регламентом, прийнятим відповідно до Типового регламенту роботи кваліфікаційної комісії суддів більшістю голосів членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Стаття 85. Оскарження рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

1. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України може бути оскаржено до суду лише у випадках, передбачених цим Законом.

2. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності судді, передбачене пунктом 4 частини першої статті 84 цього Закону, може бути оскаржено суддею до Вищої ради юстиції в порядку, передбаченому цим Законом та законом про Вищу раду юстиції.

Стаття 86. Забезпечення діяльності кваліфікаційних комісій суддів

1. Організаційне забезпечення діяльності кваліфікаційних комісій суддів і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та їх фінансування здійснює державна судова адміністрація.

2. Для організаційного забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та кваліфікаційних комісій спеціалізованих судів може створюватися секретаріат відповідної комісії. Організаційне забезпечення діяльності інших кваліфікаційних комісій суддів здійснюють відповідні територіальні управління державної судової адміністрації.

Глава 13. КВАЛІФІКАЦІЙНА АТЕСТАЦІЯ

Стаття 87. Завдання та підстави кваліфікаційної атестації

1. Кваліфікаційна атестація проводиться кваліфікаційними комісіями і полягає в оцінці професійного рівня судді (кандидата на посаду судді) та прийнятті комісією рішення щодо присвоєння судді відповідного кваліфікаційного класу, рекомендації для зайняття посади судді, в тому числі у суді вищого рівня.

2. Підставами для призначення кваліфікаційної атестації судді є:

1) вимоги закону щодо присвоєння кваліфікаційного класу судді, призначеного на посаду вперше;

2) закінчення встановленого законом строку перебування судді у відповідному кваліфікаційному класі;

3) зайняття суддею посади в суді вищого рівня;

4) подання про дострокове присвоєння судді кваліфікаційного класу, про присвоєння більш високого кваліфікаційного класу, заява судді про обрання судді безстроково або про переведення до суду вищого рівня;

5) рішення про застосування до судді дисциплінарного стягнення;

6) заява судді про поновлення кваліфікаційного класу.

Стаття 88. Кваліфікаційні класи суддів

1. Залежно від рівня професійних знань, посади, стажу, та досвіду роботи встановлюються шість кваліфікаційних класів судді: вищий, перший, другий, третій, четвертий і п'ятий класи.

2. Кваліфікаційні класи присвоюються:

суддям Верховного Суду України — вищий і перший кваліфікаційні класи;

суддям вищих спеціалізованих судів — вищий, перший і другий кваліфікаційні класи;

суддям Касаційного суду України — перший і другий кваліфікаційні класи;

суддям апеляційних судів — перший, другий і третій кваліфікаційні класи;

суддям місцевих судів — другий, третій, четвертий і п'ятий кваліфікаційні класи.

Стаття 89. Строки перебування судді у кваліфікаційному класі

1. Особи, вперше призначені на посаду судді, проходять кваліфікаційну атестацію не пізніше шести місяців з дня призначення.

2. Мінімальний строк перебування судді у кваліфікаційному класі, який дає право на присвоєння наступного кваліфікаційного класу, становить: у п'ятому і четвертому класах — три роки, у третьому і другому класах —п'ять років. Строк перебування судді у першому кваліфікаційному класі не обмежується.

3. За суддею, який вийшов у відставку чи на пенсію, зберігається присвоєний йому кваліфікаційний клас.

4. З урахуванням рівня кваліфікації судді допускається дострокове присвоєння чергового кваліфікаційного класу.

5. З урахуванням досвіду роботи та професійного рівня судді допускається підвищення кваліфікаційного класу без додержання встановленої послідовності, але не більш як на два кваліфікаційні класи.

6. Пониження кваліфікаційного класу судді допускається лише в порядку дисциплінарного стягнення і не більш як на один клас.

7. Суддя позбавляється кваліфікаційного класу в разі його звільнення з посади з підстав, зазначених у пунктах 5, 6 частини п'ятої статті 126 Конституції України, в порядку, встановленому законом про статус суддів.

Стаття 90. Порядок і форми проведення кваліфікаційної атестації

1. Чергова кваліфікаційна атестація судді проводиться не пізніше одного місяця з дня закінчення строку його перебування у присвоєному йому кваліфікаційному класі. Дострокова кваліфікаційна атестація судді може бути проведена не раніш як через два роки з дня останньої його атестації.

2. Позачергова кваліфікаційна атестація суддів призначається безпосередньо при готовності кваліфікаційної комісії суддів розглянути відповідне звернення, але не пізніше двох місяців з дня його надходження.

3. На суддю, що підлягає кваліфікаційній атестації, голова відповідного суду складає характеристику, в якій відображаються ділові та моральні якості судді, дається оцінка його професійній діяльності. До характеристики може бути додано рішення зборів суддів суду, в якому працює суддя.

4. Характеристику на голову суду для кваліфікаційної атестації складає голова відповідного суду вищого рівня. До характеристики має бути додано рішення зборів суддів даного суду.

5. Суддя має бути ознайомлений з характеристикою і одержати її копію не пізніш як за п'ятнадцять днів до проведення кваліфікаційної атестації.

6. Кваліфікаційна атестація проводиться у присутності судді, який атестується. У розгляді питання про атестацію судді можуть брати участь голова суду, який склав характеристику судді, а також представники відповідного органу суддівського самоврядування за дорученням.

7. У разі неприбуття судді з поважних причин на засідання кваліфікаційної комісії він може бути атестований заочно, якщо комісія визнає це можливим і за умови, що питання атестації не пов'язане з дисциплінарним провадженням.

8. Кваліфікаційна атестація проводиться у формі кваліфікаційного іспиту, кваліфікаційної співбесіди або повторного (додаткового) іспиту.

Стаття 91. Кваліфікаційний іспит

1. Кваліфікаційний іспит є атестуванням особи, яка виявила бажання бути рекомендованою для призначення на посаду судді вперше.

2. Кваліфікаційний іспит полягає у виявленні знань та рівня професійної підготовки кандидата в судді, ступеня його готовності здійснювати правосуддя з питань юрисдикції відповідного суду.

3. Після виконання кандидатом письмового завдання, співбесіди з ним і постановки йому запитань в усній формі кваліфікаційна комісія залежно від результатів кваліфікаційного іспиту дає висновок про його складення іспиту і підготовленість кандидата до судової роботи та рекомендацію для призначення його на посаду судді або вмотивований висновок про відмову в такій рекомендації. Хід складання кваліфікаційного іспиту повинен протоколюватися, а всі матеріали іспиту підлягають зберіганню в архіві як офіційні документи. Результати складеного кваліфікаційного іспиту дійсні протягом трьох років.

4. Кваліфікаційний іспит складають також особи, з часу звільнення яких з посади судді минуло більше п'яти років.

5. Особи, які склали кваліфікаційний іспит, але не рекомендовані кандидатами у професійні судді за браком вакантних посад, враховуються кваліфікаційною комісією як кандидати на наступні вакантні посади протягом трьох років, якщо за цей час вони не відкличуть свою заяву.

6. Особа, яка не склала кваліфікаційного іспиту, може бути допущена до його складення повторно не раніш як через рік. Документи, передбачені процедурою добору кандидатів для призначення на посаду судді, перед складанням кваліфікаційного іспиту повторно готуються з урахуванням інформації щодо особи кандидата за період, що минув з часу першого кваліфікаційного іспиту.

7. Особа, яка не склала кваліфікаційного іспиту повторно, може бути допущена до складання наступного кваліфікаційного іспиту не раніш як через два роки.

Стаття 92. Кваліфікаційна співбесіда

1. Кваліфікаційна співбесіда полягає у перевірці знань професійного судді, встановлення рівня кваліфікаційної підготовленості судді, його здатності підвищувати свій фаховий рівень і здійснювати правосуддя, в тому числі у судах більш високого рівня.

2. Кваліфікаційна співбесіда з суддею, який претендує на присвоєння кваліфікаційного класу вперше, стосується фахової орієнтації цього судді в судовій роботі та засвоєння ним початкових навичок судді.

3. Кваліфікаційна співбесіда проводиться в усній формі щодо положень основних галузей права з одночасним дослідженням матеріалів, що стосуються фактичного здійснення суддею правосуддя і виконання ним посадових обов'язків.

4. Кваліфікаційна співбесіда з суддею, який претендує на дострокове присвоєння кваліфікаційного класу, стосується питань підвищення суддею свого кваліфікаційного рівня, методів та форм удосконалення судочинства, засвоєння суддівських навичок.

5. Кваліфікаційна співбесіда з суддею, який претендує на присвоєння більш високого кваліфікаційного класу, стосується значних успіхів, досягнутих суддею у виконанні своїх обов'язків, характеру та складності справ, які розглядає суддя, аналізу судової практики в межах його спеціалізації та пропозицій щодо її удосконалення.

6. Кваліфікаційна співбесіда з суддею, який претендує на зайняття посади у суді вищого рівня, стосується знань у галузі законодавства, судової практики і правової аналітики, рівень яких є достатнім для забезпечення належного виконання суддею повноважень у суді вищого рівня.

7. Кваліфікаційна співбесіда з суддею, який претендує на обрання безстроково, стосується оцінки його діяльності на посаді судді впродовж п'ятирічного строку, рівня вдосконалення професійної підготовки та інших обставин, пов'язаних з наступною судовою діяльністю.

Стаття 93. Повторний (додатковий) іспит

1. Повторний (додатковий) іспит — це складання кваліфікаційного іспиту особою, яка за рішенням кваліфікаційної комісії суддів не рекомендується до обрання суддею безстроково.

2. Повторний (додатковий) іспит може бути призначений Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за скаргою судді, який не згоден з рішенням кваліфікаційної комісії суддів про відмову в рекомендації до обрання його суддею безстроково.

3. Повторний (додатковий) іспит складається суддею перед Вищою кваліфікаційною комісією суддів України в місячний строк з дня прийняття рішення про дозвіл на складання повторного іспиту.

4. Якщо суддя не склав повторний (додатковий) іспит, Вища кваліфікаційна комісія суддів України направляє до Вищої ради юстиції рекомендацію про його звільнення з посади судді.

Стаття 94. Рішення кваліфікаційної комісії суддів з питань кваліфікаційної атестації

1. Кваліфікаційна комісія суддів, залежно від рівня професійних знань, стажу, посади, досвіду роботи судді, який атестується, приймає рішення про:

1) присвоєння судді відповідного кваліфікаційного класу;

2) залишення судді у раніше присвоєному кваліфікаційному класі;

3) рекомендацію кандидата на посаду судді у відповідному суді або відмову в рекомендації для зайняття посади судді;

4) відкладення атестації (у разі недостатнього рівня професійних знань судді) на строк не більше шести місяців;

5) інші рішення відповідно до статті 87 цього Закону.

2. Вирішуючи питання про рекомендацію кандидата для призначення (обрання) на посаду судді, кваліфікаційна комісія суддів повинна враховувати як рівень його професійних знань, так і особисті та моральні якості кандидата.

3. Кваліфікаційна комісія суддів може дати висновок про невідповідність рівня професійних знань судді займаній посаді і звільнення його з посади, якщо після закінчення строку, наданого судді для набуття необхідних знань, кваліфікаційна комісія знову визнає їх недостатніми.

4. За наявності підстав кваліфікаційна комісія може прийняти рішення про присвоєння судді більш високого кваліфікаційного класу, ніж запропоновано у поданні, або ухвалити рекомендацію про інше заохочення судді.

5. При проведенні кваліфікаційної атестації судді та вирішенні питання про присвоєння йому кваліфікаційного класу враховується стаж його попередньої роботи на посадах судді, державного арбітра, прокурора, помічника прокурора, слідчого, адвоката, а також стаж іншої роботи за фахом на посадах, що підлягають заміщенню особами з вищою юридичною освітою.

Стаття 95. Оскарження рішень кваліфікаційних комісій суддів з питань кваліфікаційної атестації

1. Суддя або кандидат на посаду судді, не згодний з рішенням кваліфікаційної комісії суддів щодо його атестації, може оскаржити це рішення до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання копії рішення.

2. Скарга подається через кваліфікаційну комісію суддів, яка постановила рішення. Кваліфікаційна комісія суддів, яка постановила рішення, одержавши скаргу, не пізніш як у триденний строк надсилає її разом з матеріалами справи до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України розглядає скаргу на рішення щодо кваліфікаційної атестації протягом місяця з дня подання скарги і матеріалів атестації. Розгляд скарги може проводитися з викликом на засідання комісії особи, яка подала скаргу.

4. Вища кваліфікаційна комісія суддів України має право:

1) залишити скаргу без задоволення;

2) змінити рішення і присвоїти судді відповідний кваліфікаційний клас;

3) залишити суддю в раніше присвоєному кваліфікаційному класі;

4) призначити повторний (додатковий) іспит.

5. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протягом десяти днів надсилається особі, яка подала скаргу, та голові суду, в якому працює суддя.

6. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з питань кваліфікаційної атестації може бути оскаржено до суду лише у разі порушення встановленого законом порядку розгляду питання.

Глава 14. ПОВНОВАЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КОМІСІЙ ЩОДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУДДІВ

Стаття 96. Загальні умови дисциплінарної відповідальності суддів

Суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, з підстав, передбачених законом про статус суддів.

Стаття 97. Дисциплінарне провадження щодо судді

1. Дисциплінарне провадження — це процедура розгляду визначеним законом органом офіційного звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

2. Право ініціювати питання про дисциплінарну відповідальність судді належить: народним депутатам України; Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини; Голові Верховного Суду України (голові вищого спеціалізованого суду — щодо суддів відповідного спеціалізованого суду, за винятком ініціювання звільнення судді); Міністру юстиції України; голові відповідної ради суддів; членам Ради суддів України.

3. Не допускається зловживання правом, зазначеним у частині другій цієї статті, зокрема ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав і використання вказаного права як способу тиску на суддю у зв'язку із здійсненням ним правосуддя.

4. Дисциплінарне провадження щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді або порушення судді присяги, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Стаття 98. Органи, що здійснюють дисциплінарне провадження

Дисциплінарне провадження здійснюють:

1) кваліфікаційні комісії суддів — щодо суддів місцевих судів;

2) Вища кваліфікаційна комісія суддів України — щодо суддів апеляційних судів та Касаційного суду України;

3) Вища рада юстиції — щодо суддів вищих спеціалізованих судів та суддів Верховного Суду України.

Стаття 99. Порядок дисциплінарного провадження щодо судді

1. Дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи та розгляд дисциплінарної справи і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

2. Вища рада юстиції здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів Верховного Суду України та суддів вищих спеціалізованих судів у порядку, встановленому законом про Вищу раду юстиції.

Стаття 100. Рішення у дисциплінарній справі судді

1. Рішення у дисциплінарній справі судді приймається більшістю голосів членів кваліфікаційної комісії суддів, присутніх на засіданні.

2. Рішення у дисциплінарній справі повинно містити назву комісії, прізвище, ім'я, по батькові і посаду судді, який притягається до дисциплінарної відповідальності, обставини дій, що тягнуть дисциплінарну відповідальність, пояснення судді і відомості, що характеризують його особу, мотиви прийнятого рішення з посиланням на докази, вказівку на міри дисциплінарної відповідальності, застосовані до судді, або підстави закриття справи, а також порядок і строк оскарження рішення.

3. При накладенні на суддю дисциплінарного стягнення враховуються характер проступку, його наслідки, особа судді, ступінь його вини, обставини, що впливають на обрання міри дисциплінарної відповідальності.

4. Якщо комісією прийнято рішення про відсутність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, комісія закриває дисциплінарне провадження та повідомляє про це заінтересованих осіб.

5. Дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше шести місяців після виявлення дисциплінарного проступку, не враховуючи часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

6. Оскарження суддею рішення кваліфікаційної комісії суддів та рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про притягнення його до дисциплінарної відповідальності здійснюється відповідно до вимог цього Закону.

Стаття 101. Оскарження рішень у дисциплінарній справі судді

1. Суддя місцевого суду може оскаржити рішення кваліфікаційної комісії суддів про притягнення його до дисциплінарної відповідальності до Вищої ради юстиції не пізніше одного місяця з наступного дня після вручення йому копії рішення. Скарга подається через кваліфікаційну комісію, яка постановила рішення.

2. Кваліфікаційна комісія суддів не пізніш як у триденний строк після одержання скарги надсилає її разом з матеріалами дисциплінарної справи до Вищої ради юстиції.

3. Суддя, притягнутий до дисциплінарної відповідальності за рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, може оскаржити це рішення до Вищої ради юстиції в порядку, зазначеному в частині першій цієї статті. Вища кваліфікаційна комісія суддів України не пізніш як у триденний строк після одержання скарги судді надсилає її разом з матеріалами дисциплінарної справи до Вищої ради юстиції.

4. Розгляд скарг Вищою радою юстиції здійснюється відповідно до закону про Вищу раду юстиції.

Розділ V. СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Глава 15. ЗАСАДИ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 102. Суддівське самоврядування в Україні

1. Для вирішення питань внутрішньої діяльності судів в Україні діє суддівське самоврядування, тобто самостійне колективне вирішення зазначених питань професійними суддями.

2. До питань внутрішньої діяльності судів належать питання організаційного забезпечення судів та діяльності суддів, соціальний захист суддів та їх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані із здійсненням правосуддя. Рішення з зазначених питань органами суддівського самоврядування приймаються відповідно до закону.

3. Порядок здійснення суддівського самоврядування визначається відповідно до Конституції України цим Законом, законом про статус суддів, іншими законами, а також регламентами і положеннями, що приймаються органами суддівського самоврядування згідно з цим Законом.

Стаття 103. Завдання органів суддівського самоврядування

1. Суддівське самоврядування є однією з найважливіших гарантій забезпечення незалежності судів і суддів. Завданням органів суддівського самоврядування є вирішення питань внутрішньої діяльності судів, у тому числі щодо:

1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів судової влади; зміцнення незалежності судів, захисту від втручання в їх діяльність;

2) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення судів та контролю за додержанням встановлених нормативів вказаного забезпечення;

3) погодження призначення суддів на посади в судах загальної юрисдикції, призначення суддів Конституційного Суду України та суддів до складу Вищої ради юстиції і обрання до кваліфікаційних комісій суддів;

4) заохочення суддів та працівників апарату суддів;

5) здійснення контролю за організацією діяльності судів та інших структур у системі судової влади.

2. Діяльність органів суддівського самоврядування має сприяти створенню належних організаційних та інших умов для забезпечення нормальної діяльності судів і суддів, утверджувати незалежність суду, забезпечувати захист суддів від втручання в судову діяльність, а також підвищувати рівень роботи з кадрами у системі судів.

Стаття 104. Організаційні форми суддівського самоврядування

1. Організаційними формами суддівського самоврядування є збори суддів, конференції суддів, з'їзд суддів України, ради суддів та їх виконавчі органи.

2. Суддівське самоврядування в Україні здійснюється через:

1) збори суддів місцевого суду, апеляційного суду, Апеляційного суду України, Касаційного суду України, вищого спеціалізованого суду, Верховного Суду України;

2) конференції суддів загальних (крім військових) місцевих та апеляційних судів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;

3) конференцію суддів військових судів;

4) конференції суддів спеціалізованих судів;

5) з'їзд суддів України.

Глава 16. ЗБОРИ СУДДІВ ТА КОНФЕРЕНЦІЇ СУДДІВ

Стаття 105. Збори суддів

1. Збори суддів — це зібрання суддів відповідного суду, на якому вони обговорюють питання внутрішньої діяльності цього суду та приймають колективні рішення з обговорюваних питань.

2. Збори суддів місцевого суду скликаються головою відповідного суду як за власною ініціативою, так і на вимогу не менш як третини від загальної кількості суддів даного суду. Збори суддів апеляційних судів та Касаційного суду України скликаються президією відповідного суду за власною ініціативою, або за пропозицією голови суду, або на вимогу не менш як однієї третини від загальної кількості суддів даного суду.

3. Збори суддів місцевого суду скликаються у міру необхідності, але не рідше одного разу на шість місяців. Збори суддів апеляційних судів та Касаційного суду України скликаються не рідше одного разу у три місяці.

4. Збори суддів місцевого суду є повноважними, якщо на них присутні не менше як дві третини від загальної кількості суддів даного суду. Збори суддів апеляційних судів та Касаційного суду України є повноважними, якщо на них присутні більше половини від загальної кількості суддів даного суду. На збори суддів можуть запрошуватися працівники апарату суду, інші особи. У голосуванні беруть участь лише судді даного суду.

5. Збори суддів обговорюють питання, що стосуються внутрішньої діяльності суду чи роботи конкретних суддів або працівників апарату суду, та приймають з цих питань рішення, що є обов'язковими для суддів даного суду. Збори суддів заслухо-

вують звіти суддів, які займають адміністративні посади в даному суді, та керівників структурних підрозділів апарату суду. Збори суддів місцевих та апеляційних судів обирають делегатів на відповідні конференції суддів, а збори суддів Апеляційного суду України та Касаційного суду України — делегатів на з'їзд суддів України.

6. Збори суддів можуть звертатися з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності суду до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і дати відповідь по суті пропозицій.

7. Збори суддів можуть обговорювати питання щодо практики застосування законодавства, виробляти відповідні пропозиції щодо удосконалення цієї практики та законодавства і вносити свої пропозиції на розгляд конференцій суддів та з'їзду суддів України.

Стаття 106. Збори суддів Верховного Суду України та збори суддів вищого спеціалізованого суду, їх повноваження

1. Збори суддів Верховного Суду України, збори суддів вищого спеціалізованого суду скликаються президією відповідного суду за власною ініціативою, на пропозицію голови суду або на вимогу не менш як однієї третини від загальної кількості суддів даного суду.

2. Збори суддів Верховного Суду України, збори суддів вищого спеціалізованого суду скликаються у міру необхідності, але не рідше одного разу у три місяці.

3. Збори суддів Верховного Суду України та збори суддів вищого спеціалізованого суду є повноважними, якщо на них присутні більше половини від загальної кількості суддів даного суду. На збори суддів можуть запрошуватися працівники апарату суду, інші особи. У голосуванні беруть участь лише судді даного суду.

4. Збори суддів обговорюють питання, що стосуються внутрішньої діяльності суду або роботи конкретних суддів чи працівників апарату суду, та приймають з цих питань рішення, що є обов'язковими для суддів даного суду. Збори суддів заслуховують звіти суддів, які займають адміністративні посади в даному суді, та керівників структурних підрозділів апарату суду.

5. Збори суддів вищого спеціалізованого суду обговорюють питання, що виникли у судовій практиці, та вносять пропозиції на розгляд конференції суддів відповідних спеціалізованих судів, а також обирають делегатів на ці конференції.

6. Збори суддів Верховного Суду України обговорюють питання застосування законодавства, що виникли в судовій практиці, та пропозиції суддів Верховного Суду України щодо необхідності роз'яснень з окремих питань судової практики, а також обирають делегатів від Верховного Суду України на з'їзд суддів України.

7. Збори суддів Верховного Суду України та суддів вищого спеціалізованого суду можуть звертатися з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності суду до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які зобов'язані розглянути ці пропозиції і дати відповідь по суті пропозицій.

Стаття 107. Виконання рішень зборів суддів

1. Виконання рішень зборів суддів місцевого суду за дорученням зборів покладається на голову відповідного суду.

2. Виконання рішень зборів суддів у судах, в яких відповідно до цього Закону діють президії суду, покладається на ці президії.

Стаття 108. Конференції суддів

1. Конференція суддів — це зібрання представників суддів (делегатів) відповідних судів, на якому вони обговорюють питання діяльності цих судів та приймають колективне рішення з обговорюваних питань.

2. Конференція суддів відповідних судів:

1) обговорює і вирішує питання, що стосуються фінансування та організаційного забезпечення діяльності відповідних судів;

2) заслуховує звіти виконавчих органів конференції, інформації відповідних управлінь державної судової адміністрації;

3) визначає кількісний склад ради суддів та обирає її членів;

4) обирає членів відповідної кваліфікаційної комісії суддів;

5) розробляє пропозиції на розгляд з'їзду суддів України;

6) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності відповідних судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

7) обирає делегатів на з'їзд суддів України;

8) обговорює інші питання, віднесені до повноважень органів суддівського самоврядування.

3. Конференція суддів приймає рішення, що є обов'язковими для її виконавчих органів і суддів відповідних судів.

4. Конференція суддів обирає відкритим або таємним голосуванням з числа делегатів конференції раду суддів, яка є виконавчим органом конференції суддів.

Стаття 109. Порядок скликання конференцій суддів

1. Конференція суддів скликається не рідше ніж один раз на рік за рішеннями відповідної ради суддів. Конференція суддів може бути скликана також на вимогу не менш як однієї третини делегатів останньої конференції суддів. У разі невиконання радою суддів вказаної вимоги ініціатори скликання конференції (не менш як одна третина делегатів останньої конференції) утворюють організаційне бюро по скликанню конференції суддів, яке має повноваження ради суддів щодо скликання конференції.

2. Про час початку роботи конференції і питання, що виносяться на її обговорення, судді відповідних судів повідомляються не пізніш як за п'ятнадцять днів до початку конференції.

Стаття 110. Порядок проведення конференцій суддів

1. Конференція суддів вважається повноважною, якщо в її роботі беруть участь не менш як дві третини від загальної кількості делегатів відповідних судів. На конференції можуть бути присутні також судді, що не є делегатами конференції.

2. Делегати на конференцію обираються зборами суддів таємним або відкритим голосуванням на альтернативній основі при вільному висуненні кандидатур. Делегатами конференції військових судів є лише військові судді.

3. Конференцію суддів відкриває голова відповідної ради суддів, а у разі, якщо конференцію скликано не за рішенням ради суддів, —уповноважений представник організаційного бюро по скликанню конференції суддів.

4. Конференція суддів обирає відкритим голосуванням з числа делегатів конференції президію конференції у кількості, визначеній рішенням конференції, а також інші робочі органи конференції. Президія керує роботою конференції суддів.

5. Конференція суддів затверджує порядок денний конференції та визначає регламент її роботи.

6. У роботі конференції суддів можуть брати участь представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, навчальних та наукових закладів, правоохоронних органів, громадських організацій.

7. Рішення конференції суддів приймається більшістю голосів делегатів конференції відкритим або таємним голосуванням.

8. Інші питання порядку проведення конференції суддів регулюються регламентом відповідної конференції суддів.

Стаття 111. Ради суддів

1. У період між конференціями суддів функції суддівського самоврядування виконує відповідна рада суддів.

2. Рада суддів обирає зі свого складу голову ради, заступника голови і секретаря ради суддів. Голови апеляційних і вищих спеціалізованих судів та їх заступники, а також голова військової палати Апеляційного суду України та голова військової палати Касаційного суду України не можуть бути обрані головою відповідної ради суддів.

3. Рада суддів у період між конференціями суддів організовує виконання та контроль рішень конференції, а також вирішує питання про скликання конференції суддів. Повноваження і порядок роботи ради суддів визначаються цим Законом та положенням про неї, що затверджується конференцією суддів.

4. Рада суддів:

1) здійснює контроль за організацією діяльності відповідних судів та діяльністю відповідних структур державної судової адміністрації, заслуховує інформацію голів цих судів про їх діяльність;

2) розглядає питання правового захисту суддів, соціального захисту і побутового забезпечення суддів та їх сімей і приймає відповідні рішення;

3) вирішує відповідно до закону питання, пов'язані з призначенням суддів на адміністративні посади в судах;

4) заслуховує звіти членів відповідної кваліфікаційної комісії суддів про їх роботу у складі комісії;

5) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності відповідних судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

6) не менш як один раз на рік заслуховує інформацію державної судової адміністрації про забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції;

7) приймає інші рішення з питань, віднесених до її повноважень.

5. Рішення ради суддів є обов'язковими для суддів, які займають адміністративні посади у відповідних судах. Рішення ради суддів може бути скасовано лише конференцією суддів та зупинено рішенням Ради суддів України.

Глава 17. ВИЩІ ОРГАНИ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 112. З'їзд суддів України

1. Найвищим органом суддівського самоврядування є з'їзд суддів України.

2. З'їзд суддів України:

1) заслуховує звіт Ради суддів України про виконання завдань органів суддівського самоврядування щодо забезпечення незалежності судів і суддів, стан фінансування та організаційного забезпечення діяльності судів;

2) заслуховує інформацію Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та голови Державної судової адміністрації України про їх діяльність, може висловити недовіру голові Державної судової адміністрації України;

3) призначає та звільняє суддів Конституційного Суду України відповідно до Конституції України і закону;

4) призначає членів Вищої ради юстиції та приймає рішення про припинення їх повноважень відповідно до Конституції України і закону;

5) обирає членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

6) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності судів до органів і посадових осіб державної влади;

7) визначає кількісний склад Ради суддів України та обирає Раду суддів України;

8) розглядає інші питання суддівського самоврядування.

3. З'їзд суддів України приймає рішення, що є обов'язковими для всіх органів суддівського самоврядування та всіх професійних суддів.

Стаття 113. Порядок скликання з'їзду суддів України

1. Черговий з'їзд суддів України скликається Радою суддів України один раз у три роки. Позачерговий з'їзд суддів України може бути скликаний також на вимогу не менш як однієї третини конференцій суддів загальних судів, або на вимогу конференції суддів спеціалізованих судів, або на вимогу зборів суддів Верховного Суду України.

2. Рада суддів України приймає рішення про скликання чергового або позачергового з'їзду, схвалює попередній перелік питань, що виносяться на обговорення з'їзду, та визначає дату, місце проведення з'їзду і норму представництва суддів.

3. Для участі в роботі з'їзду суддів України можуть бути запрошені Президент України, народні депутати України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, члени Вищої ради юстиції, представники Уряду, інших центральних органів державної влади, представники навчальних і наукових закладів та установ, громадських організацій, інші особи.

4. У разі якщо Рада суддів України не скликає з'їзд суддів на вимогу конференцій чи зборів суддів відповідно до частини першої цієї статті, ініціатори скликання позачергового з'їзду утворюють організаційний комітет по скликанню з'їзду суддів України, що має повноваження Ради суддів України щодо скликання з'їзду. У цьому випадку організаційний комітет невідкладно публікує інформацію про його утворення в офіційних друкованих засобах масової інформації та призначає дату проведення позачергового з'їзду суддів не раніш як через два місяці з дня утворення організаційного комітету.

5. Судді усіх судів повідомляються про дату проведення з'їзду суддів України та питання, що виносяться на його розгляд, не пізніш як за 30 днів до початку роботи з'їзду.

Стаття 114. Обрання делегатів на з'їзд суддів України

1. Делегати на з'їзд суддів України обираються конференціями суддів, а делегати від Апеляційного суду України та Касаційного суду України — зборами суду, за нормою представництва, визначеною Радою суддів України. Збори суддів Конституційного Суду України обирають на з'їзд трьох делегатів з числа суддів цього суду.

2. Делегати на з'їзд суддів України обираються шляхом відкритого або таємного голосування на альтернативній основі, при вільному висуненні кандидатур для обрання.

Стаття 115. Порядок проведення з'їзду суддів України

1. З'їзд суддів України є повноважним, якщо в ньому бере участь не менш як дві третини від загальної кількості обраних делегатів.

2. З'їзд суддів України відкриває голова Ради суддів України, а у разі його відсутності — заступник голови чи секретар Ради суддів України.

3. З'їзд обирає шляхом відкритого голосування президію з'їзду у кількісному складі, який визначається рішенням з'їзду. Президія керує роботою з'їзду суддів України.

4. З'їзд обговорює і затверджує порядок денний та регламент своєї роботи, обирає мандатну комісію, секретаріат та інші робочі органи з'їзду.

5. Хід роботи з'їзду суддів України протоколюється.

6. Рішення з'їзду суддів України приймаються більшістю голосів делегатів, присутніх на з'їзді, відкритим або таємним голосуванням. Питання, зазначені у пунктах 3—5 частини другої статті 112 цього Закону, вирішуються з'їздом шляхом таємного голосування.

7. Інші питання порядку проведення з'їзду суддів України регулюються регламентом з'їзду суддів України, прийнятим з'їздом.

Стаття 116. Рада суддів України

1. У період між з'їздами суддів України вищим органом суддівського самоврядування є Рада суддів України.

2. Рада суддів України обирається з'їздом суддів України у кількісному складі, визначеному рішенням з'їзду. До складу Ради суддів України повинні бути обрані не менш як по одному представнику від суддів Апеляційного суду України, Касаційного суду України, конференції суддів військових судів, конференцій суддів відповідних спеціалізованих судів, суддів Верховного Суду України, а також суддів Конституційного Суду України. Представники суддів загальних місцевих та апеляційних судів повинні складати не менш як половину від загальної кількості членів Ради суддів України. Пропозиції щодо кандидатур до складу Ради суддів України можуть вносити делегації від конференцій чи зборів суддів, а також окремі делегати з'їзду.

3. Члени Ради суддів України на засіданні Ради обирають із свого складу голову Ради суддів України, його заступника та секретаря, а також президію Ради суддів України. Кількісний та персональний склад президії визначається Радою суддів України відповідно до положення про Раду суддів України.

4. Рада суддів України в період між з'їздами організовує виконання та контроль рішень з'їзду, а також вирішує питання про скликання з'їзду. Повноваження та порядок роботи Ради суддів України визначаються цим Законом та положенням про Раду суддів України, яке затверджується з'їздом суддів України.

5. Рада суддів України:

1) розробляє та організовує виконання заходів щодо забезпечення незалежності судів і суддів, поліпшення стану організаційного забезпечення діяльності судів;

2) розглядає питання правового захисту суддів, соціального захисту суддів та їх сімей і приймає відповідні рішення з цих питань;

3) здійснює контроль за організацією діяльності судів та діяльністю державної судової адміністрації, заслуховує інформацію голів судів і посадових осіб державної судової адміністрації про їх діяльність;

4) вирішує питання щодо призначення суддів на адміністративні посади в судах у випадках і порядку, передбачених цим Законом;

5) заслуховує звіти про роботу членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у складі Комісії;

6) звертається з пропозиціями щодо вирішення питань діяльності судів до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

7) має право зупиняти рішення рад суддів, що не відповідають Конституції України та закону чи суперечать рішенням з'їзду суддів України;

8) приймає інші рішення з питань, віднесених до її повноважень.

6. Рішення Ради суддів України є обов'язковими для всіх органів суддівського самоврядування. Рішення Ради суддів України може бути скасовано з'їздом суддів України.

Стаття 117. Забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування

Забезпечення роботи з'їзду суддів України, діяльності Ради суддів України, конференцій суддів та рад суддів здійснюється державною судовою адміністрацією за рахунок коштів Державного бюджету України згідно з вимогами розділу VI цього Закону.

Розділ VI. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ ТА ІНШІ ПИТАННЯ СУДОУСТРОЮ

Глава 18. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ

Стаття 118. Особливості забезпечення функціонування судової влади

1. Відповідно до Конституції України фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів забезпечує держава.

2. Забезпечення функціонування судової влади передбачає:

1) окреме визначення у Державному бюджеті України видатків на фінансування судів не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення правосуддя відповідно до закону;

2) законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів;

3) гарантування достатнього рівня соціального забезпечення суддів.

Стаття 119. Система забезпечення функціонування судової влади

1. В Україні діє єдина система забезпечення функціонування судової влади — судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України.

2. Організаційне забезпечення діяльності судів покладається на державну судову адміністрацію, що утворюється і функціонує відповідно до вимог цього Закону. Організаційне забезпечення діяльності судів відповідно до цього Закону становлять заходи фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного та організаційно-технічного характеру, спрямовані на створення умов для повного і незалежного здійснення правосуддя.

3. Судові органи, інші органи державної влади беруть участь в організаційному забезпеченні діяльності судів у випадках і порядку, передбачених цим та іншими законами.

Порядок організаційного забезпечення діяльності Конституційного Суду України встановлюється цим Законом, законом про Конституційний Суд України та іншими законами.

Стаття 120. Засади фінансування судів

1. Фінансування всіх судів в Україні здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності судів здійснюють:

1) Верховний Суд України, Конституційний Суд України, вищі спеціалізовані суди — щодо фінансового забезпечення діяльності цих судових установ;

2) Державна судова адміністрація України — щодо фінансового забезпечення діяльності всіх інших судів загальної юрисдикції, а також діяльності кваліфікаційних комісій суддів усіх рівнів, органів суддівського самоврядування та державної судової адміністрації.

3. Видатки на утримання судів у Державному бюджеті України визначаються окремими рядками по загальних судах і спеціалізованих судах, а також окремими рядками по місцевих судах, апеляційних судах (у тому числі Апеляційному суду України), військових судах (місцевих та апеляційних разом) та окремо по Касаційному суду України та кожному вищому спеціалізованому суду. Ці видатки не можуть бути скорочені в поточному фінансовому році.

4. Державна судова адміністрація України розробляє і затверджує за погодженням з Радою суддів України єдині нормативи фінансового забезпечення судів загальної юрисдикції. Нормативи доводяться до кожного суду і повинні переглядатися не рідше одного разу на три роки. Кошторис витрат на утримання кожного суду затверджується на підставі зазначених нормативів.

5. Відповідальність за фінансове забезпечення діяльності кожного суду згідно з затвердженими нормативами покладається на державну судову адміністрацію. Контроль за додержанням вимог цього Закону щодо фінансування судів здійснює Рада суддів України, а також органи державної влади, визначені законом.

Стаття 121. Порядок фінансування судів

1. Суди загальної юрисдикції фінансуються на підставі кошторисів і помісячних розписів видатків, затверджених відповідно до вимог цього Закону, в межах річної суми видатків, передбачених Державним бюджетом України на поточний фінансовий рік, у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

2. Видатки на утримання судів не пізніше 10 числа кожного місяця перераховуються органами Державного казначейства України на рахунки Верховного Суду України, інших судових установ — головних розпорядників бюджетних коштів та на рахунки територіальних управлінь державної судової адміністрації — для фінансування органів та установ, передбачених пунктом 2 частини другої статті 120 цього Закону.

3. У разі якщо Державний бюджет України на поточний фінансовий рік не прийнято, суди фінансуються в порядку, встановленому Бюджетним кодексом України.

Стаття 122. Матеріально-технічне забезпечення судів

1. Матеріально-технічне забезпечення місцевих судів покладається на державну судову адміністрацію і здійснюється на підставі замовлень відповідного суду, в межах кошторису на утримання даного суду. Щодо забезпечення військових судів державна судова адміністрація взаємодіє з відповідними установами Міністерства оборони України. Особовий склад військових судів користується всіма видами військового спорядження нарівні з особовим складом військових частин і установ Міністерства оборони України.

2. Суди та інші установи, що мають статус юридичної особи, забезпечують поточні потреби своєї діяльності самостійно або на підставі окремих замовлень через державну судову адміністрацію. Витрати на потреби капітального ремонту, реконструкції та нового будівництва приміщень судів, а також інші капітальні витрати здійснюються через державну судову адміністрацію.

Стаття 123. Заробітна плата, побутове забезпечення та соціальний захист суддів і працівників судів

1. Розмір заробітної плати (грошового забезпечення) судді повинен забезпечувати його фінансову незалежність, визначається відповідно до закону про статус суддів та інших нормативно-правових актів щодо умов оплати праці суддів і не може бути зменшений.

2. Розмір заробітної плати працівників апарату судів та працівників державної судової адміністрації, їх побутове забезпечення і рівень соціального захисту визначаються законом про державну службу, іншими нормативними актами і не можуть бути меншими, ніж у відповідних категорій державних службовців апаратів законодавчої та виконавчої влади.

3. Державна судова адміністрація несе видатки на поховання та увічнення пам'яті суддів, у тому числі суддів у відставці.

Стаття 124. Представницькі витрати судів

У кошторисах Верховного Суду України, Конституційного Суду України та вищих спеціалізованих судів передбачаються кошти на представницькі витрати.

Глава 19. ДЕРЖАВНА СУДОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

Стаття 125. Статус державної судової адміністрації

1. Державна судова адміністрація становить систему органів, що складається з Державної судової адміністрації України та територіальних управлінь державної судової адміністрації.

2. Державна судова адміністрація України є центральним органом виконавчої влади, що здійснює організаційне забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, а також інших органів та установ судової системи відповідно до цього Закону. Організаційне забезпечення діяльності Верховного Суду України, Конституційного Суду України та вищих спеціалізованих судів здійснюється апаратами цих судів.

3. Територіальні управління державної судової адміністрації утворюються в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі. Територіальні управління державної судової адміністрації підпорядковуються Державній судовій адміністрації України. У структурі Державної судової адміністрації України утворюється структурний підрозділ по управлінню організаційним забезпеченням військових судів.

4. Посадові особи державної судової адміністрації є державними службовцями.

5. Державна судова адміністрація України є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс та рахунки в установах банку.

Стаття 126. Повноваження державної судової адміністрації

1. Державна судова адміністрація:

1) забезпечує належні умови діяльності судів загальної юрисдикції, кваліфікаційних комісій суддів, органів суддівського самоврядування, Академії суддів України;

2) вивчає практику організації діяльності судів, розробляє і вносить у встановленому порядку пропозиції щодо її вдосконалення;

3) вивчає кадрові питання апарату судів, прогнозує необхідну потребу у спеціалістах, здійснює через Міністерство юстиції України та інші органи замовлення на підготовку відповідних спеціалістів;

4) веде статистичний і персональний облік даних про кадри судів, готує матеріали щодо призначення, обрання та звільнення суддів;

5) забезпечує необхідні умови для підвищення кваліфікації суддів і працівників апарату судів, створює систему підвищення кваліфікації;

6) організовує проходження навчальної практики в судових установах і розробляє відповідні програми;

7) організовує роботу по веденню судової статистики, діловодства та архіву; контролює стан діловодства в судах загальної юрисдикції;

8) готує матеріали для формування пропозицій щодо бюджету судів та здійснює заходи щодо їх фінансування відповідно до цього Закону;

9) виконує функції головного розпорядника бюджетних коштів у випадках, передбачених цим Законом;

10) здійснює матеріальне і соціальне забезпечення суддів, у тому числі суддів у відставці, а також працівників апарату судів;

11) забезпечує медичне обслуговування і санаторно-курортне лікування суддів та працівників апарату судів, вживає заходів щодо забезпечення їх благоустроєним житлом;

12) забезпечує у взаємодії з органами суддівського самоврядування, судами та іншими правоохоронними органами незалежність, недоторканність і безпеку суддів;

13) організовує та фінансує будівництво і ремонт будинків та приміщень судів, а також забезпечує їх технічне оснащення;

14) організовує впровадження в судах комп'ютеризації для судочинства, діловодства та інформаційно-нормативного забезпечення судової діяльності; забезпечує суди необхідними технічними засобами фіксування судового процесу;

15) здійснює зв'язки з відповідними органами та установами, в тому числі інших держав, з метою вдосконалення організаційного забезпечення діяльності судів;

16) організовує діяльність служби судових розпорядників;

17) разом з Радою суддів України визначає нормативи навантаження суддів у судах усіх рівнів та виробляє пропозиції щодо кількості суддів у відповідних судах;

18) здійснює інші повноваження, визначені законом.

2. Державна судова адміністрація здійснює свої повноваження відповідно до Конституції України, цього та інших законів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів, положення про державну судову адміністрацію, рішень з'їзду суддів України та Ради суддів України.

Стаття 127. Голова Державної судової адміністрації України

1. Державну судову адміністрацію очолює Голова Державної судової адміністрації України.

2. Голова Державної судової адміністрації України призначається на посаду і звільняється з посади Президентом України в порядку, встановленому для призначення керівників центральних органів виконавчої влади, за поданням Прем'єр-міністра України, погодженим з Радою суддів України. Голова Державної судової адміністрації України може бути звільнений з посади також за рекомендацією з'їзду суддів України.

3. Голова Державної судової адміністрації України не має права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої діяльності у позаробочий час, входити до складу керівного органу чи наглядової ради господарської організації, що має на меті одержання прибутку.

4. Голова Державної судової адміністрації України:

1) керує діяльністю державної судової адміністрації, несе персональну відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

2) організовує роботу Державної судової адміністрації України;

3) призначає на посади та звільняє з посад працівників державної судової адміністрації відповідно до закону та положення про державну судову адміністрацію;

4) затверджує положення про структурні підрозділи Державної судової адміністрації України та визначає службові обов'язки працівників Державної судової адміністрації України;

5) встановлює посадові оклади працівникам державної судової адміністрації, присвоює їм ранги державного службовця відповідно до закону, застосовує заохочення та накладає дисциплінарні стягнення відповідно до законодавства;

6) інформує про діяльність державної судової адміністрації Раду суддів України;

7) бере участь у підготовці пропозицій до проекту Державного бюджету України щодо фінансування судової влади.

8) здійснює інші передбачені законом повноваження.

5. Голова Державної судової адміністрації України з питань, що належать до його повноважень, видає накази та розпорядження.

6. Голова Державної судової адміністрації України має заступників, які призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України, погодженим з Радою суддів України. Обов'язки заступників визначаються Головою Державної судової адміністрації України.

Стаття 128. Територіальні управління державної судової адміністрації

1. Територіальні управління державної судової адміністрації є територіальними органами Державної судової адміністрації України.

2. Територіальне управління державної судової адміністрації очолює начальник, який призначається на посаду і звільняється з посади Головою Державної судової адміністрації України за погодженням з Радою суддів України.

3. Структуру і штатний розпис територіального управління державної судової адміністрації затверджує Голова Державної судової адміністрації України за поданням начальника територіального управління державної судової адміністрації.

4. Територіальне управління державної судової адміністрації є юридичною особою, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс і рахунки в установах банку.

5. Територіальні управління державної судової адміністрації здійснюють свою діяльність на основі положення про державну судову адміністрацію, яке затверджується указом Президента України за поданням Прем'єр-міністра України, погодженим із Радою суддів України.

Глава 20. ІНШІ ПИТАННЯ СУДОУСТРОЮ УКРАЇНИ

Стаття 129. Академія суддів України

1. З метою вирішення питань забезпечення судів кваліфікованими кадрами суддів та працівників апарату при Державній судовій адміністрації України функціонує Академія суддів України. Академія суддів України є державним вищим навчальним закладом, що здійснює підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації суддів і працівників апарату судів.

2. Завданнями Академії суддів України є:

1) підготовка кадрів на посади суддів із числа осіб, які мають вищу юридичну освіту та відповідають вимогам, встановленим законом до кандидатів на посаду судді;

2) підвищення кваліфікації суддів та працівників апарату судів;

3) проведення наукових досліджень з питань вдосконалення організації та діяльності судів;

4) вивчення світового досвіду організації діяльності судів;

5) науково-методичне забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції та Конституційного Суду України.

3. Академія суддів України здійснює свою діяльність відповідно до статуту, який затверджується Головою Державної судової адміністрації України та Головою Верховного Суду України за погодженням з Радою суддів України.

4. Академія суддів України є юридичною особою, має свою печатку та рахунки в установах банку.

Стаття 130. Апарат суду

1. Організаційне забезпечення роботи суду здійснює його апарат, який очолює керівник апарату (завідуючий секретаріатом). Завідуючий секретаріатом підпорядковується голові суду і координує свою діяльність з відповідним територіальним управлінням державної судової адміністрації.

2. Правовий статус службовців, які працюють в апараті суду, визначається законом про державну службу. За умовами оплати праці, матеріально-побутового, медичного, санаторно-курортного та транспортного забезпечення працівники апарату суду прирівнюються до відповідних категорій службовців апарату вищого, центральних або місцевих органів виконавчої влади.

3. Структура і штатна чисельність апаратів місцевого суду, апеляційних судів та Касаційного суду України затверджуються в установленому порядку за поданням голови суду, в межах видатків на утримання відповідного суду.

4. Структура і штатний розпис апарату Верховного Суду України та апарату вищого спеціалізованого суду затверджуються президією відповідного суду за поданням голови цього суду, в межах видатків на утримання даного суду.

5. В апараті Верховного Суду України та апараті вищого спеціалізованого суду можуть створюватися управління, відділи, інші структурні підрозділи, що здійснюють свої функції на підставі положення про відповідний підрозділ, затвердженого Головою Верховного Суду України або головою вищого спеціалізованого суду.

6. До штату апарату судів входять також помічники суддів, наукові консультанти та судові розпорядники.

7. Суди є юридичними особами, мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, самостійний баланс і рахунки в установах банку.

Стаття 131. Бібліотеки судів

1. Для забезпечення судів нормативно-правовими актами, науковою спеціальною літературою, матеріалами судової практики в кожному суді створюється бібліотека суду. Фонди бібліотеки становлять друковані видання та комп'ютерні бази даних.

2. Положення про бібліотеку суду затверджується Головою Верховного Суду України.

Стаття 132. Служба судових розпорядників

1. У кожному суді діє служба судових розпорядників. Судові розпорядники забезпечують додержання особами, що знаходяться в суді, встановлених правил, виконання ними розпоряджень головуючого в судовому засіданні.

2. Судові розпорядники призначаються на посаду і звільняються з посади головою відповідного суду.

3. Судові розпорядники забезпечуються форменим одягом, зразки якого затверджуються Головою Державної судової адміністрації України за погодженням з Радою суддів України.

4. Судові розпорядники керуються у своїй діяльності цим Законом, вимогами процесуального закону, відповідними правилами та інструкціями, розпорядженнями голови суду та судді.

5. Порядок створення та діяльності служби судових розпорядників визначається положенням, яке затверджується Головою Державної судової адміністрації України за погодженням з Радою суддів України.

Стаття 133. Забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах

1. Підтримання громадського порядку в суді, припинення проявів неповаги до суду, а також охорону приміщень суду, виконання функцій щодо державного захисту суддів, працівників суду, забезпечення безпеки учасників судового процесу здійснює судова міліція.

2. Повноваження судової міліції та порядок її діяльності визначаються законом.

3. Охорона приміщень військових судів здійснюється військовими частинами гарнізону, на території якого знаходиться відповідний військовий суд.

Стаття 134. Символи судової влади

1. Символами судової влади є державні символи України — Державний Герб України та Державний Прапор України, порядок використання яких у приміщеннях судів встановлюється законом відповідно до вимог статті 20 Конституції України.

2. Суддя відправляє правосуддя в мантії, на якій закріплюється суддівський нагрудний знак встановленого зразка. Зразки мантії та нагрудного знака затверджує Рада суддів України.

Стаття 135. Посвідчення судді, народного засідателя, присяжного

1. Професійні судді, а також народні засідателі і присяжні мають посвідчення встановленого зразка.

2. Зразки посвідчення судді, посвідчення народного засідателя та посвідчення присяжного затверджуються Головою Верховного Суду України за погодженням з Радою суддів України.

3. Посвідчення суддів, обраних безстроково, підписує Голова Верховної Ради України. Посвідчення голів судів та їх заступників, призначених на посаду Президентом України, підписує Президент України. Посвідчення суддів загальних судів, призначених на посаду вперше, підписує Голова Верховного Суду України, а суддів спеціалізованого суду, призначених на посаду вперше, — голова відповідного спеціалізованого суду.

4. Посвідчення народних засідателів і посвідчення присяжних підписує голова суду, в якому здійснюють правосуддя народний засідатель або присяжний.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності і вводиться в дію з 1 червня 2002 року, крім положень, зазначених у пункті 2 цього розділу.

2. Положення цього Закону, що стосуються організації та здійснення повноважень спеціалізованих адміністративних судів, а також суддівського самоврядування щодо вказаних судів вводяться в дію після утворення системи адміністративних судів відповідно до цього Закону.

3. Після набрання чинності цим Законом:

1) районні, районні у містах, міські та міськрайонні суди, а також військові суди гарнізонів продовжують діяти як місцеві загальні суди і здійснюють судочинство у кримінальних і цивільних справах, а також у справах, що виникають з адміністративно-правових відносин, віднесених процесуальним законом до їх підсудності, у встановленому законом порядку, до введення в дію відповідних процесуальних законів, якими встановлюється новий порядок судочинства, відповідно до цього Закону;

2) Апеляційний суд Автономної Республіки Крим, апеляційні суди областей, міст Києва та Севастополя, апеляційні військові суди регіонів та апеляційний суд Військово-Морських Сил України продовжують діяти як апеляційні загальні суди та здійснювати судочинство у кримінальних і цивільних справах, а також у справах, що виникають з адміністративно-правових відносин, віднесених процесуальним законом до їх підсудності, у встановленому законом порядку, до введення в дію відповідних процесуальних законів, якими встановлюється новий порядок судочинства відповідно до цього Закону;

3) президії апеляційних судів формуються відповідно до вимог цього Закону у тримісячний строк і здійснюють передбачені ним повноваження президії апеляційного суду;

4) Апеляційний суд України утворюється відповідно до вимог цього Закону у шестимісячний строк і здійснює повноваження щодо розгляду в апеляційному порядку справ, віднесених до його підсудності процесуальним законом, з моменту, визначеного відповідним процесуальним законом;

5) Касаційний суд України утворюється відповідно до вимог цього Закону у шестимісячний строк і здійснює повноваження щодо розгляду справ, віднесених до його підсудності процесуальним законом, з моменту, визначеного відповідним процесуальним законом;

6) Господарські суди Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, апеляційні господарські суди, Вищий господарський суд України продовжують діяти відповідно як місцеві спеціалізовані суди, апеляційні спеціалізовані суди, вищий спеціалізований суд і здійснюють судочинство у господарських справах, віднесених до їх підсудності Господарським процесуальним кодексом України, у встановленому законом порядку;

7) президія та Пленум Вищого господарського суду України формуються у тримісячний строк відповідно до вимог цього Закону і здійснюють передбачені ним повноваження президії та Пленуму вищого спеціалізованого суду;

8) судді всіх судів загальної юрисдикції здійснюють повноваження судді відповідного суду, передбачені цим Законом, до закінчення строку, на який вони обрані чи призначені.

Щодо суддів, переведених на посади до судів нижчого рівня, які утворюються відповідно до цього Закону, зберігаються існуючі на момент переведення умови матеріального, соціально-побутового та медичного забезпечення судді — до внесення відповідних змін до закону про статус суддів.

Голови всіх судів та їх заступники (крім Голови Верховного Суду України та його заступників), обрані чи призначені на посаду голови суду або заступника голови суду до набрання чинності цим Законом, здійснюють повноваження, визначені цим Законом, до закінчення строку, на який вони обрані чи призначені, але не довше п'яти років;

9) Верховний Суд України здійснює передбачені цим Законом повноваження Верховного Суду України. До утворення Касаційного суду України Верховний Суд України здійснює касаційний розгляд справ, віднесених до повноважень Касаційного суду України, в порядку, визначеному процесуальним законом.

Судові палати Верховного Суду України утворюються та називаються відповідно до вимог цього Закону;

10) Президія Верховного Суду України формується відповідно до вимог цього Закону у тримісячний строк і здійснює передбачені ним повноваження Президії Верховного Суду України;

11) Пленум Верховного Суду України здійснює передбачені цим Законом повноваження Пленуму Верховного Суду України у складі та в порядку, визначених цим Законом;

12) Голова Верховного Суду України, обраний на посаду до набрання чинності цим Законом, здійснює передбачені ним повноваження Голови Верховного Суду України до обрання Голови Верховного Суду України в порядку, встановленому цим Законом, але не довше двох років;

13) Перший заступник та заступники Голови Верховного Суду України, обрані (призначені) на зазначені посади до набрання чинності цим Законом, здійснюють повноваження відповідно Першого заступника та заступників Голови Верховного Суду України, передбачені цим Законом, до призначення на ці посади в порядку, встановленому цим Законом, але не довше трьох років;

14) Голови судових палат Верховного Суду України, призначені на посади до набрання чинності цим Законом, здійснюють повноваження голови судової палати Верховного Суду України, передбачені цим Законом, до закінчення строку, на який вони призначені, але не довше трьох років. Заступники голів судових палат, призначені на посаду до набрання чинності цим Законом, здійснюють повноваження заступника голови судової палати Верховного Суду України, передбачені цим Законом, до закінчення строку, на який вони призначені, але не довше п'яти років;

15) судові палати Верховного Суду України з питань юрисдикції спеціалізованих судів утворюються у складі не більше дванадцяти суддів кожна.

Формування Судової палати в господарських справах Верховного Суду України здійснюється в межах його штатної чисельності протягом трьох місяців. Судова палата в адміністративних справах Верховного Суду України формується в межах його штатної чисельності після утворення Вищого адміністративного суду України відповідно до вимог цього Закону.

Протягом п'яти років до складу судових палат Верховного Суду України у справах спеціалізованих юрисдикцій можуть бути призначені судді, стаж роботи яких у відповідних апеляційних судах становить менше п'яти років;

16) до утворення системи адміністративних судів відповідно до цього Закону розгляд справ, віднесених до підсудності адміністративних місцевих судів, здійснюють місцеві загальні суди, а справ, що належать до підсудності адміністративних апеляційних судів та Вищого адміністративного суду України, — відповідні загальні апеляційні суди та Касаційний суд України, в порядку, встановленому процесуальним законом, шляхом запровадження спеціалізації суддів з розгляду справ адміністративної юрисдикції, в тому числі утворення судових колегій у справах зазначеної юрисдикції, до введення в дію процесуального закону, що регулює порядок розгляду справ даної юрисдикції відповідно до цього Закону .

Формування системи адміністративних судів здійснюється протягом трьох років;

17) формування списків народних засідателів відповідно до цього Закону здійснюється не пізніше шести місяців, а формування списків присяжних — у строк, визначений процесуальним законом, що передбачає участь присяжних у здійсненні правосуддя;

18) кваліфікаційні комісії суддів і Вища кваліфікаційна комісія суддів України здійснюють передбачені цим Законом повноваження до сформування цих комісій відповідно до вимог цього Закону, але не довше шести місяців (Вища кваліфікаційна комісія суддів України — не довше одного року);

19) ради суддів та Рада суддів України формуються та здійснюють повноваження відповідно до вимог цього Закону;

20) державна судова адміністрація утворюється згідно з цим Законом до 1 січня 2003 року. До утворення державної судової адміністрації зберігається існуючий порядок організаційного забезпечення та фінансування діяльності судів.

До 1 січня 2003 року фінансування і матеріально-технічне забезпечення місцевих та апеляційних судів здійснюються в обсязі, передбаченому Законом України «Про Державний бюджет України на 2002 рік».

4. Кабінету Міністрів України:

до 1 вересня 2002 року забезпечити Апеляційний суд України, Касаційний суд України, Державну судову адміністрацію України та територіальні управління державної судової адміністрації службовими приміщеннями, транспортом, іншими необхідними для їх функціонування матеріально-технічними ресурсами;

щорічно передбачати у проекті закону про Державний бюджет України окремим рядком виділення коштів на здійснення судово-правової реформи до завершення формування системи судів відповідно до цього Закону та запровадження в повному обсязі нового порядку судочинства згідно з вимогами Конституції України;

у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом привести у відповідність з ним свої нормативно-правові акти та забезпечити перегляд відомчих нормативних актів; затвердити положення про порядок оплати праці народних засідателів і присяжних; внести на розгляд Верховної Ради України протягом трьох місяців після набрання чинності цим Законом проекти законів про внесення змін до відповідних законів з метою їх узгодження з цим Законом.

5. Комітету Верховної Ради України з питань правової політики у тримісячний строк після набрання чинності цим Законом підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України проект закону про внесення змін до Закону України «Про статус суддів», що випливають із цього Закону.

6. Визнати такими, що втратили чинність з дня набрання чинності цим Законом:

Закон України «Про судоустрій» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1981 р., додаток до № 24, ст. 357; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 35, ст. 508; 1994 р., № 26, ст. 204; 1999 р., № 4, ст. 35; 2000 р., № 50, ст. 436; 2001 р., № 9, ст. 38, № 40, ст. 191);

Закон України «Про господарські суди» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 36, ст. 469; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 32, ст. 455, № 48, ст. 661; 1993 р., № 33, ст. 348; 1997 р., № 18, ст. 124; 2001 р., № 40, ст. 194), крім пункту 8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення»;

Закон України «Про кваліфікаційні комісії, кваліфікаційну атестацію і дисциплінарну відповідальність суддів судів України» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 22, ст. 140; 2001 р., № 40, ст. 192);

Закон України «Про органи суддівського самоврядування» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 22, ст. 138; 2001 р., № 33, ст. 181).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 лютого 2002 року.
№ 3018-III.

Все мы сегодня - поневоле экспериментаторы. Рыночное разнообразие с каждым днем становится все более тяжким испытанием для наших кошельков и нервов.

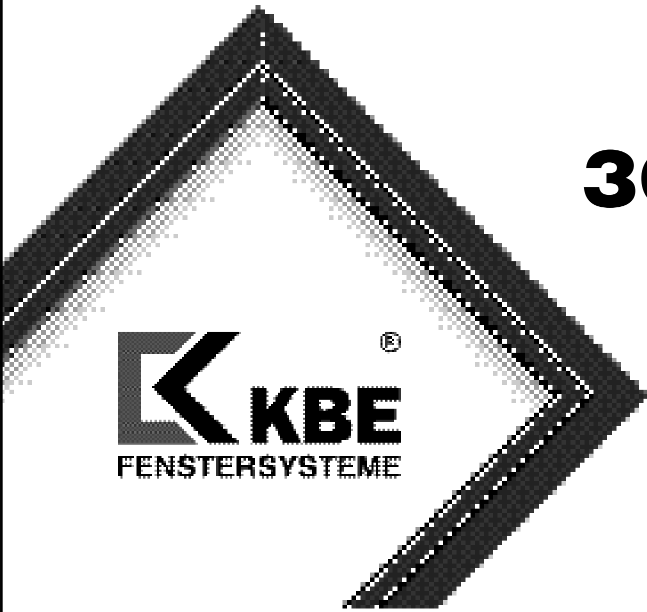
Диковинка начала 90-х - металлопластиковые окна и двери, превратились в привычный атрибут современного строительства и ремонта. Форму, как известно, определяет содержание. Из трухлявых бревен дом не выстроишь, а изготовленное из некачественного профиля окно доставит владельцу одни огорчения вместо желанного комфорта. Именно от качества профиля окна зависит тепло в квартире, звукоизоляция и самое главное - долговечность.

Одной из солидных и авторитетных в области производства металлопластикового профиля является немецкая фирма КВЕ, созданная в 1980 году. В мировой табели о рангах среди производителей пластика для окон, дверей и фасадов КВЕ по праву занимает одно из ведущих мест. КВЕ провозглашает своей философией научный подход, высокое качество, постоянные инновации и долгосрочный сервис.

Все системы КВЕ обладают рядом прекрасных качеств:

- долговечность. В течение сорока лет профиль не теряет своих механических свойств и практически не меняет цвет.
- простота в уходе. Окна не нуждаются в ремонте и покраске, достаточно время от времени протирать их от пыли.
- шумоизоляция. За счет уплотнительной системы и стеклопакета в помещении всегда уют и тишина.
- теплоизоляция. Окна из профиля КВЕ с соответствующими стеклопакетами не выпускают тепло наружу зимой и не дают перегреться помещению летом.
- безопасность для здоровья, экологичность. Твердый ПВХ является химически нейтральным веществом, что обусловило его такое широкое распространение во всем мире. Например, в Германии из ПВХ изготавливаются сосуды для хранения донорской крови и плазмы.
- дизайн. Благодаря широкому ассортименту, окна КВЕ отлично вписываются в любой архитектурный дизайн и подходят как для старых зданий, так и для построенных в современном стиле. Цветовая гамма из более, чем сорока цветов украсит любой интерьер и экстерьер.

Не секрет, что каждый из нас охотнее прислушивается к мнению соседа, чем к изощренной, но навязчивой рекламе. Популярность того или иного товара или продукции - самое объективное и наиболее трудно достижимое его качество. Компания КВЕ - неизменный лидер потребительских предпочтений в номинации "Народное признание". Пользоваться доверием народа - прерогатива ведущих, надежных и сильных компаний, называемых во всем мире "брэндами". Купить продукцию брэнда - всегда удовольствие, потому что, не потратив лишних денег, мы приобретаем в долговременное пользование проверенный временем добротный товар.

ЗОЛОТОЕ ПРАВИЛО ДОВЕРИЯ

ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО КВЕ В УКРАИНЕ:
КИЕВ: тел.: (044) 296-67-96, 294-88-03, 294-81-22, 294-64-85, 294-89-03, факс (044) 296-53-94
ДНЕПРОПЕТРОВСК: тел.: (0562) 318-718, (056) 744-42-43

ПРОИЗВОДИТЕЛИ МЕТАЛЛОПЛАСТИКОВЫХ ОКОН:
КИЕВ (044): "Бекас" 513-27-05, "Викнопласт" 488-35-72, 488-34-90, "Домовик" 294-47-14, 290-23-77, "Легастр" 246-51-95, 235-83-28, "Парит
Киев" 246-10-75, 244-07-08, "Рей Вин" 468-14-49, "Томах" 414-46-98, "Эско" 488-05-11, 239-12-08, "Bars Co. Ltd." 417-04-27, 417-16-18,
ВИННИЦА (0432): "Ягуар-Фенстер" 52-30-11, 35-90-91, ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК (05692): "МикомПласт" 3-83-37, ДНЕПРОПЕТРОВСК (0562)
"Вирто" 46-51-92,
36-57-79, "Стеклопласт" 37-74-93, 37-74-94, ДОНЕЦК (062(2)): "Микст" 382-61-28, "Фэнстерпласт" 55-41-34, 55-44-38, ЖИТОМИР (0412):
Сервис" 20-30-99, 36-15-57, ЗАПОРОЖЬЕ (0612): "Баланс" 13-17-03, 39-98-40, "Мия" 35-41-95, ИВАНО-ФРАНКОВСК (0342): "Экстим" 55-9
95, 55-91-17, КРЕМЕНЧУГ (05366): "Паритет Плюс" 5-32-19, 5-47-43, КРИВОЙ РОГ (0564): "Европейский Дом" 74-62-45, "Конкорд" 29-34-7
28-02-22, ЛЬВОВ (0322): "Львиввикнопласт" 75-77-77, 97-16-42, МАРИУПОЛЬ (0629): "Опытно-экперментальный з-д" 34-22-75, 34-32-31,
ОДЕССА (0482): "Центр оконных технологий" 34-11-07, РОВНО (0362): "Захидспецпрофиль" 22-08-27, 22-11-36, СИМФЕРОПОЛЬ (0652):
"Васько" 27-68-17, 27-22-93, "Голландский Дом" 57-49-55, 51-86-25, "Элим" 51-10-00, 24-98-11, УЖГОРОД (03122): "Стимул Плюс" 2-68-25,
54-60, ХАРЬКОВ (0572): "Марущенко" 51-67-48, 49-52-72, "МДМ" 19-52-31, "Профиль М" 14-28-17, 14-28-19, ХЕРСОН (0552):
"Херсонкабельторг" 27-15-37, 27-14-86

Постановлением № 26/196/01 от 19.02.2002 г. Хозяйственный суд Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск-27 ул. Куйбышева, 1а) признал банкротом Сельськохозяйственный производственный кооператив им. Шевченко, Днепропетровская обл., Павлоградский район, с. Кочережки, ул. Ленина,11, р/с № 26000266301001 в АКБ «Украина», МФО № 305103, код ОКПО № 03742191.

Открыта ликвидационная процедура.

Ликвидатором назначен Селищев А. И., лицензия АА №249957 (49017, г. Днепропетровск, а/я 1140).

ЧП «Силует» (г. Києв, ул. Сортировочная, 2. Код ОКПО — 30936818, индивидуальный налоговый номер 309368126134, зарегистрированное Харьковской РГА, г. Киева, свидетельство № 05080 от 02.06.2000 г.) сообщает о своей ликвидации.

Претензии принимаются в течении одного месяца со дня опубликования объявления.

ОБЪЯВЛЯЕТСЯ

ТЕНДЕР

на поставку сырья

на 2002 год

для ОАО "Азот", г.Черкассы

Условия тендера на www.eti.kiev.ua, http://eti.kiev.ua

Державно-акціонерний спеціалізований імпортно-експортний банк України «Укрспецімпексбанк»

Повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 10 травня 2002 року о 12.00 годині за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 36.

Порядок денний:

1. Затвердження результатів підписки на акції п'ятої емісії банку.
2. Приведення установчих документів банку у відповідність до вимог Закону України «Про банки і банківську діяльність».
3. Звіти виконавчих органів банку.
4. Стан претензійно-правової роботи.
5. Визначення основних напрямів діяльності та розвитку банку на період 2002 — 2005 р. р.

Реєстрація акціонерів (їх представників), які прибули для участі у зборах, буде проводитись з 11.20 до 11.50 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації представникам акціонерів необхідно мати при собі паспорт та документ, що засвідчує їх повноваження.

Правління.

Хозяйственным судом Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1а, тел. 47-88-63) вынесено решение о признании банкротом и открыта ликвидационная процедура по:

Закрытого акционерного общества «Агрофирма им. Ильича», ОКПО 03742216, Днепропетровская обл., Павлоградский район, с. Богуслав, дело № Б 24/210/01 от 26.02.2002 г.

Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Котенко Александр Сергеевич, лицензия АА № 249697.

Претензии кредиторов принимаются по адресу: 49098, г. Днепропетровск, а/я 4950, тел. (0562) 34-20-14, 34-20-15.

Харківська районна філія Харківського регіонального центру державного земельного кадастру повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом місяця за адресою: 62483, Харківська область, Харківський район, с. Комуніст, учбове містечко ХДАУ ім. Докучаєва, корп. 3, к. 142.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) порушив справу № Б15/3/02 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю торгової фірми «Бриз» (51900, м. Дніпродзержинськ, вул. Глаголєва,28/9. Розрахунковий рахунок 26008101121001 в Дніпродзержинському відділенні «Укрсоцбанк», МФО 305051, код 09305050).

Розпорядником майна боржника призначено Рябчия Сергія Владиславовича (ліц. № АА 047946), 49700, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахі,2, т.(0562) 658965.

Заяви з грошовими вимогами до боржника приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Очередное собрание акционеров ОАО «Брагиновский элеватор» состоится 8 мая 2002 г. в 12.00 по адресу: Днепропетровская область, Петропавловский район, ст. Брагиновка, ул. Полевая, 33.

Регистрация акционеров с 11.00 до 12.00.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 2000 — 2001 г.
2. Утверждение годового отчета и распределение прибыли за 2000 — 2001 г.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Отчет наблюдательного совета.
5. О распределении прибыли на 2002 г.
6. О приобретении доли в Уставном фонде ООО «Брагиновка».
7. Разное.

Для участия в собрании акционеру необходимо иметь документ, удостоверяющий личность.

Справки по тел.: (0531) 2-24-31.

Повідомлення

Доповнення до порядку денного зборів акціонерів **ВАТ Універсам № 23 «Дніпро»,** які відбудуться 29 березня 2002 року о 17 годині в приміщенні ВАТ Універсам № 23 «Дніпро».

1. Про звільнення та обрання членів Спостережної ради ВАТ Універсам № 23 «Дніпро».
2. Про звільнення та обрання членів Ревізійної комісії ВАТ Універсам № 23 «Дніпро».

Організаційний комітет з проведення загальних зборів акціонерів ВАТ Універсам № 23 «Дніпро».

Телефон для довідок (044): 546-74-33.

«Українська правнича колегія»

Адреса для листів: 01025, м. Київ-25, а/с 134

Тел.: 229-43-40, 229-75-90, 229-20-35, факс: 228-77-55

e-mail: upk@ukrnet.net

у справах про закордонні спадщини розшукує родичів:

— подружжя **Ісидора Солов'я** та **Моллі Горелік,** які народилися в Україні відповідно в 1885 та 1888 роках.

— **Василя Іванчишина,** який народився в Тернопільській області 13 березня 1923 року і мав братів **Степана** та **Михайла.**

— **Лени Розен**, яка народилася в 1891 році в Бобринську.

— подружжя **Ісаака Борсука** та **Дженні Крейсман**, які народилися в Україні в 1876 році.

Якщо є терпець, буде і млинець

Репортаж

(Початок на 1-й стор.).

Ще в метро стало зрозуміло: столиця гуляє! Чоловіки та жінки весело гомоніли, жартували, сміялись. Поступово рухаючись у потрібному напрямі, в мене створилося враження, що всі прямують саме туди. І недаремно — на зазвичай малолюдній території «Експоцентру» ніде було й яблуку впасти.

Незважаючи на натовп біля змонтованої сцени, починаю цілеспрямовано шукати родзинку свята — млинці. Проте це виявилося не так легко. Майже в кожній ятці продавали чебуреки і пиво, хот-доги і тістечка, шашлики й усіляку всячину. Тож якщо набратися терпцю і вистояти хвостату чергу (не менше двадцяти хвилин), то купити можна було все, крім млинців. Справжню заздрість викликали люди, які діставали з принесених «тормозків» традиційну страву та накривали імпровізовані галявини просто на лавах чи сходинках.

Та навіть коли омріяний млинець таки вдалося роздобути, з'ясувалося, що тісто має якийсь зеленуватий відтінок і неприємний запах. До того часу я вже втомилася від стояння у черзі, а ноги були відтоптані, тож настрій помітно погіршав. Не допоміг навіть святковий концерт — дорогою додому мріяла про спокій та... смажену картоплю.

Надія ГОРБАТЮК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Золоті зернятка сільської глибинки

Фестивалі

У вихідні Чернігів приймав двісті юних художників, співаків, танцюристів, музикантів з придеснянської сільської глибинки. Фестиваль творчості дітей села «Золоте зернятко», який проходив в обласному музично-драматичному театрі імені Т. Шевченка, виявив десятки справжніх талантів у багатьох номінаціях.

...На виставці живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва вразив «Духмяний дивосвіт» дванадцятирічної Тетянки Чечель із села Головеньки Борзнянського району. На картині в буянні світла ніжних фарб, квітів, любовно зображений краєвид села.

— Це такий вигляд має здалеку мій куток, — пояснює юна художниця. Мальви, лілії, цвіт вишні, білі півонії — моя фантазія. Я ними передаю своє ставлення до рідної землі.

— Давно малюєш?

— З трьох років...

Дізнаюся, що в талановитої дівчинки померла мама, немає батька. Живе вона з бабусею. І хоча в житті у неї багато трагічного, сумного, в малюнках відчувається стільки любові, тепла, світлого!

В'ячеслав Кобзар з села Олешні Ріпкинського району — один з наймолодших учасників виставки. Йому 9 років. Привіз він з дому невеликі глечики, полив'яного коника. «У мене дід Іван — гончар, — каже. Я йому допомагаю».

Юлія Липовка з села Ларинівки Новгород-Сіверського району приїхала з вишитими хрестиком чудовим портретом Т. Шевченка та іншими творами.

Майстерно намалювала пейзаж у «Весні» Оксанка Решетнік із села Смяч Щорського району. А ось Антон Дігтяренко з Семенівки представив на огляд глядачів і журі картини із застосуванням кори берези.

— А скільки ми почули здібних юних співаків, музикантів, — захоплено розповідає заступник начальника управління з питань молоді і туризму Наталія Проскурина. Багато дітей повернулися додому з дипломами лауреатів, призами. Будемо раді, якщо через 10—15 років ці обдарування поповнять ряди митців.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Акції

Лауреатами «Тварини року» стали люди

Напередодні акції «Людина року», про яку не знає хіба що той, хто не читає газет, не дивиться телевізора чи не слухає радіо, в столиці пройшла інша, більш демократична й людяніша — «Тварина року».

Можливо, її лауреати не такі популярні, проте саме вони перетворюють в життя відомий вислів «Ми відповідальні за тих, кого приручили». Серед переможців — і керівники столичного притулку для тварин, і ветеринари Київського зоопарку, і пенсіонер, який годує голубів у міських парках. А також керівники фірм, що виробляють товари для братів наших менших. Відзначено також художників і фотографів, які за моделей обрали тварин. Або просто тримають їх у своїх майстернях, як народний художник Анатолій Гайдамака. За його словами, три собаки й п'ять котів добре впливають на творчість. Про це розповідав й відомий телевізійний синоптик Олексій Дівєєв-Церковний, який прийшов на вручення нагороди з улюбленою «вихованкою» — кішкою елітної породи рекс.

Отримав приз, який дуже нагадував статуетку «Людини року», й «Голос України» — за підтримку акції та висвітлення на сторінках видання проблем, пов'язаних з охороною довкілля і захистом диких та безпритульних тварин.

Богдан ДОВНИЧ.

Від Пилипа до Явдохи

Саме стільки триває за народним календарем зима і саме цей період охоплював обласний фестиваль фольклорних колективів Житомирщини «Обереги пам'яті». Кращі з них зібралися в обласній філармонії на заключний концерт, щоб представити обрядові дійства зими. Змінюючи одне одного на сцені, учасники свята показали головне: народній творчості всі вікові групи підвладні — від пенсіонерів до дошкільнят. Це яскраво засвідчив і виступ ансамблю «Джерельце» з шостої школи обласного центру. Щоб зібрати матеріали для свого сценічного дійства, яке відтворює всі діалектні особливості Полісся, вони об'їздили чимало районів краю.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Господарський суд Запорізької області (69001 м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) постановою від 11.02.2002 року за справою № 5/6/453 про банкрутство визнав ДП «Сантехмонтаж» ВАТ «Енергодарбуд» (71500, Запорізька обл. м. Енергодар, Промзона, а/с,122 р/р 26004301190015 у АК ПІБ м. Енергодар, МФО 313098, код 22161287) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого — Кравченко Р. М. (ліцензія серія АА № 047849).

Контактні телефони (06139) 38411; 32417; 32853.

11.02.2002 г. Хозяйственный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема,157) возбудил дело № 33/22-б о банкротстве государственного открытого акционерного общества «Энергоуправление» дочернего предприятия Государственной холдинговой компании «Торезантрацит», почтовый адрес: Донецкая область, г. Торез, ул. Зорге, код ОКПО 00178784; банковские реквизиты: р/с 2000301460055 в АК Проминвестбанк г. Тореза, МФО 334282.

Распорядителем имущества назначен Богатыренко Станислав Борисович, лиц. АА № 249947.

У зв'язку з ліквідацією ВАТ **«Мезенівський цукровий завод»** продається обладнання ВАТ «Мезенівський цукровий завод» (с. Мезенівка, Краснопільський р-н, Сумська обл.), а саме:

— дифузія А2 ПФ-2-Ф20;
— центрифуги ФПК-125;
— насоси СОТ;
— технологічне обладнання;
— електродвигуни;
— грейферний кран
та інше.

За додатковою інформацією звертатися до ліквідатора Лінкевича О. М. за телефонами: 8-05459 5-19-31; 8-044 261-04-65; 8-044 261-02-71.

Заявки направляти на факс — 8-044 290-50-96.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311051. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець – Верховна Рада України